



ČESKÁ
POJIŠŤOVNA

VII. mezinárodní konference

Hospodářská fakulta Technické univerzity v Liberci

LIBERECKÉ EKONOMICKÉ FÓRUM 2005

Sborník příspěvků

13. – 14. září 2005

VII. mezinárodní konference

Hospodářské fakulty Technické univerzity v Liberci

LIBERECKÉ EKONOMICKÉ FÓRUM 2005

Sborník příspěvků

13. – 14. září 2005

Foto: Jan Hastrdlo

© Technická univerzita v Liberci – 2005

ISBN 80-7083-953-8

Obsah

prof. Ing. Jan Ehleman, CSc.

<u>Úvodní slovo</u>	9
---	---

dr Franciszek Adamczuk

<u>The Place of Poland in European Union (EU) „25“ – First Experiences and Perspectives</u>	11
---	----

John R Anchor BSc (Hons), PhD

<u>Tesco Own Brands: A Study of Consumer Behaviour in the Czech Republic and the United Kingdom</u>	12
---	----

Ing. Klára Antlová, Ph.D.

<u>Informační strategie malých a středních podniků</u>	13
--	----

Ing. Libuše Bažantová

<u>Bezpečnost v bankovníctví</u>	14
--	----

PhDr. Ing. Pavla Bednářová, Ph.D.

<u>Pakt stability a růstu je především předmětem politické dohody</u>	15
---	----

doc. Ing. Arnošt Böhml, CSc.

<u>Nové úkoly českého pojišťovnictví související s členstvím ČR v EU</u>	16
--	----

Ing. Lenka Borůvková

<u>Vybrané problémy výkazů účetní závěrky podle českého a světového účetnictví</u>	17
--	----

Ing. Žaneta Boučková

<u>Financování zdravotní péče a koncepce zdravotnictví v České republice</u>	18
--	----

Ing. Jaroslava Burianová

<u>Makroekonomický vývoj v zemích Visegradské čtyřky</u>	19
--	----

Ing. Jan Čadil

<u>Asymetrický dopad externalit na konkurenceschopnost firem</u>	20
--	----

Ing. Šárka Čechlovská

<u>Hypoteční trh v EU</u>	21
---	----

Ing. Stanislav David, doc. Ing. Osvald Vašíček, CSc.

<u>Porovnání českých a amerických peněžních obchodních cyklů</u>	22
--	----

PhDr. Ing. Jaroslava Dědková, Ph.D.

<u>Povědomí o ochraně spotřebitele v oblasti nákupu obuvi v Libereckém kraji</u>	23
--	----

Ing. Jaroslava Dittrichová

<u>Cross selling</u>	24
--	----

Ing. Dana Dobešová

<u>Důchodové zabezpečení v ČR – možnosti a řešení</u>	25
---	----

doc. Ing. Petr Doucek, CSc. Informační management - nástroj řízení znalostí manažerů	26
Ing. Markéta Dubová, Ph.D., Ing. Martina Černíková K problematice daňového zatížení českých podniků při jejich finančním rozhodování	27
prof. Ing. Jiří Dvořák, DrSc., Ing. Vladislav Vybíral Bezpečnost elektronického obchodu a formulace e-business strategie	28
PhDr. Mgr. Milena Dvořáková, MBA Terminology Analyse of Enterprises Processes within European Agrarian Structures	29
Ing. Šárka Dvořáková Aplikace metody magického čtyřúhelníku národní ekonomiky na úroveň mikroekonomického subjektu strany nabídky	30
Ing. Monika Fialová, doc. Ing. Jitka Kloudová, Ph.D. Projekt cenovej politiky firmy RIM s.r.o. pri očakávanom vplyve konvergence českej koruny	31
Ing. Michal Filipi Obchodně-ekonomické vztahy České republiky a Číny	32
doc. Dr. Ing. Olga Hasprová Neurčitost účetních dat	33
Ing. Jakub Hejtmánek Outsourcing IT/ICT v prostředí malých a středních firem	34
Ing. Petr Hladík, Ph.D. Procesy networkingu a budování sociálního kapitálu v malých a středních venkovských firmách	35
Ing. Magdalena Hlínová, Ph.D. Vykazování intelektuálního kapitálu a základní ukazatele	36
Ing. Jiří Hnilica, Ph.D. Weather Hedging in Gas Industry	37
Ing. Radana Hojná Leasingový trh po vstupu ČR do EU	38
Ing. Josef Horák K problematice IFRS a CZ GAAP	39
doc. Ing. Stanislav Horný, CSc. Vizuální komunikace, multimedia a výuka informatiky	40
Ing. Zbyněk Hubínka Praktické aplikace virtuálních privátních sítí	41
doc. Ing. Ivan Jáč, CSc. Analýza trendů přímých zahraničních investic a jejich efekty v regionech	42

PhDr. Ing. Helena Jáčová, Ph.D. Factoring jako flexibilní alternativa financování	43
prof. Ing. Jaroslav Jandoš, CSc. E-zásobování – prostředek ke zvýšení ziskovosti podniku	44
Ing. Václav Janeček, CSc. Ekonomická přidaná hodnota a vyspělé výrobní technologie	45
Ing. Pavel Jedlička, CSc. Pojetí zisku v podnikání fyzických osob	46
Ing. Vojtěch Jindra Call centra a IP telefonie	47
Ing. Robin Jirásko Důchodová reforma v ČR	48
doc. Ing. Božena Kadeřábková, CSc. Úloha agrárního sektoru v ekonomickém růstu	49
Ing. Naděžda Kaňáková, Ph.D. Urbanizace a přírodní katastrofy: rizika rozvoje velkých měst v kontextu globalizace	50
Ing. Jan Kellner, Ing. Julie Volfová Regenerace objektu typu brownfield v podmínkách MSP	51
Brian Kenny, Julia Meaton European Innovation, Competitiveness and Performance in Human Language Technologies	52
PhDr. Iva Kirovová, Ph.D. Problematika konkurenceschopnosti firem a rozvoj kariéry	53
Ing. Aleš Kocourek Když charita nestačí	54
Ing. Helena Kopalová Přímé zahraniční investice v České republice	55
Ing. Tomáš Koudelka, Ing. Dana Nejedlová Systém pro tvorbu a vyhodnocování testů na Hospodářské fakultě Technické univerzity v Liberci ..	56
prof. Ing. Jiří Kraft, CSc. Některé důsledky restrukturalizace ekonomik na příkladu ČR	57
prof. Ing. Karel Křikač, DrSc. Výukové moduly - nástroj zvýšení kvality výuky	58
PhDr. Irah Kučerová, Ph.D. Nový regionalismus jako fenomén světové ekonomiky	59

prof. Ing. Anděla Landorová, CSc. <u>K současným otázkám dozoru nad finančními trhy v České republice</u>	60
Ing. Petr Lebeda, CSc. <u>Infrastruktura regionální spolupráce – úzký profil českého managementu</u>	61
Ing. Marian Lebiedzik, Ph.D. <u>Vývoj veřejných financí v České republice v kontextu jejího členství v Evropské unii</u>	62
prof. Ing. Dagmar Lesáková, CSc. <u>Determinanty a miery marketingovej úspešnosti v stratégiach konkurencieschopnosti</u>	63
Ing. Miroslava Lungová, Ph.D. <u>Úloha veřejné politiky při regeneraci brownfields</u>	64
Ing. Ingrid Majerová, Dr. <u>Perspektivy plnění fiskálních konvergenčních kritérií nových členských zemí Evropské unie na příkladu zemí Visegrádské čtyřky</u>	65
Ing. Olga Malíková <u>Statistické ověření lineární závislosti poměrových ukazatelů finanční analýzy</u>	66
Ing. Eva Marhoulová <u>Investiční trendy v České republice a jejich dopad na informační společnost</u>	67
Ing. Kateřina Maršíková, Ph.D. <u>Obnova starých textilních továren ve Velké Británii – univerzita v Huddersfieldu</u>	68
Ing. Dana Martinovičová, Ph.D. <u>Ekonomické aspekty pojištění z pohledu podnikatelského subjektu</u>	69
doc. Ing. Zdeněk Mikoláš, CSc., Ing. Marcela Papalová <u>Univerzity – zdroj invencí inteligentních firem v erupčních klastrech</u>	70
Ing. Hana Mikovcová, Ph.D. <u>Metody řízení nákladů a efektivnost podniku</u>	71
dr Mieczysław Morawski <u>The Integrated System of Knowledge and Information Management</u>	72
Ing. Iva Nedomlelová, Ph.D. <u>Vývoj zemědělství v Libereckém kraji od roku 1993</u>	73
Ing. Markéta Paulasová <u>Nové trendy v pojišťovnictví</u>	74
prof. RNDr. Jan Pelikán, CSc. <u>Časově omezený rozvozní problém</u>	75
JUDr. Ing. Miloslav Preininger <u>Regionální rozvojové agentury</u>	76

Ing. Martina Prskavcová Cafeteria systém jako prostředek zvyšování konkurenceschopnosti firmy	77
Ing. Martina Prskavcová Statistický pohled na Liberecký kraj a odhad jeho budoucího vývoje	78
Ing. Jitka Ptatscheková, Ph.D. Prognóza vývoje kurzu CZK/USD na základě vývoje forwardového kurzu	79
Ing. Šárka Rahmanová Analysis of Factors Affecting the Competitiveness within the Retail Sector	80
Ing. Helena Rybková Základní principy bankovního dohledu	81
Ing. Petra Rydvalová, Ing. Miroslav Žižka, Ph.D. Analýza neprůmyslových deprimujících zón ve vazbě na hospodářsky slabé oblasti Libereckého kraje	82
Ing. Pavla Řehořová Porovnání TOC s vybranými technikami řízení z hlediska hodnocení konkurenceschopnosti firem	83
doc. Ing. Helena Sedláčková, CSc., Ing. Josef Krause, Ing. Miroslav Javor Konkurenční výhoda a její zdroje	84
RNDr. Ing. Hana Scholleová, Ph.D. Hodnocení projektů rizikového a rozvojového kapitálu	85
Ing. Jozefína Simová, Ph.D., Bc. Michaela Jackelová Proč nakupujeme v hypermarketech a obchodních centrech	86
Ing. Mgr. Marek Skála Problémy mikroekonomické teorie v 21. století. Má neoklasická mikroekonomie budoucnost?	87
doc. Ing. Karel Skokan, Ph.D. Aktuální otázky regionálního rozvoje po rozšíření EU	88
doc. Ing. Jan Skrbek, Dr. Projekt REPLIKA jako příklad tvorby depozitáře studijních podkladů	89
doc. Ing. Jan Skrbek, Dr. Přeshraniční informační podpora v rámci Euroregionu Nisa - chiméra nebo realita?	90
PhDr. Ing. Lenka Sojková, Ph.D. Ekonomické dopady strukturálních změn na Liberecku	91
doc. RNDr. Pavel Strnad, CSc., Ing. Iveta Honzáková, Ing. Světlana Myslivcová Vnímání problematiky Evropské unie v Euroregionu NISA	92
Ing. Ivana Svobodová Ovlivní přijetí Evropské ústavy české podniky?	93

Ing. Jaroslava Syrovátková Podmínky vytvořené obcemi pro činnost podnikatelských subjektů v regionálním kontextu	94
Ing. Bc. Jaroslav Šmarda Portálové řešení personálního informačního systému	95
Ing. Zuzana Švandová Význam public relations pro zvýšení konkurenceschopnosti univerzity	96
Ing. Filip Trešl Ústava pro Evropu	97
doc. Ing. Václav Urbánek, CSc. Externality lidského kapitálu v podniku	98
doc. Ing. Miloš Vítek, CSc., PaedDr. Marcela Vítková Rizika v ekonomice a politice	99
Ing. Mojmír Volf Význam lidského faktoru pro úspěšnou implementaci e-learningu v organizaci	100
doc. Ing. Helena Vomáčková, CSc. Regionální rozvoj v limitách lidských zdrojů	101
Ing. Jan Vorlíček, Ph.D. Externality a právo	102
Ing. Jiří Zapletal Due diligence jako základní předpoklad úspěšné integrace podniků	103
Dr. Hans-Dieter Zimmermann The Vision of Ubiquitous Computing and its Impact on Value Creation	104
Ing. Helena Žuková Revitalizace neprůmyslových deprimujících zón v regionu Liberec	105

Úvodní slovo

Vážené dámy, vážení pánové, kolegyně a kolegové,

dovolte mi, abych Vás co nejsrdečněji přivítal na VII. mezinárodní konferenci Liberecké ekonomické fórum, kterou pořádá Hospodářská fakulta Technické univerzity v Liberci.

Je pro nás ctí, že jste se na konferenci dostavili a že svými příspěvky obohatíte její obsah a přispějete tak k rozvoji ekonomické teorie a současně pomůžete i hospodářské praxi.

Hospodářská fakulta prodělala za svých 13 let existence relativně bouřlivý vývoj. Prvá léta byla věnována převážně rozvoji pedagogické činnosti, další léta jsme zaměřili na rozvoj vědeckovýzkumné práce a v současné době se zaměřujeme i na teritoriální rozšíření působnosti fakulty.

Dovolte mi, abych Vás s některými aspekty činnosti Hospodářské fakulty podrobněji seznámil.

V rámci pedagogické činnosti jsme vycházeli z bakalářského studia. To bylo v počátcích zaměřeno na studijní obor Podnikové ekonomiky a Informatiky, později i na studijní obor Pojišťovnictví. Tyto obory bakalářského studia byly postupně rozšířeny na studium magisterské. V současné době se zaměřujeme na bakalářské studium a magisterské studium navazující. Výuka probíhá prezenční a kombinovanou formou, a to v českém a v některých případech i v anglickém jazyce. Příkladem je bakalářské studium „Informační a komunikační management“, na němž spolupracujeme s Hochschule Zittau/Görlitz a Polytechnikou Wrocław. Výuka je pro 30 studentů v ročníku a současně probíhá v jednotlivých ročnících v České republice, Polsku a Německu.

V několika uplynulých letech jsme zahájili i studium doktorské, a to ve všech třech studijních programech: obor „Organizace a řízení podniků“ v programu „Ekonomika a management“, obor „Ekonomická informatika“ v programu „Systémové inženýrství a informatika“, které zabezpečujeme ve spolupráci s Fakultou informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové a s Fakultou ekonomicko-správní Univerzity Pardubice a konečně studijní obor „Pojišťovnictví“ v rámci studijního programu „Hospodářská politika a správa“.

V průběhu několika posledních let se nám tak podařilo zvýšit počet vysokoškolsky kvalifikovaných pedagogů na fakultě, kteří dosáhli vědeckopedagogický stupeň „doktor“ (Ph.D.). K tomu ovšem nepomohlo jen studium na vlastní fakultě, ale titul „doktor“ dosáhli učitelé fakulty i na jiných fakultách TUL, na Univerzitě Karlově v Praze a v zahraničí.

Doktorské studium velmi úzce souvisí s vědeckovýzkumnou prací na fakultě, kdy vedle vědeckovýzkumného záměru spojeného s ekonomikou před a po vstupu České republiky do Evropské unie jsme se zaměřili i na další možnosti výzkumu. O tom svědčí i cíl naší konference, který byl formulován i v pozvánce: „Jedním z cílů konference je prezentovat a prodiskutovat dílčí výsledky získané při řešení výzkumných projektů a studií pro odborná ministerstva, GAČR a projektů NUTS 3 a NUTS 2. Dále budou prezentovány vědecké poznatky a zkušenosti týkající se makroekonomické oblasti, pojišťovnictví, regionálního rozvoje, problematiky informačního zabezpečení podniků a analýzy podnikových procesů s důrazem na zajištění konkurenceschopnosti podniků“.

V souvislosti s tím byly i určeny tématické okruhy konference, a to:

1. Makroekonomie
2. Analýza podnikových procesů pro hodnocení konkurenceschopnosti firmy
3. Regionální rozvoj
4. Pojišťovnictví v podmínkách členství v Evropské unii
5. Informační zabezpečení podniků a organizací

Již z podrobnějšího rozpisu obsahu jednotlivých sekcí konference je zřejmé, že se nám ne všude podařilo dosáhnout rovnoměrného rozdělení prací, že v rámci některých sekcí je více příspěvků než v jiných. Neznamená to ale, že by se některé katedry na konferenci méně připravovaly nebo jí nevěnovaly náležitou pozornost. Domnívám se, že tato konference není poslední, kterou fakulta organizuje. Současně je třeba mít na zřeteli, že na fakultě je řada dalších aktivit v oblasti vědeckovýzkumné práce, kde je třeba ocenit např. vydávání časopisu E+M Ekonomie a management,

na kterém kromě naší fakulty spolupracují i další ekonomické fakulty v České republice a na Slovensku.

Je to dále výzkumná práce na projektu podle ukazatele M, na kterém se podílejí mladí pracovníci fakulty, kteří se zabývají sklářskými problémy, analýzou trhu práce v polské a německé části Euroregionu Nisa, technologií pro získávání informací a multimediálních dat pro podniky Euroregionu Nisa a integraci multimedií do systému managementu znalostí v podnicích Euroregionu Nisa. Patří sem i aplikace mikroekonomické teorie do podnikového prostředí a rozvoj lidských zdrojů v Euroregionu Nisa.

Nesmíme zapomínat ani na zvyšování kvalifikace pracovníků fakulty. Již jsem upozornil na růst počtu doktorandů na fakultě. Nejde však zapomínat i na další kvalifikační růst, na habilitační řízení docentů a jmenovací řízení profesorů. Fakulta získala opakovaně právo jmenovacího řízení v oboru Podniková ekonomika a management. V rámci tohoto práva i v rámci spolupráce s dalšími vysokými školami byli na fakultě jmenováni dva profesoři a habilitovali se docenti v tomto oboru. Někteří se habilitovali na jiných vysokých školách a současně jsme umožnili habilitaci některým učitelům z jiných vysokých škol. V současné době usiluje fakulta o možnost habilitačních řízení a řízení ke jmenování profesorem v programu „Systémové inženýrství a informatika“ opět ve spolupráci s FIM UHK a FSE UPa. Věříme, že díky společnému úsilí zúčastněných fakult se oprávnění ke jmenování profesorů a habilitaci docentů podaří získat.

Fakultní konference, jako je současná, na které jsme se sešli, mají dále za cíl prezentovat výsledky pedagogické a vědeckovýzkumné práce, umožňují setkávání profesorů nejrůznějších fakult a vedou k možnosti vzájemné spolupráce v oblasti pedagogické a vědeckovýzkumné. To vede ke zvyšování kvalifikace v jednotlivých programech a oborech.

Dovolte mi, vážené dámy a vážení pánové, kolegyně a kolegové, abych Vás ještě jednou co nejupřímněji na Hospodářské fakultě Technické univerzity v Liberci přivítal a popřál jednání o konferenci hodně úspěchů. Přeji všem získání mnoha odborných poznatků a příjemný pobyt v Liberci. Současně přeji hodně úspěchů a osobního štěstí v nastávajícím akademickém roce.

prof. Ing. Jan Ehleman, CSc.

Proděkan pro vědecko-výzkumnou činnost pověřený vedením Hospodářské fakulty TUL

THE PLACE OF POLAND IN EUROPEAN UNION (EU) „25”.- FIRST EXPERIENCES AND PERSPECTIVES

dr Franciszek Adamczuk
Wrocław University of Economics, Faculty of Regional Economics and Tourism
Department of International Economics Relations
e-mail: fadamczuk@ae.jgora.pl

Key words

Polish integration, European Union, perspectives, first experiences.

Abstract

The purpose of this compilation is to explore the function and importance of Poland and at the same time its position in the expanded European Union (EU) which is expressed in the abbreviation UE “25”. Considering the fact that the time since Poland and other nine countries have entered this organization is objectively too short for any reliable statistics to be prepared, the author of this article does not present the structural changes and any other changes in this aspect. He presents the main areas of advantages which are included in the reports which were published the year after entering EU. He also mentions moods which predominate among Polish people about the developing perspectives of this organization and the European Integration in the context of last events such as the rejection of the European Constitution in the general referenda in France and Holland and the rejection of UE budget for the years 2007-2013. The author refers to the political declaration made by others countries of EU, among others, to Great Britain with regards to the new form and future of the integration.

The author strives to answer the question in which direction UE heads for - “Europe of regions”, “Federal Europe”, “superpower”, or loose association of states.

The opinions and evaluations presented in this compilation are the result of the studies of the technical literature related to the subject and social opinions represented by the governmental and non-governmental institutions.

Pozice Polska v Evropské unii “25” – první zkušenosti a perspektivy

Klíčová slova

Integrace Polska, Evropská unie, perspektivy, první zkušenosti.

Abstrakt

Cílem příspěvku je obeznámit s funkcí a významem Polska a s jeho pozicí v expandující Evropské unii známé jako EU „25”. Vzhledem k faktu, že Polsko jako jedna z 10 zemí vstoupilo do tohoto uskupení v nedávné době, je tato perioda příliš krátká k nějakému směřovanému statistickému hodnocení a autor článku nepředstavuje žádné strukturální změny ani další vlivy v tomto slova smyslu. Jsou zde představeny hlavní výhody, které prezentovala Evropská unie rok po svém rozšíření. Autor také zmiňuje náladu, která panuje mezi Poláky ve vztahu k perspektivám EU jako celku a k evropské integraci v souvislosti s posledními událostmi, jako je odmítnutí Evropské ústavy ve Francii a v Nizozemsku a odmítnutí rozpočtu Evropské unie. Analyzuje také politickou deklaraci ostatních států, mimo jiné Velké Británie se zaměřením na nové formy a budoucnost integrace. Autor se snaží odpovědět na otázku, kterým směrem by se měla Evropská unie ubírat – zda jako „Evropa regionů”, „Federativní Evropa”, „supervelmoc” či ztratit spojení mezi státy.

Možnosti a hodnocení, se kterými seznamuje tento příspěvek, jsou výsledkem studií odborné literatury zabývající se touto problematikou a prezentuje společenský názor vládních a nevládních institucí.

TESCO OWN BRANDS: A STUDY OF CONSUMER BEHAVIOUR IN THE CZECH REPUBLIC AND THE UNITED KINGDOM

John R Anchor BSc (Hons), PhD, Terezie Kouřilová BSc (Hons)
University of Huddersfield, UK – Department of Business Studies
e-mail: j.r.anchor@hud.ac.uk

Key words

Own brands, retailing, TESCO, Czech Republic, United Kingdom.

Abstract

During the last two decades “own labels” have been a growing phenomenon which have changed the traditional relationships between manufacturers, retailers and consumers. Many studies on this issue, particularly concerning customers’ perception of own labels, have been carried out in the countries where the products bearing the store name are present as an established and respected part of the market. However, relatively little is known about the situation in regions where these brands have been launched only for a short time. This work therefore aims to provide a comparison of the position of Tesco and its own labels in the Czech Republic and the United Kingdom. Specifically, it focuses on a comparison of attitudes towards Tesco brands held by British and Czech shoppers. The British market, which is led by Tesco, is considered to be one of the “birth places” of private labels. In the Czech Republic, however, these were brought in by foreign retail chains only about ten years ago and thus their significance differs accordingly. The results of this research indicate that the general view on Tesco brands is slightly more positive among British than Czech customers. However some significant differences emerge when these are examined in terms of various socio-demographic characteristics, especially income.

Vlastní značka TESCO: Studie chování zákazníků v České republice a ve Velké Británii

Klíčová slova

Vlastní značka, retailing, Tesco, Česká republika, Spojené království.

Abstrakt

Během posledních dvou desetiletí se vlastní označení stalo rostoucím fenoménem který změnil tradiční vztahy mezi výrobcí, obchodníky a zákazníkem. Mnoho studií, zabývajících se touto problematikou, především vnímáním značky zákazníkem, proběhlo v zemích, kde výrobky v obchodech nesou jméno obchodu samotného a staly se součástí trhu. Nicméně poměrně málo se ví o situaci v oblastech, kde tyto jsou značky zatím prezentovány poměrně krátkou dobu. Cílem tohoto příspěvku je prezentovat srovnání pozice Tesca a jeho vlastní značky v České republice a ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska. Především se zaměřují na srovnání postojů britských a českých zákazníků ke značce Tesco. Britský trh, který je veden právě Tescem, je považován za kolébku soukromých značek. V České republice se tyto zahraniční obchodní řetězce objevily teprve před zhruba deseti lety, což je výrazným rozdílem. Výsledky výzkumu ukazují, že obecné vnímání značky „Tesco“ je ve Velké Británii o něco příznivější než mezi českými zákazníky. Nicméně hlavní rozdíly vyvstanou teprve tehdy, pokud obě skupiny zákazníků porovnávané z hlediska různých socio-demografických kritérií, především dle příjmu.

INFORMAČNÍ STRATEGIE MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Ing. Klára Antlová, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra informatiky
e-mail: klara.antlova@vslib.cz

Klíčová slova

Informační strategie, informační technologie, informační systémy, malé a střední podniky, dodavatelské řetězce.

Abstrakt

Malé a střední podniky (SME) nacházejí stále významnější pozici v dodavatelských řetězcích, neboť jsou schopny pružně a rychle reagovat na požadované změny, což se neobejde bez pomoci informačních technologií. Informační technologie tak umožňují malým a středním podnikům zvýšit jejich konkurenceschopnost. Aby podniky mohly co nejlépe využívat možností současných informačních technologií je potřebné, aby každý podnik měl kromě podnikové strategie i strategii informační. Informační strategie by měla být součástí jakékoliv inovace nebo změny v podniku týkající se informačních systémů a proto by měla být podporována určitým rámcem, kterému je věnován tento příspěvek. Tento rámec (Earlův rámec rámců – „Farmework of Frameworks“ [4]) by měl především ukázat, jak informační technologie podporují strategickou výhodu podniku, zlepšují zákaznicko-dodavatelské vztahy a umožňují přístup na nové trhy. Využití jakéhokoliv rámce při vytváření informační strategie není jednoduché také proto, že u SME chybí oddělení IT a veškerá rozhodnutí tohoto charakteru závisí buď na majiteli nebo jedné osobě. Také většina odborných prací je zaměřená spíše na velké podniky než na malé a střední, většina modelů a metodologií je založena na údajích od velkých zavedených, úspěšných a dobře řízených firem. Právě proto si příspěvek klade za cíl, poukázat na možné využití Earlova rámce v podmínkách malých a středních podniků.

Information Strategy of Small and Midium Enterprises

Key words

Information strategy, information technology, information systems, small and midium enterprises.

Abstract

The role of small and medium enterprises (SME) as a strategic partner to a large manufacturing corporation is increasing. So we can say that strategic opportunities exist and can be exploited using existing technologies and improved information systems. Information system strategies (ISS) are generally believed to be of considerable benefit when planning information systems. The development of ISS is often performed in an ad hoc manner, though it may be undertaken with support of frameworks.

Earls Framework of Frameworks [4] provides a useful means tool which can help to managers and owners. Awareness frameworks indicate how IT can be used for strategic advantage. They are intended to raise awareness and show the value of changing the way the business works. The purpose is to encourage creative thinking and questioning. The main failing for strategic IS frameworks is in the management of IS. One of the problems could be also due to absence of IS departments in SMEs. Therefore is necessary to question the general validity of the frameworks.

BEZPEČNOST V BANKOVNICTVÍ

Ing. Libuše Bažantová
Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie a managementu
e-mail: libuse.bazantova@uhk.cz

Klíčová slova

Bankovnínictví, bezpečnost, informační a komunikační technologie, přímé bankovnínictví, technologický pokrok.

Abstrakt

Bankovnínictví je jedním z prvních odvětví podnikání, ve kterém došlo ke komerčnímu využití výpočetní techniky. Bankovnínictví je oborem, který již dlouhá léta výrazně ovlivňuje technologický pokrok. Před několika desítkami let vykonávaly první mechanické kancelářské stroje jen základní početní operace. V současné době jsou bankovní systémy založeny na těch nejmodernějších technologiích. Dnešní stav rozvoje komunikačních, finančních a dalších technologií není jistě konečný. Trendy, které lze dnes odhadnout a prodloužit do budoucnosti, budou doplněny trendy, které teprve vzniknou a o nichž dnes nemá nikdo ani tušení. Například v České republice se ještě na veřejnosti o TV bankingu nemluví. Tato služba se však již používá v italských bankách. V posledních letech se v České republice klade velký důraz na rozsáhlou nabídku služeb, cenovou nabídku a nabídku dalších výhod a možností. S tím souvisí i bezpečnost uložených finančních prostředků. Je důležité, aby banky svěřené prostředky zabezpečili tak, aby jich nemohlo být zneužito a aby nemohly být zcizeny. Bezpečnost uložených finančních prostředků je velmi často ohrožována i samotnými klienty, kteří poskytují svá data neznámým lidem (např. sdělí PIN do telefonu, falešným finančním poradcům a zprostředkovatelům úvěrů ...). Vzhledem ke stále novým možnostem na trhu informačních a komunikačních technologií bude do budoucna pro banky velmi těžké bezpečnost udržovat a toto udržování bude stále více nákladné.

Safety in Banking

Key words

Banking sector, security, information and communication technology, direct banking, technological progress.

Abstract

Banking was among the first sectors to use computer technology for commercial purposes. Banking has exercised for a long time a strong influence on technological progress. Whereas several decades ago the first mechanical office machines were capable of only basic arithmetic, current banking systems are based on the most advanced technologies. The current state of communication, financial and other technologies is not final. Trends that we could estimate today and extend to future will be complemented with trends which have not come into being yet. For example there is TV banking in Italy, but in the Czech Republic market isn't this product already. Recently, the main emphasis has been put on a wide range of services, quotation and offer of another advantages and chances. A growing number of clients is interested in the safety of their deposits. The safety is very often threaten by the solitary clients, which allow their data to unknown people. In the respect of the constantly new possibilities in the information and communication technology market will be for banks very hard to service safety and it will be more expensive in the future. Domestic banking sector develops in harmony with European banking trends. It is influenced by economic development in domestic market and in business associates' countries.

PAKT STABILITY A RŮSTU JE PŘEDEVŠÍM PŘEDMĚTEM POLITICKÉ DOHODY

PhDr. Ing. Pavla Bednářová, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: pavla.bednarova@vslib.cz

Klíčová slova

Pakt stability a růstu, fiskální politika, Evropská měnová unie, schodek veřejných rozpočtů, reálný GDP.

Abstrakt

Pakt stability a růstu byl schválen Evropskou radou v Dublinu v prosinci 1996, a potvrzen v červnu 1997 v Amsterdamu. Smyslem dodržování Paktu stability a růstu je zabránit vzniku nadměrných deficitů státních a veřejných rozpočtů členských zemí Evropské měnové unie (EMU), neboť zdravé a stabilní státní finance jsou oprávněně považovány za základ stability jednotné měny. Pakt sice do značné míry omezuje možnosti národních vlád využívat fiskálních nástrojů ke stabilizačním účelům, není ale v této oblasti zcela restriktivní. Obsahem uvedeného paktu je také přijetí tzv. dohlížecí procedury, která má preventivní účinek s cílem nedopustit deficit veřejných financí větší než je stanovená maximální hranice, při jejím překročení je stanoven systém sankcí vůči dané zemi. Již před svým zrodem se stal Pakt stability a růstu terčem mnoha kritických námitek poukazujících na jeho zbytečnost, či dokonce škodlivost. Tato kritika zesílila, když již od roku 2001 začaly mít některé členské země potíže s jeho plněním. Diskutabilní je i postup Evropské komise, která zrušila kárné řízení vůči Německu a Francii kvůli nadměrnému schodku veřejných rozpočtů v roce 2003. Zdá se, že kořeny problémů jsou zřejmě především v neschopnosti některých členských států ustanovení Paktu plnit, než ve fiskálním pravidle samotném. Pakt stability a růstu je především předmětem politické dohody a jako takový odráží současné preference politické integrace.

Pact of Stability and Growth like a Part of Political Agreement

Key words

Pact of Stability and Growth, fiscal policy, European Monetary Union, public budget deficit, real GDP.

Abstrakt

Pact of Stability and Growth was approved by the European Council in Dublin in December 1996 and confirmed in Amsterdam in July 1997. The role of the Pact of Stability and Growth is to prevent oversized state and public budget deficit of member countries of European Monetary Union, because healthy and stable state finance is considered the basis of the stability of single currency. The Pact limits the possibility of national governments to use fiscal instruments for stabilization purposes to a certain extent but it is not completely restrictive in this area. A part of this Pact is also acceptance of „supervising procedure“, which has a prevention effect with the aim not to allow a deficit of public finance bigger than the set maximum limit; if the limit is exceeded, a system of sanctions on particular country is set. Even before the Pact was established, it became a target of many critical objections showing its uselessness or even harm. Also the procedure of the European Council, which canceled sanctions on Germany and France because of oversized public budget deficits in 2003, is questionable. It seems that the source of the problems is rather in inability of some member states to follow the rules of the Pact, than in the fiscal rule itself.

NOVÉ ÚKOLY ČESKÉHO POJIŠŤOVNICTVÍ SOUVISEJÍCÍ S ČLENSTVÍM ČR V EU

doc. Ing. Arnošt Böhm, CSc.
Technická univerzita, Hospodářská fakulta
Katedra pojišťovnictví
e-mail: arnost.bohm@vslib.cz

Klíčová slova

Ústavní smlouva pro EU, pojišťovnictví, finanční služby, evropská společnost, finanční konglomeráty, solventnost, kapitálová přiměřenost.

Abstrakt

Již téměř patnáct měsíců je Česká republika členem Evropské unie. Za tuto dobu se v Unii odehrála řada událostí mimořádného významu, jako je diskuse o Ústavní smlouvě pro EU, rozpočet na období 2007-2013, jejichž výsledky jsou všeobecně známy. Přestože nejsou nijak radostné, je nezbytné otevřeně přiznat, že práce EU se v běžných agendách nezastavila, a to ani v oblasti pojišťovnictví a celkově finančních služeb. V této oblasti se tak stává dominantním pojem integrace, projevující se stále v praxi finančních institucí i dozoru nad nimi. Jde o propojování služeb bank, pojišťoven a penzijních fondů, družstevních záložen a obchodníků s cennými papíry. V běžné praxi tak vznikají finanční konglomeráty, hovoří se o „evropské společnosti“, která doplňuje možné formy organizace obchodních společností, jakými jsou v pojišťovnictví akciové společnosti nebo družstva. Podmínkou úspěšného fungování finančních trhů a v rámci toho i pojišťovnictví je vytvoření jednotných ekonomických pravidel pro fungování a kontrolu finančních trhů a jejich institucí. Proto nelze považovat za samoúčelné i změny prováděné v „ekonomické“ oblasti, zejména pak postupné prosazování nových účetních standardů (IFRS), nových metod měření solventnosti pojišťoven tzv. Solventnost II, založené na principu přiblížení řízení ekonomické schopnosti pojišťoven principům kapitálové přiměřenosti, připravovaným pro bankovní sektor tzv. Basel II. Již z těchto několika slov je zřejmé, že harmonizaci a pokračování v integračním procesu zajistí nejlépe postupné řešení aktuálních otázek. Z toho je zřejmá i nutnost jak promítání nových opatření, přijatých na úrovni EU do českého právního a ekonomického systému, ale i jejich prezentace ve výchovně vzdělávacím procesu na vysokých školách.

New Tasks of the Czech Insurance System in Relation to the Czech Republic's EU Membership

Key words

The EU Constitution, insurance system, financial services, European company, financial conglomeration, solvency, capital adequacy.

Abstract

It is already fifteen months that the Czech Republic has joined the European Union and in this period lots of events with special significance like the discussion about the EU Constitution has happened, the budget for the 2007 to 2013 and its results are generally known. Although they are very positive but we have to confess it openly that the work of EU in its current agenda has not stopped in the field of insurance system and financial services. In these fields there is also a stress on integration which comes into practice in financial institutions and the supervision over them. It involves the connection of banking services to insurance and monetary funds, cooperative banks and securities traders. In common practice it causes the emergence of financial conglomerations, and we talk about “European Company” which supplements the possible forms of organizing commercial firms, which are joint stock companies in the insurance system or cooperatives forming of one economic regulation for function and control of financial market and its institutions. Therefore it is not possible to consider it as an end in itself, some changes carried out in the “economic” area, particularly, the gradual advancement of the new accounting standards (IFRS), new methods of measuring the solvency of insurance companies, so called Solvency II based on principle of approaching the system of economic capability and capital adequacy of insurance companies, which is being prepared also for the banking sector called Basel II. It is already obvious from these few words that harmonization and continuation of the integration process ensures the best gradual solutions for the current questions. This creates the necessity to reflect on the new measures accepted on the EU level in the Czech legal and economic systems and also their presentation in the educational process of universities.

VYBRANÉ PROBLÉMY VÝKAZŮ ÚČETNÍ ZÁVĚRKY PODLE ČESKÉHO A SVĚTOVÉHO ÚČETNICTVÍ

Ing. Lenka Borůvková
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví
e-mail: lenka_boruvkova@centrum.cz

Klíčová slova

Účetní závěrka, mezinárodní standardy finančního výkaznictví, rozvaha, výsledovka, výkaz cash flow.

Abstrakt

Od roku 2005 jsou české společnosti registrované na jakémkoliv veřejném evropském kapitálovém trhu (včetně Burzy cenných papírů Praha, a. s. a RM-systému, a. s.) povinny sestavovat svou účetní závěrku podle Mezinárodních standardů finančního výkaznictví IFRS a to nejpozději za účetní období 2005. To znamená, že jsou povinni připravit své počáteční rozvahy k 1. lednu 2004 v souladu se standardem IFRS 1 a zpětně tak aplikovat IFRS. Lze říci, že tato skutečnost vyplývá ze vstupu České republiky do Evropské unie a zejména z Nařízení Evropského parlamentu a Rady o uplatňování IAS zveřejněného 11. 9. 2002. Bezpochyby dojde přijetím těchto standardů k mnoha změnám v oblasti základních účetních pravidel. Příspěvek je zaměřen na způsoby sestavování účetní závěrky podle IFRS a českých účetních předpisů. Zejména pojednává o struktuře a obsahu výkazů a také všeobecných účetních pravidlech a požadavcích těchto dvou účetních systémů. Oba účetní systémy jsou založeny na poskytování věrných a pravdivých informací o finančním postavení a hospodářském výsledku podniku. Odlišnosti v účetních závěrkách vyplývají zejména z té skutečnosti, že IFRS jsou tvořeny (na rozdíl od české účetní legislativy) pro potřeby externích uživatelů účetní závěrky (tzn. zaměstnanců, investorů, akcionářů apod.), kteří se zajímají zejména o účetní hospodářský výsledek a ne o základ daně z příjmu. Obsahové položky výkazů účetní závěrky jsou potom sestavovány s ohledem na tyto požadavky.

Problems of Financial Statement According to Czech and International Accounting

Key words

Financial statement, International financial reporting standards, Balance sheet, Income statement, Cash flow statement.

Abstract

By the year 2005 Czech companies registered on any public European stock exchange (including Prague Stock Exchange or RM-System) are obligated to compile their financial statement according to the International Financial Reporting Standards (IFRS) latest for accounting period 2005. That means they are obligated to prepare their opening balance sheets as of the 1st of January 2004 in compliance with the IFRS 1 and restate it retrospectively. It is possible to say this fact results from the joining of the Czech Republic into the European Union and from the regulation of the European parliament and European council about an application of the IAS from the 11th of September 2002. No doubt the adopting of the IFRS will cause many changes in basic accounting principles. The contribution is focused on a compilation of financial statements according to the IFRS and Czech accounting legislature. It deals especially with statements structure, content and general conceptual framework and requirements of these two accounting systems. Both accounting frameworks are based on providing of fair and true information about a financial situation and performance of an entity. The IFRS are created (contrary to the Czech accounting system) for needs of external users of the financial statements (employees, investors, shareholders etc.) and they are interested in an accounting profit (loss) not in a basis of income tax. The content of items of the financial statements is compiled in consideration of this requirement.

FINANCOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE A KONCEPCE ZDRAVOTNICTVÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Ing. Žaneta Boučková
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra pojišťovnictví
e-mail: zaneta.bouckova@seznam.cz

Klíčová slova

Státní rozpočet, veřejné výdaje, zdravotní péče, financování, koncepce.

Abstrakt

V současné době probíhá diskuze o koncepci zdravotnictví v České republice. Přístupy k tvorbě zdravotní politiky se v České republice pohybují v uzavřeném kruhu úvah o přesunech nákladů a odpovědnosti na pacienty. Asi nejdůležitější je potřeba reformy zdravotnictví z důvodu dlouhodobé fiskální udržitelnosti země. Ve střednědobém horizontu se vyžaduje rychlé snižování veřejných výdajů, přičemž zdravotnictví je důležitou oblastí výdajů. Proto jsou také v souvislosti se vstupem České republiky do Evropské unie sestavovány střednědobé a dlouhodobé výhledy státního rozpočtu a jeho kapitol. Ty mají sloužit ke stabilizaci hospodaření v systému zdravotního pojištění a ke zvýšení efektivity poskytování zdravotnických služeb. Cílem této práce je analýza současného stavu ve financování zdravotní péče. Jedna část je věnována vývoji v oblasti výdajů na zdravotnictví. Dále je vysvětlen mechanismus finančního zrovnovažování systému veřejného zdravotního pojištění v České republice, jeho vztah ke státnímu rozpočtu, zejména pak forma a výše účasti státního rozpočtu na tvorbě zdrojů na příjmové straně veřejného zdravotního pojištění. Také zmiňuji, zda došlo ke změnám ve výši celkových nákladů na zdravotní péči v České republice za rok 2004. A to v důsledku volného pohybu pacientů mezi zeměmi Evropské unie. Práce se zaměřuje na hlavní problémy v oblasti financování zdravotní péče a možnost jejich řešení.

The Health Care Financing and Concept of the Health Care in the Czech Republic

Key words

State budget, public expenditures, health care, financing, concept.

Abstract

Nowadays there is the discussion about concept of the health care in the Czech Republic. The approaches to health care policy in the Czech Republic are trapped in a vicious circle of ideas about how to shift costs and responsibility on to patients. Perhaps the most important need for health care system reform in the Czech Republic is to attain the country's longer term fiscal sustainability. Over the medium term sharp cuts in public expenditures are required whereas health care is a main area which contains expenditures. Therefore, medium and long term framework of the state budget and its chapters are made in connection with the accession of the Czech Republic to the European Union. This framework is used to stabilize the health insurance system and to increase effectiveness of provision of health services. The aim of this paper is to analyze the present condition of health care financing. One part deals with trends in the sector of health expenditures. Then I explain the mechanism of financial balancing of public health insurance system in the Czech Republic, its relation to the state budget, particularly the form and the share of state budget on establishment of resources on the income side of the public health insurance. Also I mention whether there were some changes in amount of total health care costs in the Czech Republic in 2004, in consequence of free movement of patients among countries in European Union. This paper concerns with main problems in the sector of financing and ways of solutions.

MAKROEKONOMICKÝ VÝVOJ V ZEMÍCH VISEGRADSKÉ ČTYŘKY

Ing. Jaroslava Burianová
Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta
Katedra ekonomických teorií
e-mail: Burianova@pef.czu.cz

Klíčová slova

Visegrad, hrubý domácí produkt, míra inflace, míra nezaměstnanosti, obchodní platební bilance, deficit veřejných financí.

Abstrakt

Příspěvek analyzuje ekonomický vývoj zemí Visegradské čtyřky v období 1999 – 2004. Sledovány jsou především následující ukazatele: hrubý domácí produkt, míra inflace, míra nezaměstnanosti, saldo platební bilance, státní zadluženost a deficit veřejných financí.

Ekonomický vývoj těchto zemí byl odlišný, v současné době je ale tempo růstu HDP ve všech zemích obdobné, pohybuje se v rozmezí 4 – 5 %. Vývoj cenových hladin se ustálil, s vyšší mírou inflace se potýkalo především Slovensko (v roce 2004 7,4 %) a Maďarsko (6,8 %). ČR patří k zemím s nejnižší mírou inflace, v některých měsících roku 2003 se dokonce potýkala s deflací. V Polsku se podařilo vysokou míru inflace z počátečních let transformace postupně snižovat na současnou úroveň 3,6 %. Míra nezaměstnanosti je v současné době rozdílná, v Maďarsku 5,9 %, v ČR 8,3 %, na Slovensku 18 % a v Polsku 18,8 %. Pro ČR je charakteristické, že vývoj míry nezaměstnanosti byl odlišný od ostatních zemí, ve kterých nezaměstnanost v prvních letech transformace výrazně narostla. V ČR byla míra nezaměstnanosti dlouhou dobu na nízké úrovni. Roční deficit veřejných financí, který by podle kritérií z Maastrichtu neměl v budoucnu překročit 3 % HDP byl v roce 2004 nejlepší v ČR (3 %), na Slovensku (3,3 %), v Maďarsku (4,5 %), Polsku (4,8 %). Všechny 4 země mají doposud záporné saldo obchodní bilance, ve většině zemí došlo v průběhu roku 2004 ke zlepšení. Po vstupu do EU se očekává výrazné zlepšení tohoto ukazatele, první výsledky roku 2005 to potvrzují.

Macroeconomic Development of Four Visegrad Countries

Key words

Visegrad, gross domestic product, rate of inflation, rate of unemployment, balance of trade payments, deficit of public finances.

Abstract

The economical development of four Visegrad countries is analyzed in the paper for period 1999 – 2004. The following indicators are observed first of all: gross domestic product, rate of inflation, rate of unemployment, balance of trade payments, debt of state and deficit of public finances.

Economic development of these countries was different but the growth rate of GDP is analogical in present time, it is in range 4 – 5 %. Price level is stable generally, higher rate of inflation was in Slovakia especially (year 2004 7.4 %), and Hungary (6.8 %). Czech Republic belong to countries with the lowest rate of inflation, in some months of 2003 even deflation was observed. In Poland high level of inflation in the first period of transformation was decreased to present level 3.6 %. The rate of unemployment is very different in present time, 5.9 % in Hungary, 8.3 % in CR, 18 % in Slovakia and 18.8 % in Poland. The development of unemployment rate for CR is characteristic and different to other countries. The indicator was very low for a long time. Year deficit of public finances has to be lower 3 % in a future according to Maastricht criteria, it was the best in CR (3 %), in Slovakia (3.3 %), in Hungary (4.5 %), in Poland (4.8 %). All four countries have the negative balance of trade payments so far, the situation was improving during 2004. Strong enhancement of the indicator is awaited after to EU accession, the first results of 2005 have been verify it.

ASYMETRICKÝ DOPAD EXTERNALIT NA KONKURENCESCHOPNOST FIREM

Ing. Jan Čadil

VŠE v Praze, Katedra veřejné správy a regionálního rozvoje
VŠFS Praha, Katedra makroekonomie a mezinárodní ekonomie

e-mail: j_cadil@yahoo.com

Klíčová slova

Produkční funkce, lokalizační úspory, urbanizační úspory, aglomerační ztráty, cenová konkurenceschopnost.

Abstrakt

Cílem příspěvku je analýza dopadů externalit na konkurenceschopnost firem. Pro tuto analýzu je v práci vytvořen původní mikroekonomicky odvozený model založený na optimalizaci chování firem. Z modelu jasně vyplývá, že dopad externalit na cenovou konkurenceschopnost firem je asymetrický a to v závislosti na charakteru jejich produkčních funkcí.

Produkční funkce je modifikovanou Cobb-Douglasovou funkcí, kdy úroňová konstanta (tzv. multifaktorová produktivita) resp. její dopad na produkci závisí na elasticitách jednotlivých výrobních faktorů v produkci. Externality ovlivňují, pozitivně či negativně, produktivitu výrobních faktorů přes růst samotných elasticit v produkční funkci. Míra, s jakou externalita na firmu působí je pochopitelně individuální, nicméně v modelu zjednodušeně předpokládám dokonalou absorpci externalit všemi firmami tj. firmy jsou v tomto ohledu identické. Zásadním výsledkem modelu je pozitivní závislost mezi výnosy z rozsahu tj. charakterem produkční funkce a silou s jakou externalita na firmu působí.

Externality jsou v příspěvku zúženy na problematiku tzv. aglomeračních úpor (např. snížené dopravní náklady, difuze inovací, široká nabídka práce atd.) a ztrát (přehlcená infrastruktura, snížená produktivita vlivem zhoršeného životního prostředí, vysoké nájemné apod.), které vznikají díky koncentraci aktivit v území. Model má teoretický význam zejména pro další studium aglomerací a clusterů. Příspěvek se omezuje pouze na statickou analýzu, přestože model lze poměrně snadno dále dynamizovat.

Asymmetric Impact of Externalities on Competitiveness

Key words

Production Function, Localization Economies, Urbanization Economies, Agglomeration Costs, Price Competitiveness.

Abstract

The purpose of this paper is to introduce a theoretical model which analyzes the impact of external effects (externalities) on firm competitiveness. The model is based on simple optimization problem. The production function is well known Cobb-Douglas function with modification of constancy (multifactor productivity or technological level). The external effects adjust the elasticities in production function. I assume equal absorption ability of every firm affected by externality in respect to be affected (positively or negatively) by such externality. The main result of the model is that the impact of external economies (or diseconomies) on price competitiveness is asymmetric and depends on the production function characteristics. The effect is the higher the higher are returns to scale in production function.

As a simplification having no crucial effect on the model, only agglomeration economies and diseconomies are taken into account here. These are related mainly to a concentration of activities in a region (agglomeration, cluster) and may be positive (low transportation costs, diffusion of innovations, large labor supply etc.) or negative (congestion, high rents etc.). The importance of the model is especially for optimum city size and cluster further analysis.

HYPOTEČNÍ TRH V EU

Ing. Šárka Čechlovská
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví
e-mail: sarka.cechlovska@vslib.cz

Klíčová slova

Hypoteční úvěr, Evropská unie, bytová politika, trh hypotečních úvěrů, bytový trh.

Abstrakt

Tento text se zabývá problematikou hypotečního trhu v zemích Evropské unie. Ačkoli je hypoteční úvěr v řadě zemí prezentován jako nový bankovní produkt, má tento specifický druh obchodů a s tím související úprava hypotečních zástavních listů dlouhou tradici sahající až do 18. století. Stav a vývoj trhu hypotečních úvěrů je úzce spojený se situací na bytovém trhu v dané zemi a naopak. Přestože v Evropské unii neexistuje jednotná koncepce bytové politiky a úprava hypotečního bankovníctví je v jednotlivých zemích EU individuální, lze na bytových trzích i na trzích hypotečních úvěrů v evropských zemích nalézt obdobný vývoj. V posledních letech se jedná o významný růst bytového trhu, což značí též hlavní tržní indikátory (vývoj cen bytů, cen hypotečních úvěrů i bytové výstavby). Jedním z významných stimulátorů poptávky na trhu s byty a s tím související poptávky na trhu hypotečních úvěrů je pokračující období velmi nízkých úrokových sazeb hypotečních úvěrů a zlepšující se ekonomická situace v jednotlivých národních ekonomikách EU; tato situace zvyšuje dostupnost finančních zdrojů a posiluje důvěru spotřebitelů.

Česká republika patří mezi deset nových zemí EU, z nichž osm (včetně ČR) tvoří bývalé socialistické státy. Ekonomický vývoj v těchto zemích byl po roce 1990 obdobný, proto lze i v současnosti nalézt řadu společných rysů týkajících se bytové problematiky i hypotečního bankovníctví. Charakteristickým je pro tyto ekonomiky nižší životní standard než v zemích Západní Evropy, ale též velká očekávání rychlé eliminace tohoto rozdílu.

The Mortgage Market in the EU

Key words

Mortgage loan, the European Union, housing policy, mortgage market, housing market.

Abstract

The paper deals with the mortgage market in the European Union. The modern roots of the mortgage loan as a special kind of loan and related mortgage bonds have a long tradition. Mortgage loan is a primary resource of financing of housebuilding across Europe. It exists since the end of the 18th century. Mortgage market development is strongly dependent up housing market in all countries; this is a reciprocal dependance. There is no uniform housing policy in the European Union and the mortgage market control is individual in all European countries. Nevertheless, a similar development of mortgage and housing markets can be found across Europe. The major market indicators (house prices, transactions, mortgage loans and housebuilding) indicated strong growth of the housing market in Europe in last years. The main reasons of stimulation of housing demand and also mortgage demand are continued low interest rates and improved economic growth in national economies which helps to boost consumer confidence.

The Czech Republic belongs among ten new EU member states. Until the 1990s eight of them (including the Czech Republic) were based on socialist system and centrally planned economy. All this economies have many common features - lower standard of living in comparison with Western Europe, but high hopes of catching up with the rest of the „old EU countries“.

POROVNÁNÍ ČESKÝCH A AMERICKÝCH PENĚŽNÍCH OBCHODNÍCH CYKLŮ

Ing. Stanislav David, doc. Ing. Osvald Vašíček, CSc.
Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta
Centrum výzkumu konkurenční schopnosti české ekonomiky
e-mail: davids@econ.muni.cz, osvald@econ.muni.cz

Klíčová slova

Obchodní cyklus, monetární politika, linearizovaný DSGE model, řešení DSGE modelu, Kalmanův filtr s log likelihood optimalizací.

Abstrakt

Peter N. Ireland v minulých letech vyvinul nový přístup odhadu modelů obchodních cyklů obsahujících racionální očekávání. Samotná technika je založena na metodě maximální věrohodnosti a na přístupu Blancharda a Kahna. Tyto modely představují přesný a kompletní popis role peněz v monetárním obchodním cyklu.

Peter N. Ireland odhadnul model s časovou řadou čtvrtletních dat ekonomiky Spojených států amerických po roce 1980. Došel k závěru, že peníze hrají minimální roli v utváření dynamického chování výstupu a inflace. To bylo podnětem k ověření této hypotézy na datech České republiky po roce 1994.

Obdržené výsledky ukázaly, že data České republiky dávají podobné výsledky jako data Spojených států amerických. Hodnoty parametrů modelu ukazují, že peníze hrají minimální roli i v českém peněžním obchodním cyklu. Impulsní odezva je ale trochu jiná, především v případě technologického šoku.

Článek začíná prezentací malého NeoKeynesiánského DSGE modelu. Pokračuje ukázáním odhadu pro obě analyzované ekonomiky. Parametry jsou odhadnuté metodou maximální věrohodnosti, tak jak ji popsal Hamilton. Co a proč je stejné či rozdílné v těchto dvou odhadech? Cílem tohoto článku je odpovědět na tuto otázku.

Role of Money in Monetary Business Cycle: Comparison of the Czech and American Results

Key words

Business cycle, Monetary policy, Linearized DSGE model, solution of DSGE model, Kalman Filter with log likelihood optimization.

Abstract

Peter N. Ireland has developed in recent years new approach of the maximum likelihood estimation of the business cycle models incorporating rational expectations based on the method of the Blanchard and Kahn. These models examine an accurate and complete description of money's role in the monetary business cycle.

Peter N. Ireland has estimated the model with quarterly time-series data from the post-1980 United States economy. He concluded that the money plays a minimal role in shaping the dynamic behavior of output and inflation. It was a stimulus to verify result with the Czech Republic data.

The results obtained indicate that the Czech Republic data gives similar results as post-1980 United States data. The model's parameters suggest that money plays a nonessential role in the monetary business cycle. But the impulse response is a little bit different, mainly a technology shock.

What and why is similar or different for the estimates? That is the question addressed here.

The paper begins by presenting small New Keynesian DSGE model. It goes on to show the estimated model with quarterly time-series data of the Czech and the USA economy. The model's parameters are estimated by maximum likelihood, as described by Hamilton. The Kalman filter was used to evaluate negative log likelihood function of the model.

POVĚDOMÍ O OCHRANĚ SPOTŘEBITELE V OBLASTI NÁKUPU OBUVI V LIBERECKÉM KRAJI

PhDr. Ing. Jaroslava Dědková, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra marketingu
e-mail: jaroslava.dedkova@vslib.cz

Klíčová slova

Výzkum, ochrana spotřebitele, reklamace, místo nákupu, informace.

Abstrakt

Článek se zabývá pojmem ochrany spotřebitele v ČR a primárním výzkumem míry znalosti spotřebitelských práv obyvatel Libereckého kraje. Ochrana spotřebitele v ČR vychází z občanského zákoníku a ze zákona o ochraně spotřebitele.

Cílem primárního výzkumu, který proběhl na jaře 2005 bylo zjistit:

- Četnost a místo nákupu obuvi
- Míru informovanosti spotřebitelů o svých právech, které jim vznikají při nákupu obuvi
- Znalost organizací na ochranu spotřebitele na českém trhu.

Z výzkumu, který byl proveden v rámci předmětu Spotřebitelské chování na vzorku 190 spotřebitelů Libereckého kraje, vyplynula neznalost spotřebitelských práv a organizací na ochranu spotřebitele a celkově malé povědomí o této problematice. Při nákupu obuvi bylo často využíváno právo reklamace a většina dotázaných uvedla, že by uvítala více informací o svých spotřebitelských právech.

Vyskytuje se častý problém nedostatečné informovanosti, který zřejmě tkví v tom, že si spotřebitelé sami musí dokázat vyhledat potřebné informace. Je nezbytné, aby byly v budoucnosti posilovány mechanismy, které spotřebitelům poskytnou informace a zvýší šance, že se svého práva domohou.

Awareness about Consumer Protection in the Scope of Footwear Shopping in the Liberec Region

Key words

Research, consumer protection, reclamation, place of purchase, information.

Abstract

The paper deals with the institution of the consumer protection in the Czech Republic and also with the prime research of the scale of knowledge of consumer's rights of residents in the Liberec region. Consumer protection in the Czech Republic comes out from the Civil code and from the law about consumer protection.

The goal of the prime research, which took place in spring 2005, was to find out:

- Percent occurrence and the place of footwear purchase,
- Rate of informedness of consumers about their rights, which come up by footwear purchase,
- Knowledge of organizations for consumer protection in the Czech market.

This research, which took place in the scope of the subject "Consumer's behaviour" on the sample of 190 consumers of the Liberec region, implicated that consumers are unfamiliar with their rights and with organizations for consumer protection. Overall there is a low awareness about these problems.

At footwear purchase the right of reclamation was often used and the major part of interviewed stated, that they would appreciate more information about their consumer's rights.

A frequent problem of insufficient knowledge occurs, which evidently lies in that consumers themselves must be able to find out needed information. It is necessary to strengthen the mechanisms in the future, which will provide consumers with information and increase chances to achieve their rights.

CROSS SELLING

Ing. Jaroslava Dittrichová
Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie a managementu
e-mail: jaroslava.dittrichova@uhk.cz

Klíčová slova

Cross selling, finanční instituce, finanční produkty, křížový prodej, produktové balíčky.

Abstrakt

Tato práce „Cross selling“ se zabývá moderním způsobem prodeje produktů a služeb klientům. Cross selling je v České republice poměrně nová metoda, kterou si na finančním trhu osvojily velké finanční instituce, jež jsou součástí silných zahraničních skupin.

Český ekvivalent cross sellingu je „křížový prodej“. Jedná se o metodu, která vyplývá ze vzájemné podmíněnosti a propojenosti produktů a je založena na znalosti klienta, jeho preferencí a potřeb. Tento předpoklad umožňuje tvorbu nejrozličnějších produktových balíčků za speciální ceny, které jsou koncipovány za účelem uspokojení komplexních potřeb a požadavků klientů. Nejčastějším projevem cross sellingu je tvorba zvýhodněných produktových balíčků, které mají komplexně pokrývat potřeby klientů.

Na finančních trzích v České republice probíhají procesy shodné s trendy na světových trzích. S rozvojem nových technologií souvisí i rozvoj nových produktů v oblasti finančního trhu. Elektronické formy komunikace to umožňují. Distribuční kanály jsou závislé na aktuálním vývoji komunikačních a informačních technologií. Banky a pojišťovny nabízí širokou paletu produktů a jejich kombinace. Jsou to služby, které umožňují komunikaci finančního zprostředkovatele a klienta. Informace o klientovi jsou analyzovány a banka či pojišťovna pracuje na zvyšování klientské základny s maximálním produktovým vytížením.

Cross Selling

Key words

Cross selling, financial institutions, financial products, clients, products packages.

Abstract

This work “Cross Selling” deals with a modern way of selling products and services to clients. Cross selling - a relatively new method in the Czech Republic, that acquired especially by big financial institutions, which are affiliated with powerful foreign financial groups.

„Křížový prodej“ is the Czech equivalent for cross selling is the method which is based on mutual conditional character of products and on the knowledge of the client, his personal preferences and needs. It allows the creation of different product packets at special prices that are drafted in order to satisfy the needs and requirements of single clients.

The most common form of the cross selling is the creation of favoured product packages which are to completely cover the needs of clients.

In recent years there have been a lot of changes that are typical for the international financial market and that appeared in markets in the Czech Republic.

Innovation in the technical field and that of technology enables faster communication, easier client access to the financial institution, and reducing the number of trade posts. Fast information flow and its gathering, analysis, evaluation, storage and retrieval is the premises for working of financial markets nowadays.

DŮCHODOVÉ ZABEZPEČENÍ V ČR – MOŽNOSTI A ŘEŠENÍ

Ing. Dana Dobešová
Masarykova univerzita v Brně, Ekonomicko-správní fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: dobesova@econ.muni.cz

Klíčová slova

Penzijní reforma, penzijní systém, financování penzijních systémů, důchodové zabezpečení, demografická analýza.

Abstrakt

Obsahem článku je analýza důchodové problematiky s detailnějším rozбором různých forem důchodových systémů. Text se zaměřuje na charakteristiku signifikantních faktorů, determinujících fungování důchodových systémů v reálném prostředí. Významný vliv demografických, ekonomických, politických a dalších faktorů je předmětem analýzy a podstatou možných řešení. Neopomenuta je identifikace kritérií, determinujících možnosti financování důchodových systémů a odvození základních charakteristik vhodného systému. Součástí analýzy je zhodnocení stavu důchodového systému České republiky a návrh souboru vhodných opatření pro zmírnění závislosti systému na demografickém, sociálním a ekonomickém vývoji při udržení sociálního smíru a nenarušené mezigenerační solidarity. Celek doplňuje analýza zajištění finanční únosnosti systému, ověřování možných zdrojů financování důchodového systému ať již individuální či kolektivní formou kapitalizace, diskuze využití kombinace PAYG s dalšími pilíři důchodové soustavy a stručná komparace s důchodovými systémy vybraných tranzitivních ekonomik. Závěr je soustředěn na nastínění principů báze penzijní reformy v ČR a vhodného řešení současného problematického systému, který je narůstající zátěží pro veřejné finance. Za explicitně definovaných podmínek existuje tedy možnost dosáhnout fiskální konsolidace, udržitelné v dlouhém období.

Pension Provision in the Czech Republic – Possibilities and Solutions

Key words

Pension reform, pension systém, financing of the pension systems, pension security, demographic analysis.

Abstrakt

This article is focused on the pension issue with the basic analysis of the details and forms of pension systems. This text deals with the characteristics of the significant factors, which determine the function of the pension systems in the real background. The leading impact of the demography, economy, politics is discussed and the subject of the analysis as well as the basis for the making up the possible solutions. There is the identification of the criteria, which influence the opportunities of the pension system financing including the process of finding the appropriate answer to this. The important part of the analysis is the evaluation of the Czech pension system at present as well as the recommendation of the appropriate complex of the important steps for the necessary remedy of the system. There is need to reduce the pension system dependence upon demographic, social and economic development and to achieve social peace and inter-generation solidarity. The article is broaden up of the pension system financial acceptability analysis. The interest is focused on the financial sources in the form of individual or collective capitalization of the system, the discussion about the possible combination of the PAYG with the other pillars of the pension framework. The last but not the least there is a short pension system comparison with some of the transitive economies.

Priority is also given to a solution proposal of the problematic pension system, which deteriorates the social system and has become the burden for the public finance. At the conclusion there is considered the outline of base principals of the pension reform in the Czech Republic.

INFORMAČNÍ MANAGEMENT - NÁSTROJ ŘÍZENÍ ZNALOSTÍ MANAŽERŮ

doc. Ing. Petr Doucek, CSc.
Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta informatiky a statistiky
Katedra systémové analýzy
e-mail: doucek@vse.cz

Klíčová slova

Informační management, řízení IS/ICT, management, znalosti, dovednosti.

Abstrakt

Informační management je poměrně mladou disciplínou, která ovšem významným způsobem promluvila do způsobu řízení organizací a do řízení firemní informatiky. Jeho hlavním smyslem a cílem v té nejobecnější rovině je uspokojování informační potřeby managerů. Jak ale takové uspokojování vypadá a co všechno zahrnuje? V současné době není vymezení obsahu pojmu informační managementu jednotné. Je možné se setkat jak s vymezením čistě technologickým ve formě např. Web Content Managementu nebo Data Miningu na straně jedné až po manažerské pojetí ve formě řízení znalostí a dovedností manažerů všech hierarchických úrovní firmy. Ve svém příspěvku se nebudu zabývat úzkými technologickými dimensemi informačního managementu, i když jsou pro jeho realizační fázi velmi důležité, ale zejména jeho manažerskými dimensemi a pojetím. V nejnižší úrovni informačního managementu je nezbytné řídit datové zdroje pro uspokojování informační potřeby, ale kromě toho je také nutné umět jeho postupy a prostředky vzbuzovat v managerech všech úrovní touhu po nových, neotřelých způsobech řešení problémů a poskytovat jim k tomu potřebné znalosti a dovednosti. V této dimenzi představuje informační management nástroj pro řízení kvalifikace managerů – stává se nástrojem metamanagementu – managementem managementu. Příspěvek bude obsahovat základní rozdělení kompetencí jednotlivých úrovní informačního managementu ve firmě s důrazem na podporu práce vrcholového managementu firem a těch oblastí, v nichž je možné a účelné plánovat a řídit znalosti a dovednosti managerů firem a organizací.

Information Management – Knowledge Management Tool

Key words

Information Management, IS/ICT Management, Management, Knowledge, Skills.

Abstract

Information management as a relatively young discipline of the modern science represents new and very actual approach to management in organizations and firms as well as to managing information systems and information and communications technology (IS/ICT). The general goal of the information management is to assure data for satisfying manager's information need as well as to realize so called data logistics – to transport relevant data to relevant persons in the right time. But what does mean to assure data for data logistics in fact? For the term "information management" does not exist one worldwide respected and accepted definition and it seems to be the main weak point of the new part of social science. It has multidisciplinary and interdisciplinary character on the border of management, theoretical informatics, business informatics, IS/ICT management, philosophy etc. Some experts declare that information management is very near to Web Content Management or to Data Mining – orientation is mainly focused on technical and technological dimensions of problematic, other ones give accent to the managerial dimension of it – how to plan manager's information need and it's satisfying, how to handle manager's skills, abilities and knowledge – how to manage managers. How to realize metamanagement – management of the management? There could be distinguished, according to my opinion, three main levels of information management – data assurance, data logistics and managerial dimension (competences). Several aspects of the managerial dimension on information management are presented and discussed in this contribution.

K PROBLEMATICE DAŇOVÉHO ZATÍŽENÍ ČESKÝCH PODNIKŮ PŘI JEJICH FINANČNÍM ROZHODOVÁNÍ

Ing. Markéta Dubová, Ph.D., Ing. Martina Černíková
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví
e-mail: marketa.dubova@vslib.cz, martina.cernikova@vslib.cz

Klíčová slova

Daňová soustava, finanční rozhodování podniku, harmonizace daňové legislativy, daň z příjmu právnických osob, sociální a zdravotní pojištění.

Abstrakt

Článek se zabývá v úvodu daňovou soustavou ČR a následně vlivem této soustavy na finanční rozhodování podniku. V ČR byla k 1.1. 1993 uskutečněna globální reforma daňového systému. Páteří nové daňové soustavy (zákon 212/1992 Sb.) se stala daň z přidané hodnoty jako všeobecná spotřební daň, speciální spotřební daně, daň z příjmů fyzických a daň z příjmů právnických osob. Doplňující prvky soustavy tvoří silniční daň, daň z nemovitostí, daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí. V širším slova smyslu lze do této daňové soustavy zahrnout i systém pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení. Vzhledem k tomu, že ČR v květnu 2004 vstoupila do Evropské unie, byla nutným krokem v oblasti daňové legislativy i její postupná harmonizace s ostatními členy Unie. Značná část finančních rozhodnutí podniku je ovlivněna právě daňovým prostředím, ve kterém podnik funguje, resp. daňovým systémem státu. Daně svou koncepcí ovlivňují např.: volbu právní formy podnikání, velikost disponibilního zisku určeného na rozvoj podniku, investiční rozhodování i výběr optimální finanční a kapitálové struktury. Na konkrétní finanční rozhodování podniku působí především daň z příjmů právnických osob a v širším slova smyslu lze jako velmi významný faktor pro finanční rozhodování podniku chápat i platby sociálního a zdravotního pojištění. Článek se proto zabývá zkoumáním zatížení českých podniků právě těmito daňovými břemeny a porovnáním tohoto zatížení podniků v ČR s ostatními státy EU.

To the Problem of the Tax Burden of the Czech Enterprises and Its Impact on Their Financial Decision-Making

Key words

Tax system, financial decision-making of the enterprise, tax legislation harmonization, corporate income tax, social and health insurance.

Abstract

At the very beginning of the article the authors deal with the tax system of the Czech Republic and afterwards they focus on tax system's impact on the financial decision-making of an enterprise. The current Czech tax system (Act No. 212/1992 Coll.) has been in effect in the Czech Republic since 1 January 1993. The pillar of the new Czech tax system became a value added tax (VAT) as an universal indirect tax, special excise duties and income taxes. The Czech tax system is also composed of property taxes – real estate taxes, road tax, real estate transfer taxes and inheritance and gift tax. However, these are not as important as VAT or income taxes and are rather supplements of the current tax system. From the viewpoint of the firm's decision-making, there has to be mentioned also a system of social and health insurance. Regarding the fact, that the Czech Republic entered into the European Union on May 2004, there is a trend towards the Czech tax legislation harmonization with tax legislation in other member states of the European Union. The major part of the decision-making is influenced by the tax system of a state in which the company operates. Taxes through its concept have an impact on decisions on the choice of suitable form of organization, on the depreciation and depreciation methods, on investment possibilities of the enterprise, on its dividend policy and on the choice of the optimum capital structure etc. One of the major factors influencing the decision-making of the company are the corporate income tax and payments into the social and health insurance system. For these reasons, the article deals also with the comparison of the tax burden of the Czech enterprises with tax burden of enterprises in other member states of the European Union.

BEZPEČNOST ELEKTRONICKÉHO OBCHODU A FORMULACE E-BUSINESS STRATEGIE

prof. Ing. Jiří Dvořák, DrSc., Ing. Vladislav Vybíral
Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská
Ústav informatiky
e-mail: vybiral@fbm.vutbr.cz, dvorakj@fbm.vutbr.cz

Klíčová slova

E-commerce, E-business, strategie, EDI, autentizace, autorizace, integrita, kryptografie, IS/IT, computer security, firewall, Internet, konvergence.

Abstrakt

Elektronický obchod pokrývá všechny fáze obchodu od řízení dodavatelského řetězce a ostatních komponentů B2B, kde se využívá především elektronické výměny dat EDI. Jedná se o nabídku koncovým zákazníkům, objednávky, potvrzení objednávek a v některých případech i dodání zboží až po fakturaci a úhradu za zboží. Elektronický obchod se tak stává základním nástrojem obchodu. Otázka jeho bezpečnosti má proto prvořadý význam. S otázkou bezpečnosti elektronického obchodu úzce souvisí otázka obecného zabezpečení informačních systémů IS/IT podniku. Mezi základní požadavky na provádění elektronického obchodu patří důvěrnost, integrita, autentizace, autorizace, záruky a soukromí. Důvěrnost, integritu, autentizaci a autorizaci lze zabezpečit pomocí bezpečnostních technologií (kryptografie, obecné metody ochrany IS/IT atp.). Záruky a soukromí spočívají zejména v dodržování zákona a dobrých mravů a závisí tak především na chování jednotlivců a organizací. Elektronická tržiště se stávají čím dál tím více lukrativní, což přitahuje mnoho investorů. Pokud firma v současném globálním prostředí, které se vyznačuje dynamickou internacionalizací nebude schopna rychle a pružně reagovat na neustále se měnící požadavky trhu, nemá šanci uspět. Cílem tohoto článku je poukázat na významné faktory podmiňující bezpečnost a úspěšnost elektronického podnikání.

E-business Security and Formulation of E-business Strategy

Key words

E-commerce, E-business, strategy, EDI, authentication, authorization, integrity, cryptography, IS/IT, Computer security, firewall, Internet, convergence.

Abstract

E-commerce covers all business phases as end customer supply, orders, order's confirmations, good supply and billing and payment. Secured e-commerce model becomes basic business tool. Optimal economic model of e-commerce is very important. Security of e-commerce is very closely connected with general security of IS/IT. Fundamental requirements are confidentiality, integrity, authentication, authorization, guarantees and privacy. Confidentiality, integrity, authentication and authorization can be ensured by technologies as cryptography, general methods of protection technology. Guarantees and privacy consist especially in keeping law and ethics and depend mainly on behavior of individuals and organization. As the e-market place becomes more lucrative, it attracts new entrants and created turmoil in the market. There have been many spectacular successes and many failures. If firm in contemporary global environment, which marks dynamic globalization will not competently quickly and lively respond to floating requirement market, hasn't chance be a success. This paper presents and indicate on significant factors conditional agreement fruitfulness of e-business.

TERMINOLOGY ANALYSE OF ENTREPRISES PROCESSES WITHIN EUROPEAN AGRARIAN STRUCTURES

PhDr. Mgr. Milena Dvořáková, MBA
Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta
Katedra jazyků
e-mail: dvorakova@pef.czu.cz

Key words

Harmonisation of the EU integration processes, agrarian sector, research project, specialist vocabularies, professional language proficiency.

Abstract

Globalization of the world economic information is not to be doubted. Internationalization and electronization of the capital markets, enforcement of international research and technology ties, and especially the creation of the common European market and the need of professional mobility of the inhabitants of the united Europe enhances the importance of the professional language proficiency in the frame of science research as well as in the frame of the foreign language teaching.

The paper is focus at precisioning the vocabulary in the field of harmonisation of the EU integration processes within the agrarian sector especially at the terminology of legislative regulation of the competitiveness of the Czech agricultural food products. The integration processes require intensive communication between the individual integrated groups, their institutions, enterprises and individuals. Among the important pre-requisites of understanding is the use of technical terminology with accurate equivalents, although it has to be borne in mind that each individual country, whether it be the EU member of affiliated, may have and will have their own problems. The Department of Languages has been participating in the research project of the Department of Agricultural Economics of the FEM CUA in Prague under the title Effective integration of the Czech agrarian sector in the frame of European structures – prerequisite of the sustainable development MSM 4111 000 13). The objective of this collaboration is to produce complex teaching aids in the form of specialist vocabularies in English, German and French, both in the paper form and electronic.

Terminologická analýza podnikových procesů v rámci evropských agrárních struktur

Klíčová slova

Harmonizace integračních procesů EU, agrární sektor, vědeckovýzkumný záměr, odborné slovníky, odborná jazyková profesionalita.

Abstrakt

Příspěvek je zaměřen na upřesnění pojmového aparátu v oblasti harmonizace integračních procesů EU v agrárním sektoru. Integrační procesy v rámci EU vyžadují intenzivní komunikaci mezi jednotlivými integračními celky, jejich institucemi, podniky a jednotlivci. Jedním z významných předpokladů porozumění je použití odborné terminologie se stejným obsahem, i když musíme brát v úvahu to, že se v každé zemi, ať už členské nebo přidružené, řeší a budou řešit specifické problémy. Touto problematikou se zabývá katedra jazyků jako spoluřešitel výzkumného záměru katedry zemědělské ekonomiky PEF ČZU v Praze s názvem Efektivní integrace českého agrárního sektoru v rámci evropských struktur - předpoklad trvale udržitelného rozvoje (MSM 4111 000 13). Cílem této spolupráce je vytvořit komplexní učební pomůcky ve formě oborových slovníků (A, N, F) jak v papírové, tak především elektronické podobě, aby mohla být využita kromě specializací v řádném studiu i pro studium kombinované, kde jsou již nyní do výuky začleňovány virtuální jazykové materiály. Vypracovávání tematických slovníků z oblasti evropské integrace by mělo přispět nejenom k zefektivnění práce s cizojazyčnou literaturou, ale i k usnadnění komunikace mezi odborníky z různých zemí v dané oblasti. Neméně prospěšná by měla být tato práce pro studenty, kteří studují svůj obor s rozšířenou jazykovou výukou a zpracovávají své diplomové práce v příslušném cizím jazyce. Budou moci využít pojmů a definic, které nejsou vždy doslovným překladem české předlohy, nýbrž výrazy ověřené erudovanými odborníky daného oboru partnerských zahraničních univerzit.

APLIKACE METODY MAGICKÉHO ČTYŘÚHELNÍKU NÁRODNÍ EKONOMIKY NA ÚROVEŇ MIKROEKONOMICKÉHO SUBJEKTU STRANY NABÍDKY

Ing. Šárka Dvořáková
Škoda Auto Vysoká škola
Katedra ekonomie
e-mail: sarka.dvorakova@skoda-auto.cz

Klíčová slova

Magický čtyřúhelník národní ekonomiky, aplikace magického čtyřúhelníku na úroveň podniku, hodnocení oblasti ekonomické dynamiky, hodnocení oblasti exportu, hodnocení oblasti cenového vývoje, hodnocení oblasti využití zdrojů.

Abstrakt

Pro hodnocení vývoje situace firmy Škoda Auto na trhu v letech 1997 – 2003 je základem známá grafická metoda magického čtyřúhelníku používaná pro makroekonomickou úroveň. Ta vychází z předpokladu naplňování čtyř základních cílů hospodářské politiky, které jsou formulovány jako přiměřené tempo růstu HDP, vyrovnanost běžného účtu platební bilance, optimální míra inflace a optimální míra nezaměstnanosti. Základní cíle hospodářské politiky je nutno plnit v určité harmonii, optimum všech čtyř cílů je kompromisem mezi vyšším naplněním preferovaných cílů na úkor cílů zbývajících. Při konstrukci magického čtyřúhelníku vhodného pro úroveň podniku jako mikroekonomického subjektu strany nabídky byly klasické makroekonomické veličiny nahrazeny tak, aby zvolené ukazatele shodně hodnotily výše uvedené čtyři základní oblasti. Pro každý rok časové řady jsou vyobrazeny dva čtyřúhelníky – čtyřúhelník optimální vzniklý z předem stanovených optimálních hodnot a čtyřúhelník skutečný vzniklý ze skutečných hodnot vybraných ukazatelů za firmu Škoda Auto. Komparace plochy skutečného čtyřúhelníku s plochou čtyřúhelníku optimálního vypovídá o úspěšnosti vývoje situace firmy na trhu. Jednotlivé vrcholy magického čtyřúhelníku firmy tvoří tyto čtyři ukazatele: tempo růstu přidané hodnoty, podíl prodeje do zahraničí na tržbách celkem, tržby na jednotku fyzického objemu produkce a náročnost výroby na počet pracovníků.

Application of the Main Goals of Economic Policy ("Magic Quadrangle") on the Level of a Microeconomics Subject on the Supply Side

Key words

Main Goals of Economic Policy ("Magic Quadrangle"), Application of the Main Goals of Economic Policy ("Magic Quadrangle") on a company level, Economic Dynamics Evaluation, Exports Evaluation price Development Evaluation, Resources Utilization Evaluation.

Abstract

The basics of the evaluation of the situation development of the Škoda Auto Company on the market from 1997 to 2003, is the method of the "Magic Quadrangle", which is used for the macroeconomics level. This method comes out of the assumption of pursuing the four main goals of the economic policy, which are defined as a GDP growth rate, balanced current account balance of payments, optimal inflation rate, and optimal unemployment rate. Main Goals of Economic Policy need to be completed in certain harmony; the optimum of all four goals is a compromise between the superior fulfilling of the favoured to the detriment of the remaining goals. When constructing the "Magic Quadrangle", which is appropriate for the level of a company as a macroeconomics subject on the supply side, the standard macroeconomics magnitudes were replaced, so that the chosen indicators evaluate equally the four above mentioned main areas. For each year from the time series, two patterns are shown – an optimal pattern, which was created in advance from the optimal values, and the pattern created from the real values of chosen indicators of the Škoda Auto Company. Comparison of the two patterns areas gives evidence about how successful the company development on the market is. Individual issues of the "Magic Quadrangle" are the following four indicators: the growth of added value, share of sales abroad on total revenues, revenues on real volume unit of production, and demand of production on the number of workers.

PROJEKT CENOVEJ POLITIKY FIRMY RIM S.R.O. PRI OČAKÁVANOM VPLYVE KONVERGENCIE ČESKEJ KORUNY

Ing. Monika Fialová, doc. Ing. Jitka Kloudová, Ph.D.
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav ekonomie

e-mail: mbf@cetrum.cz, kloudova@fame.utb.cz

Klíčová slova

Firma RIM s.r.o., cenová politika, EMU, konvergence.

Abstrakt

Jedným z kritérií uvádzaných Európskou komisiou pre bezproblémové a úspešné začlenenie transformujúcich sa krajín do EMU je nutnosť docieľiť čo možno najmenších rozdielov v úrovni produkcie na obyvateľa a úrovni celkovej cenovej hladiny v porovnaní s priemerom EU. Podľa medzinárodných porovnaní prevádzaných OECD a Eurostatom ekonomická úroveň v ČR (vyjádrená hrubým domácim produktom na obyvateľa prepočítaným paritou kúpnej sily) sa v porovnaní s priemerom krajín EU dlhodobo pohybuje na úrovni okolo 60 %. Na základe uvedených relatívnych disproporcií sa často hovorí o potrebe českej ekonomiky doháňať nielen ekonomickú, ale i cenovú úroveň EU. Tomuto javu sa hovorí KONVERGENCIA (približovanie). Rozdiely ekonomickej úrovne transformujúcich sa krajín k priemeru EU je možné znížiť iba trvale vyšším rastom týchto krajín než akého v priemere dosahuje EU. Oproti tomu zníženie rozdielu cenovej hladiny transformujúcich sa krajín k priemeru EU je možno dosiahnuť dvomi spôsobmi-nominálnym zhodnotením koruny voči euru (kurzový kanál) alebo vyššou infláciou v transformujúcej sa ekonomike než v krajinách EU pri stabilnom menovom kurze (inflačný kanál). Vo svojej práci som zanalyzovala a následne vytvorila projekt cenovej politiky pri očakávanom vplyve konvergenzie českej koruny pre firmu RIM s.r.o., ktorá sa zaoberá výrobou a distribúciou kancelárskych stoličiek. Pri predpokladoch, že v priebehu troch rokov (do roku 2008) dôjde k nárastu cenovej hladiny na 60 % priemeru Európskej únie, že cenová úroveň v Taliansku, krajine najväčšieho konkurenta, porastie menším tempom ako v ČR (čo znamená, že inflácia v Taliansku si udrží svoju súčasnú nízku hodnotu.) a že mzdy v ČR porastú rýchlejšim tempom ako ceny, som si stanovila hypotézu, že do roku 2008 sa konkurencieschopnosť firmy RIM s.r.o. bude znižovať z dôvodu zvyšovania sa cenovej a mzdovej hladiny v ČR. Ich ceny budú vyššie ako ceny u najväčšieho konkurenta, firmy Mobilex.

The Price Policy Project of RIM Ltd. Allowing For the Expected Impact of the Convergence of Czech Crown

Key words

Firm RIM s.r.o., price policy, EMU, convergence.

Abstract

One of the criteria stated by European Committee for smooth and successful integration of the transforming countries into European Monetary Union is the necessity to remove differences as much as possible in the level of production per capita and the height of total price level in comparison with the European Union. According to the international comparisons conducted by OECD (= Organization for Economic Cooperation and Development) and Eurostat the economic level of the Czech Republic (expressed by gross domestic product per capita converted by purchasing power parity) compared to the EU countries has been for a long time at the level of approximately 60 per cent. These statistical studies also show that lower economic output of the transforming economies is accompanied by lower price level. This phenomenon is called CONVERGENCE. The differences in the economic level of the transforming countries compared to the European Union could be reduced only by a permanently higher economic growth in these countries than that in the European Union. The decrease in the difference between the price level in the transforming countries and the price level in the EU, by contrast, could be achieved in two ways: by a nominal appreciation of Czech crown compared to euro (exchange rate channel) or by a higher inflation in the transforming economy than in the EU countries at a stable exchange rate (inflation channel). In my study I made an analysis and subsequently elaborated a price policy project taking into account the expected impact of the convergence of Czech crown onto RIM, Ltd. This company is engaged in the production and distribution of office chairs. On the supposition that in the following three years (till 2008) the price level rises onto 60 per cent of the price level in the European Union, that the price level in Italy (the company's chief competitor is based there) increases at a slower pace than in the Czech Republic (i.e. the inflation in Italy would keep its contemporary low rate) and that wages (and salaries) in the Czech Republic grow at a faster pace than prices, I made a hypothesis that the competitiveness of RIM, Ltd. will decrease till 2008 due to the rise of the price level and wage level in the Czech Republic. The company prices will be higher than the prices of its chief competitor, Mobilex company.

OBCHODNĚ-EKONOMICKÉ VZTAHY ČESKÉ REPUBLIKY A ČÍNY

Ing. Michal Filipi
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: michal.filipi@vslib.cz

Klíčová slova

Čínská lidová republika, Česká republika, hrubý domácí produkt (HDP), hospodářský růst, nerovnováha obchodní bilance, vývoz, dovoz.

Abstrakt

Hospodářství Čínské lidové republiky dosahuje v uplynulých dvaceti letech velmi vysokého hospodářského růstu. V současnosti Hrubý domácí produkt ČLR (přepočítaný podle směnných kurzů) tvoří 4% podíl světové produkce, ale HDP (v přepočtu PPP – parity kupní síly) se na světové produkci podílí 13%. Čínská lidová republika je tedy sedmou respektive druhou nejvýkonnější ekonomikou světa. Hospodářský růst Číny, její demografická pozice a potřeba sociálně-ekonomického rozvoje většiny jejího území vytvářejí předpoklady pokračujícího hospodářského růstu a s tím související zintenzivnění přílivu kapitálu, zboží a služeb. Bývalé Československo a ČLR navázaly diplomatické styky téměř bezprostředně po jejím vyhlášení tj. v říjnu 1949. ČLR uznala ČR ihned po jejím vzniku a navázala s ní k 1. lednu 1993 diplomatické styky. Výměnou nót mezi ministerstvy zahraničí obou zemí byla poté potvrzena platnost bilaterálních smluv mezi bývalým ČSSR a ČLR. Významným rysem zahraničního obchodu ČR a ČLR je přetrvávající nerovnováha obchodní bilance v neprospěch ČR. V roce 2004 činil objem obchodu mezi Čínou a ČR 1,58 miliardy dolarů. Letos možná překročí dvě miliardy. Čínské údaje však potvrzují, že se objem vývozu do Číny v posledních dvou letech zvýšil téměř o sto procent, což výrazně překročilo tempo čínského vývozu do ČR. České podniky mohou najít, i přes specifika a zvyklosti této oblasti, uplatnění na tomto trhu zejména ve strojírenství, energetice, automobilovém průmyslu, chemickém a farmaceutickém průmyslu a potravinářském průmyslu.

Business and Economic Relations of the Czech Republic and China

Key words

People's Republic of China (PRC), Czech Republic, Gross Domestic Product (GDP), economic growth, trade imbalance, export, import.

Abstract

During past 20 years the economy of the People's Republic of China (PRC) has achieved a very high economic growth. Currently the GDP of PRC (converted according to exchange rates) is 4 percent of the world product which placed it on the seventh place on the world, but GDP (converted according to PPP) participates in 13 percent of the world product which placed it on the second. The economic growth of the PRC, its demographic position and need of social-economic development of major of its territory, makes assumptions of the continued economic growth and flow of the capital, goods and services. The former Czechoslovakia and PRC initiated diplomatic contact almost immediately after its declaration in October 1949. PRC declared existence of the Czech Republic immediately after it had been founded in 1993. The validity of the bilateral agreements between former Czechoslovakia and PRC was re-established by the exchange of the notes between ministries of foreign affairs of both countries. The balance of trade is characterized by the high import rate to the Czech Republic. In 2004 the amount of trade was between the Czech Republic and China 1,58 billion USD. The forecast for this year is that it may overrun 2 billions USD. Chinese data prove that amount of the Czech export to China rose in past two years by almost 100 percent. The Czech growth rate of exports to China exceeds the Chinese import to the Czech Republic. Czech companies, despite distinctions and customs in this geographically different area, succeed in: machinery, power engineering, car industry, chemical and pharmaceutical industry and food industry.

NEURČITOST ÚČETNÍCH DAT

doc. Dr. Ing. Olga Hasprová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví
e-mail: olga.hasprova@vslib.cz

Klíčová slova

Aktiva, cizí zdroje, výnosy, náklady, budoucí ekonomický prospěch, princip opatrnosti, tvorba rezerv.

Abstrakt

Účetní data v sobě zahrnují celou řadu neurčitostí a tudíž nepřesností. Jednou z hlavních příčin této skutečnosti je podstata hospodářského procesu, který se odehrává v nejistých podmínkách, které podnikatelský subjekt často nemůže ovlivnit. Tato nejistota se promítá i do účetních dat, přičemž stupeň nejistoty (nepřesnosti) je u různých položek aktiv a pasiv různý. Některá zachycení této neurčitosti se řeší pomocí aplikace principu opatrnosti. Tato zásada se promítá do účetnictví pomocí tzv. realizačního principu někdy nazývaného také jako princip účetního konservatismu, či pomocí tvorby rezerv na neurčité závazky a neurčité náklady.

V příspěvku jsou blíže uvedeny souvislosti mezi budoucím ekonomickým prospěchem a mírou rizikovosti obsažené v jednotlivých položkách aktiv a pasiv a aplikace zásady opatrnosti. Aplikace principu opatrnosti je zakotvena v naší současné úpravě zákona o účetnictví i v navazujících účetních předpisech. Pro angloamerické pojetí účetnictví platí striktnější výklad principu opatrnosti než v kontinentální Evropě. Zásada opatrnosti má univerzální povahu a její míra aplikace ovlivňuje značnou měrou srovnatelnost účetních dat a tím také srovnatelnost výsledných hodnot finanční analýzy mezi jednotlivými zeměmi. Jedná se o oblast, která ponechává relativně široký prostor pro subjektivní ovlivňování výše účetních dat podnikatelskými subjekty.

Indeterminacy of Accounting Data

Key words

Assets, liabilities, revenues, expenses, future economic benefit, prudence concept, creation of allowances.

Abstract

Accounting data contains a large scale of uncertainty and that means inaccuracy. One of the main reasons of this fact is substance of the economic process which is going on in indeterminate conditions which are not often suggestible by the entrepreneurs. This uncertainty gets into accounting system and the grade of uncertainty (inaccuracy) differs according to variety of the assets and liabilities items. Some records of such uncertainty are resolved by application of the prudence concept. This concept gets into accounting by the realization concept which is called as a conservatism accounting concept or by the creation of allowances for uncertain payables and uncertain expenses.

The article deals in more details with conjunction between future economic benefit and rate of the risk which is included in individual items of assets and liabilities, and application of prudence concept. Application of the prudence concept is anchored in our present accounting act and in related accounting legislation. The Anglo-Saxon accounting systems count for much with the more stringent interpretation of the prudence concept than in the continental Europe. The prudence concept has all-round character and degree of its application influences comparability of the accounting data substantially as well as comparability of the resultant values of the financial analysis between individual countries. It is the area which leaves relatively large scope for the subjective influence of accounting data of the entrepreneurs.

OUTSOURCING IT/ICT V PROSTŘEDÍ MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM

Ing. Jakub Hejtmánek
Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta informatiky a statistiky
Katedra informačních technologií
e-mail: heitma@vse.cz

Klíčová slova

Outsourcing IT/ICT, malá a střední firma, MSP, servisní služby IT/ICT, provoz IT/ICT, informační a komunikační technologie, ITSM/ITIL.

Abstrakt

Příspěvek se zabývá outsourcingem informačních a komunikačních technologií ve specifickém prostředí malých a středních firem (MSP). Idea outsourcingu těch podnikatelských činností, které nejsou hlavním předmětem podnikání, je čím dál častěji aplikována ve všech firmách nezávisle na velikosti i typu organizace. Velké firmy dobře znají možnosti outsourcingu IT a tento přístup umí efektivně využívat. Jaká je však situace v prostředí malých podnikatelů? Žádná firma se dnes bez informační infrastruktury neobejde a správné informační zabezpečení podniků je nutným předpokladem setrvání na konkurenčních trzích. Cílem příspěvku je ukázat takové oblasti podnikové informatiky MSP, které lze vhodně a úspěšně vytěsnit na dodavatele – IT firmu. Nejvíce outsourcovanou oblastí IT jsou v současnosti servisní služby a provozy IT/ICT ve firmách. Proč se vyplácí odsunout právě tyto oblasti? Kde leží hranice outsourcingu? Jaké formy IT outsourcingu se v MSP vyskytují? Oblast outsourcingu servisních služeb a provozu je detailněji prozkoumávána. Současně s představením argumentů pro outsourcing servisních služeb a provozů informatiky v MSP, rozebíráme často se vyskytující úskalí a problémy. Na základě vlastních zkušeností s poskytováním outsourcingových služeb se autor pokusí navrhnout možná řešení a způsoby eliminace rizik při poskytování outsourcingu klientům z prostředí MSP. V závěrečné části článku se krátce seznámíme s metodikou ITSM/ITIL, která se používá pro zajištění kvalitní dodávky IT služeb a shrnuje nejlepší zkušenosti (best practices) z oblasti řízení IT služeb a infrastruktury.

Outsourcing IT/ICT in the specific environment of the Small and Medium sized Enterprises

Key words

Outsourcing IT, small and medium sized enterprise, SME, IT service management, IT maintenance, information and communication technologies, ITSM/ITIL.

Abstract

This conference paper deals with the outsourcing of the information and communication technologies in the specific environment of the small and medium sized enterprises (SMEs). The idea of outsourcing – to transfer non core business activities to your supplier – is well known and widely adopted in many firms independently on their size or type. Big enterprises are well-educated in the benefits of outsourcing IT, and know how to manage it efficiently. But what's the situation in the field of the small entrepreneurs? Today no firm can run business without information infrastructure. The right deployment of information and communication technologies is essential precondition to survive on the high competitive markets. The main goal of the paper is to show the areas of IT, which SMEs can conveniently and successfully outsource to supplier – IT firm. Mostly outsourced areas are IT services and IT maintenance. Why it is useful to outsource these activities? Where are the right bounds in outsourcing? What sorts of IT outsourcing can we find in SMEs? Outsourcing of IT services and IT maintenance is analyzed in more detail. The paper introduces not only the benefits and arguments for outsourcing, but also concerns with frequently occurred problems and risks. On the basis of own experience in delivering IT services for SMEs, author tries to propose possible solutions and ways to eliminate risks in outsourcing in the SMEs environment. At the end of the paper, we refer briefly to ITSM/ITIL methodology, which is an integrated, process based, set of best practices to manage IT services and infrastructure and it is used to secure high-quality delivery of IT services.

PROCESY NETWORKINGU A BUDOVÁNÍ SOCIÁLNÍHO KAPITÁLU V MALÝCH A STŘEDNÍCH VENKOVSKÝCH FIRMÁCH

Ing. Petr Hladík, Ph.D.
AIP ČR
e-mail: hladikp@centrum.cz

Klíčová slova

Networking, sociální kapitál, rozvoj venkova, malé a střední firmy, informační a komunikační technologie, e-business.

Abstrakt

Příspěvek se zabývá rolí e-businessu a socio-ekonomických sítí ve venkovských malých a středních firmách (SME). Staví na údajích studie, která zkoumala vývoj malých venkovských firem, e-businessu, tvorby socio-ekonomických sítí a budování důvěry. Studie je založena na předpokladech ukotvení podnikatelských vztahů v celkovém sociálním prostředí a využívá Putnařovu definici sociálního kapitálu pro vytvoření koncepčního rámce. Sociální kapitál podává vysvětlení dopadů budování socio-ekonomických sítí a budování důvěry na výkon podniku a jeho konkurenční pozici. Koncepční rámec se této studie se skládá z prvků firmy, jejích partnerů, zákazníků, a důvěryhodných třetích stran, a také z jejich propojení reprezentujících důvěru, výměnu informací a transakce. Rámec byl potvrzen výzkumem, kterému byly podroben náhodný vzorek venkovských firem ze čtyř kanadských provincií. K analýze byly použity jak kvantitativní, tak kvalitativní metody zpracování dat. Výsledky výzkumu obecně potvrdily navrhovaný koncepční rámec. Účastníci výzkumu věří v důležitost nových informačních a komunikačních technologií (ICT) pro rozvoj malých venkovských podniků, i rostoucí vliv těchto technologií na jejich konkurenční pozici na trhu. Informační a komunikační technologie pomáhají budovat a rozvíjet vztahy s business partnery a zákazníky díky bohatším informacím a lepší komunikaci. Důvěra pak hraje velmi důležitou roli tím, že dokáže jak podporovat, tak i omezovat, transakce a procesy komunikace.

Processes of Networking and Social Capital Building in Rural SMEs

Key words

Networking, social capital, rural development, small and medium-sized enterprises, information and communication technologies, e-business.

Abstract

The paper focuses on the role of e-business and socio-economic networking in rural SMEs. It describes the study on development of rural small businesses, e-business practices, socio-economic networking, and trust building. The study builds on the premise of embeddedness of business relations in the social environment and uses Putnam's (1993) definition of social capital to develop a conceptual framework. Social capital provides an explanation of the role of socio-economic networking and trust building in the performance of business and its competitive position. The conceptual framework consists of business, partners, customers, and trusted third party elements, and interconnections representing trust, and information and transaction exchanges. The framework was confirmed by research conducted on a random sample of rural organizations from four Canadian provinces. A combination of quantitative and qualitative methods of analyzing the data gathered was used. The research findings generally supported the conceptual framework. Participants recognized the importance of new ICTs (information and communication technologies) for small rural businesses and their growing impact on their competitive position on markets. ICTs help build and develop relationships with partners and customers through richer information and better communication. Trust plays a very important role as it serves both, as an inhibitor as well as a catalyst in the processes of communication and transactions.

VYKAZOVÁNÍ INTELEKTUÁLNÍHO KAPITÁLU A ZÁKLADNÍ UKAZATELE

Ing. Magdalena Hlínová, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: magdalena.hlinova@vslib.cz

Klíčová slova

Intelektuální kapitál, konkurenční výhoda, znalosti, výkaz intelektuálního kapitálu, řízení intelektuálního kapitálu.

Abstrakt

V současnosti je intelektuální kapitál stále více vnímán jako jeden z hlavních zdrojů trvale udržitelné konkurenční výhody. Intelektuální kapitál jako základní prvek pro vytváření hodnoty přispívá k tomu, aby podnikový vrcholový management, partneři podniku a zákazníci zaměřili svoji pozornost na řízení a vykazování informací o intelektuálním kapitálu podniku, například ve formě výkazů intelektuálního kapitálu. Řízení a vykazování intelektuálního kapitálu se týká nehmotných aktiv, jakým způsobem jsou vytvářeny, udržovány, jak se podílejí na zvyšování hodnoty podniku. Znalosti, odbornost, externí zájemci o podnik, vztahy se zákazníky, značky a další nehmotná aktiva jsou základními faktory, které umožňují identifikovat a analyzovat hlavní podnikové procesy.

Výkaz intelektuálního kapitálu je pomůckou při řízení intelektuálního kapitálu podniku. Poskytuje informace o tom, jak úspěšně se podniku daří rozvíjet svůj intelektuální kapitál. Intelektuální kapitál je jednak strategickým nástrojem pro zvyšování hodnoty podniku, ale také komunikační nástroj, pomocí kterého podnik přesvědčuje zaměstnance, zákazníky a další, aby se do tohoto procesu také zapojili. Výkaz intelektuálního kapitálu se tedy zaměřuje na budoucnost a není primárně určen ke stanovení hodnoty současného portfolia znalostí v konkrétním okamžiku.

Tento článek uvádí příklady indikátorů, které mohou být součástí výkazu intelektuálního kapitálu. Indikátory jsou rozděleny do čtyř kategorií: zaměstnanci, zákazníci, procesy a technologie. Uvedené indikátory je možné považovat za základní ukazatele používané ve výkazu intelektuálního kapitálu.

Intellectual Capital Report and Basic Indicators

Key words

Intellectual capital, competitive advantage, knowledge, intellectual capital statement, intellectual capital management.

Abstract

Today intellectual capital is widely recognized as the critical source of sustainable competitive advantage. Intellectual capital has taken centre stage in value creation, prompting companies' top management, partners and customers to focus on the management and reporting of intellectual capital, for instance in the form of intellectual capital reports. Intellectual capital management and reporting is about the non-physical assets of company, how they are built and retained, how they contribute to value creation. Knowledge, expertise, stakeholders, customer relations, brands and other intangibles are the basic factors for identifying and analyzing the company's key business processes.

The intellectual capital statement supports the company's intellectual capital management. The intellectual capital statement provides a status of the company's efforts to develop its intellectual capital. The intellectual capital is both a strategic tool for adding value to the company and a communication tool for inducing employees, customers and others to engage in this process. The intellectual capital statement thus points to the future and is not primarily intended to account for the current portfolio of knowledge at any particular time.

This paper shows examples of indicators that may be included in an intellectual capital statement. Indicators are split into four categories: employees, customers, processes and technologies. These indicators are basic to the intellectual capital report.

WEATHER HEDGING IN GAS INDUSTRY

Ing. Jiří Hnilica, Ph.D.
Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta podnikohospodářská
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: hnilica@vse.cz

Key words

Risk management, risk exposure, weather hedging, financial derivatives.

Abstract

The main focus of the paper is put on an analysis of the weather-related exposure of the gas company, i.e. its identification, quantification and management in order to respond the question of how the company sales (gas consumption) may fluctuate with the average temperature changes during winter season and how this relationship affects the company performance. The situation will be studied first with the help of a regression analysis to discover the sensitivity of company's gas consumption to temperature and then analogically to procedures recommended by Corporate Metrics of J.P. Morgan which will lead to company's earnings-at-risk due to weather risk. With the analysis of historical data a proper distribution of average temperatures will be set up which further will be applied in Monte Carlo simulation by which earnings-at-risk becomes easily observable. The analysis maps the risk exposure of a company and is therefore a prerequisite for the company when decision about the proper hedge through weather derivatives should be made. However it will be shown that this is not that easy task in the Czech Republic where gas companies suffer from a very short period of collecting data and moreover which suitability is often problematic. The analysis may stand as a starting point in modeling estimated receivables of residential sales or even for the daily (monthly, seasonally) gas consumption prediction.

Riziko počasí při spotřebě plynu

Klíčová slova

Risk management, riziková expozice, deriváty na počasí, finanční deriváty.

Abstrakt

Příspěvek se zabývá analýzou rizikové expozice plynárenské firmy ve vztahu k fluktuacím průměrných teplot, např. její identifikací, kvantifikací a jejím řízením s cílem odpovědět na otázku, jak jsou firemní tržby (spotřeba plynu) citlivé na změny průměrných teplot a jakým způsobem tento vztah ovlivňuje celkovou výkonnost a riziko firmy. Postup uvedený v příspěvku je možné rozdělit do dvou kroků. Nejdříve pomocí regresní analýzy bude zjištěna citlivost odběrů zemního plynu na průměrné teplotě a následně na základě analýzy historických dat a zvolení vhodné distribuční funkce bude pomocí simulace Monte Carlo zjištěna velikost earnings-at-risk. Situace bude řešena analogicky v kontextu metodiky CorporateMetrics banky J. P. Morgan, kdy ale rizikovým faktorem bude průměrná teplota. Tato analýza je nutnou podmínkou pro rozhodování o způsobu řízení tohoto rizika firmy a to zejména pokud se bude firma rozhodovat o jištění prostřednictvím klimatických derivátů. Nicméně situace s vhodnými daty českých firem analýzu velmi komplikuje. Nejenom, že prakticky neexistují historické řady, ale ani struktura dat často není příliš vhodná pro zpracování kvalitní analýzy rizikové expozice firmy. Tato analýza může dále posloužit jako výchozí bod při modelování velikosti dohadných položek aktivních případně pro denní (měsíční, sezónní) predikce spotřeby zemního plynu maloodběratelů.

LEASINGOVÝ TRH PO VSTUPU ČR DO EU

Ing. Radana Hojná
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví
e-mail: radana.hojna@vslib.cz

Klíčová slova

Harmonizace české legislativy s evropským právem, finanční leasing, operativní leasing, úvěr, splátkový prodej, full-service leasing, sjednocování leasingových trhů členských zemí EU.

Abstrakt

Vstup České republiky do Evropské unie přinesl do vývoje na českém leasingovém trhu řadu změn vyplývajících především z novelizovaných zákonů (zákon o daních z příjmů, zákon o dani z přidané hodnoty). Zákonem o daních z příjmů byl nově zaveden limit 1 500 000,- Kč pro účely odpisování a daňového uplatnění nájemného u osobních automobilů evidovaných u poplatníka. V jednotlivých zemích EU není úprava daňových dopadů při pořízení drahých osobních automobilů právníckou osobou sjednocena. Zákon o dani z přidané hodnoty zaznamenal již od 1. května 2004 několik úprav. Došlo ke snížení základní sazby DPH z 22 % na 19 % a zároveň byl přeřazen leasing osobních automobilů (finanční i operativní) ze snížené 5 % do základní 19 % sazby. Smlouvy uzavřené před tímto datem se z hlediska DPH řídí legislativou platnou v době uzavření leasingové smlouvy. Velká konkurence na trhu vedla řadu leasingových společností ke snížení leasingové marže, takže nárůst ceny u finančního leasingu nebyl nijak výrazný. Další změny na leasingovém trhu souvisejí s poklesem objemu finančního leasingu, k němuž došlo již v první polovině roku 2004. Naopak se zvyšuje zájem o operativní leasing a úvěry u podnikatelů, a o splátkový prodej u fyzických osob. V souvislosti s očekávaným rostoucím zájmem o operativní leasing se předpokládá i rozvoj full-service leasingu. Změny je možno očekávat i ve složení komodit, které jsou předmětem leasingu. V dlouhodobém časovém horizontu se budou leasingové trhy zemí Evropské unie postupně sjednocovat.

The Leasing Market after the Accession of the Czech Republic to the European Union

Key words

Harmonization of the Czech-EU legislation, financial lease, operating lease, credit, hired purchase, full-service lease, leasing market's harmonization among the Member States of the EU.

Abstract

The accession of the Czech Republic to the European Union caused significant changes on the Czech leasing market. The reasons of these changes were new amendments of the Income Tax Act and Value Added Tax Act. The amended Income Tax Act defined new limits 1 500 000,- CZK for the purpose of depreciation and tax deductibility of the car leasing payments in the case of cars which are registered by the taxpayer. The taxation policy regarding the acquisition of high-priced cars by a corporate body varies among Member States of the EU. The Value Added Tax Act amended since May 1, 2004 for several times brought other changes into the leasing market. The changes consist especially in reduction of the basic rate from 22% to 19% and in shifting of the car leasing (financial and operating lease) from the reduced rate of 5% to the basic one. The agreements signed before these changes follow the legislation valid in time of the leasing agreement's conclusion. The keen competition on the leasing market caused that many leasing companies reduced their leasing margins. Therefore, the price increase in the case of the financial lease wasn't so significant. Statistical data proves that the financial lease volume started to decrease as of the beginning of 2004. On the other hand there is an enhanced interest of corporate bodies in operating lease and credits and also enhanced interest of individuals in hired purchase. In connection with the expected increase of interest in operating lease, there is a presumption of full-service leasing development. The modification in structure of assets covered by lease can be also expected.

K PROBLEMATICE IFRS A CZ GAAP

Ing. Josef Horák
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví
e-mail: josef.horak10@seznam.cz

Klíčová slova

CZ GAAP, Česká republika, Evropská unie, harmonizace, IFRS, účetnictví.

Abstrakt

Tento článek se zabývá tématem Mezinárodních standardů finančního výkaznictví (IFRS) a české účetní legislativy (CZ GAAP) z pohledu účetních jednotek, které jsou situovány v České republice. Ihned na počátku je nezbytné uvést, že v současné době se popisovaná problematika týká veškerých společností, které vydaly dluhopisy nebo akcie, které jsou obchodované na regulovaných veřejných trzích. Zmiňované subjekty jsou povinny vyhotovovat konsolidované nebo nekonsolidované účetní závěrky v souladu s IFRS od 1. května 2004. Společnosti, které jsou registrované na kapitálových trzích mimo Evropskou unii a v případě, že je jejich účetní závěrka v souladu například s US GAAP, jsou povinny uvedené účetní jednotky aplikovat IFRS nejpozději od roku 2007. Ostatní subjekty se mohou dobrovolně rozhodnout, zda budou vyhotovovat účetní závěrky v souladu s IFRS či nikoliv. Ovšem je důležité zdůraznit, že veškeré účetní jednotky, které účtují v souladu s IFRS, jsou povinny též vést účetnictví samozřejmě i dle účetní legislativy, která platí v České republice, a to zejména z důvodu, že český daňový systém vychází z účetnictví, které je upraveno CZ GAAP. IFRS jsou mezinárodní standardy finančního výkaznictví, které jsou platné v EU a v dalších sedmdesáti státech (např. v Austrálii, Rusku, některých státech Afriky a Blízkého východu).

Problems of IFRS and CZ GAAP

Key words

Book-keeping, CZ GAAP, the Czech Republic, the European Union, harmonisation, IFRS.

Abstract

This article is about problems of adoption of International Financial Reporting Standards (IFRS) and Czech accounting legislation (CZ GAAP) from the view of companies that are situated in the Czech Republic. At the beginning it is important to notice that the whole described problems are concerned with all companies that have been issued bonds or stocks that have been traded on regulated public markets. They must follow IFRS rules instead of the Czech accounting legislation in case of compilation of the consolidated or non-consolidated financial statements from 1st May 2004. Companies that are registered on capital stock markets outside the European Union and if they have their financial statements in accordance with e. g. US GAAP, there is a possibility that they must follow IFRS from 2007. Other companies can use IFRS instead of Czech accounting legislation for the compilation of the consolidated financial statements. It is important to highlight that of course all mentioned enterprises must follow the codes that are valid in the Czech Republic, because all tax legislation goes out from CZ GAAP so it is important to account in accordance with CZ GAAP too. IFRS are international financial reporting standards that are valid in the European Union and in other 70 states all over the world (e. g. in Australia, Russia, some states that are situated in Africa and in Near East).

VIZUÁLNÍ KOMUNIKACE, MULTIMEDIA A VÝUKA INFORMATIKY

doc. Ing. Stanislav Horný, CSc.
Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta řízení
Katedra systémové analýzy
e-mail: horny@vse.cz

Klíčová slova

Vizuální komunikace, informační technologie, 3D grafika, videostřih, design prezentací, výuka informatiky, grafická prezentace informací.

Abstrakt

Vizuální komunikace významně podporuje schopnost přesvědčovat „publikum“. Informace ve vizuální podobě mohou být vyjádřeny mnohem rychleji a stávají se tak jedním z hlavních nástrojů přenosu informací. Jedním jediným obrázkem lze za určitých okolností vyjádřit takové množství informací, k jejichž textové podobě by bylo potřeba mnoho odstavců textu, případně by je v textové formě vůbec nebylo možné prezentovat. Vizuální komunikace umožňuje nejenom pouze předat informace, vizuální komunikace umožňuje zapůsobit i smyslově a lépe tak ovlivnit vnímání informací.

Kvalita a druh obrazových prvků v dokumentech jsou dnes daleko více sledovány, a jsou na ně kladeny mnohem vyšší nároky než dříve. Je nezbytně nutné, aby obrazové prvky měly silnou a jasnou vypovídací schopnost. Jen tehdy je člověk, který je nyní prakticky neustále vystaven permanentní vizuální stimulaci, schopen přijímat a rozlišovat informační obsah obrazových prvků.

V současnosti existuje celá řada grafických nástrojů pro nenáročnou tvorbu 2D a v některých případech i 3D grafiky a videosekvencí. Proto se domnívám, že rozvoj grafických pracovišť pro vytváření různých typů grafických a vizuálních produktů je v současnosti stále nutnější potřebou.

Rozvoj moderního školství se dnes již neobejde bez učitelů, kteří jsou nejenom schopni efektivně ovládat vyspělé informační a komunikační technologie, ale také rozvíjet nejnovější přístupy k prezentaci a k tvorbě výukových materiálů i jiných dokumentů.

V příspěvku stručně shrnu současný stav a budoucnost výukou informačních technologií zaměřených na problematiku grafické prezentace informací. Cílem referátu je upozornit na nezbytnost posílení výuky v této oblasti na všech stupních škol.

Visual Communication, Multimedia and Teaching of Informatics

Key words

Visual communication, information technologies, 3D graphics, presentation design, teaching of informatics, graphical presentation of information.

Abstract

This paper deals with presentation. About information retrieval (database, Internet) and about information processing (database, tabular prospectuses, programmed languages) already been publishing a great many text (largely again entirely matrices „manual“ at component growth). At present close in date employ oneself circumstantial and principles and chance, as these assemblage and machined advice actual and "flash" present. What fashion, what assets and in what matrices it can be comprehensible and drawing present "Company" data from at inside alternatively external tabular, database and textual file, as is animate pictures, background, noise alternatively company notation.

PRAKTICKÉ APLIKACE VIRTUÁLNÍCH PRIVÁTNÍCH SÍTÍ

Ing. Zbyněk Hubínka
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra informatiky
e-mail: zbynek.hubinka@vslib.cz

Klíčová slova

Virtuální privátní síť, datový tunel, síťová bezpečnost, IP forwarding, IP tunnelling.

Abstrakt

Virtuální privátní síť představují jednoduché řešení bezpečnostních problémů v Internetu. Jednoduché spojení dvou počítačů navzájem prostřednictvím datového tunelu bylo zpracováno již mnohokrát, ovšem pokud chceme budovat rozlehlé virtuální sítě, neobejdeme se bez pokročilých metod jejich generování. V současné době neexistuje jednoduché řešení VPN, které by pro zadavatele nepředstavovalo významnou finanční zátěž. Naštěstí existují volně dostupné a dobře konfigurovatelné prostředky, které po nakonfigurování dokáží zastat stejnou úlohu bez problémů a se zárukou bezpečnosti provozu i uživatelských dat. Článek pojednává o možnostech řešení virtuální privátní sítě pro průmyslové a vzdělávací nasazení volně dostupnými prostředky. Je zde uvedeno CIPE jako nejjednodušší způsob propojení dvou privátních sítí, IPsec jako sofistikovanější řešení téhož a OpenVPN jako optimální varianta pro vytváření rozsáhlých virtuálních sítí. Každá z metod je stručně charakterizována a jsou zde uvedeny postupy zprovoznění a aspekty nasazení. Důraz kladený na flexibilitu a rozšiřitelnost směřuje k upřednostnění OpenVPN ve všech směrech. Článek je v poslední části doplněn o popis realizované VPN. Jedná se o experimentální síť budovanou v rámci rozsáhlejšího výzkumu zaměřeného na uplatnění VPN ve školství. Původním cílem bylo zabezpečit síťovou komunikaci v počítačových učebnách, nicméně koncepce virtuálních privátních sítí umožňuje propojení navzájem nezávislých počítačů do učeben virtuálních. V budoucnu by tak mohla odpadnout nutnost koncentrovat studenty do počítačových laboratoří, bylo by možné vést výuku v několika učebnách zároveň nebo poskytnout studentům distančních forem studia možnost účastnit se přímo výuky v době, kdy probíhá výuka studentů denních.

Virtual Private Networks – Practical Applications

Key words

Virtual private networks, data tunnel, network security, IP forwarding, IP tunnelling

Abstract

Virtual private networks mean a simple solution of security problems in the Internet. Simple connection of two computers through a data tunnel was described many times, but if we want to build wide area virtual networks, we have to apply some of advanced methods of creating them. Nowadays there is no simple solution of VPN, which doesn't mean a significant financial load. Fortunately there are freely accessible and good configurable instruments, which (after proper configuration) can manage the same role without any problems and with warranty of traffic security and even user data security. The article narrates about possibilities of VPN solution for business and schools by freely distributable instruments. At first, CIPE is noted here as a simplest way how to connect two private networks together, IPsec as a more sophisticated solution of the same problem and OpenVPN as an optimal variant for wide private networks creating. Each method is briefly characterised and the proceedings of setting in motion and aspects of commitment are described. The stress on flexibility and expandability leads to preferring of OpenVPN at all. In the last part of the article is a short description of a realised VPN. This is an experimental network built in the frames of a wider research focused to exercise the VPN in the education. The original goal was to secure network communication in the computer classrooms, however the conception of virtual networks enables connecting of independent computers into a virtual classroom. In the future should be useless to concentrate students into computer laboratories, it would be possible to take a learning in different classrooms simultaneously or to offer the possibility to take part of the training to the students of distance study programs in the time of daily students training.

ANALÝZA TRENDŮ PŘÍMÝCH ZAHRANIČNÍCH INVESTIC A JEJICH EFEKTY V REGIONECH

doc. Ing. Ivan Jáč, CSc.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: ivan.jac@vslib.cz

Klíčová slova

Selektivní podpora investic, infrastruktura, after-care služby, průmyslová zóna, urban sprawl, brownfields, knowledge economy.

Abstrakt

Článek se zabývá problematikou přímých zahraničních investic a jejich dopady na ekonomiku státu a regionů. Přímé zahraniční investice jsou nepopíratelným akcelerátorem české ekonomiky nejen na makro úrovni, ale i úrovni regionální. Lze analyzovat trendy v přímých zahraničních investicích, které jejich transfer přináší do konkrétních lokalit, jako např. do průmyslové zóny „Jih“ v Liberci. V rámci této analýzy lze sledovat dopady nejen do indikátorů nezaměstnanosti, ale i do oblasti mikroekonomických efektů jako jsou přínosy ve zvyšování produktivity, vyšší kvality výrobků a služeb, transferu technologií, marketingových a manažerských metod, know-how a v neposlední řadě i v kvalitních distribučních kanálech. Bylo by neúplným konstatováním, kdyby nebyly uvedeny i některé negativní efekty, jako např. zostření konkurence na domácím trhu, které ovšem neznamenají zásadní negativa pro analyzovanou lokalitu a mohou v podstatě přes zdánlivé záporné projevy přimět domácí producenty k vyšší úrovni jejich produktů, nebo dokonce podpoří vznik nových produkčních příležitostí v podobě zajištění různých subdodávek. V neposlední řadě je nutno uvést i velmi pozitivní efekt v trendu zahraničních přímých investic a tím je jednak poptávka po vysoce kvalifikované pracovní síle, což zpětně akceleruje nároky na vzdělanost této pracovní síly na úrovni akademické sféry a nebo ji přímo v některých případech zamontovává do společných center výzkumu a výroby.

Impacts of Transfer of Foreign Direct Investments

Key words

Merger, industrial zone, foreign investor, knowledge economy, industrial production, foreign direct investments.

Abstract

The thesis concerns problems of foreign direct investments transfer and its impacts on the economy of the state and mainly of the region. In the first part there are specification of FDI, factors determinating location and objectives of the investment incentives. There is also analysis of new FDI trends and estimated future progress in this field. In the third part there are analysed impacts of FDI on the state as well as on the region. As an example it is used impact of FDI on unemployment rate and industrial production in the Liberec region. Moreover, description of causes and subsequence of an investment project of a concrete global company operating in the Czech Republic forms a very important part of the thesis. The last part is focussed on the trends that should affect new investments coming to the Czech Republic and to Liberec region. The biggest emphasis is on knowledge economy. On the other hand, simple assembly and manufacturing should be reduced.

FACTORING JAKO FLEXIBILNÍ ALTERNATIVA FINANCOVÁNÍ

PhDr. Ing. Helena Jáčová, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví
e-mail: helena.jacova@vslib.cz

Klíčová slova

Factoring, factoringová společnost, finanční služba, pohledávka, faktura, odběratel, provozní činnost, alternativní zdroj.

Abstrakt

Využívání factoringu k financování provozní činnosti se stává nejen v České republice, ale i ve světě oblíbenou formou financování. Pro úspěšné podnikání je životně důležité být nejen atraktivní pro své stávající obchodní partnery, ale mít i schopnost získávat stále nové obchodní partnery. Pokud chce podnikatelský subjekt na konkurenčním trhu uspět, musí odběratelům neustále nabízet výhodnější obchodní podmínky, jejichž součástí jsou i vhodné platební podmínky. V důsledku růstu globalizace dochází k propojenosti a dostupnosti obchodních a ekonomických informací o podnikatelských subjektech. Ve vyspělém světě se stává stále obvyklejší dodávat na obchodní úvěr a přitom nepožadovat od svého obchodního partnera žádnou formu zajištění. Nabízí se zde factoring, jako vhodná služba, která zajišťuje kombinaci flexibilního financování spolu s ochranou proti platební neschopnosti odběratele.

V příspěvku je uvedeno porovnání využívání této služby podle jednotlivých kontinentů, z kterého vyplývá, že Evropa má největší podíl na uskutečněných factoringových transakcích a objem těchto transakcí roste. Dále je zde uveden obrat factoringových operací realizovaných v roce 2002 a 2003 českými factoringovými společnostmi. V neposlední řadě jsou v příspěvku uvedeny z pohledu dodavatele výhody, nevýhody a náklady, které jsou spojeny s využíváním této služby.

Factoring as Flexible Alternative of Financing

Key words

Factoring, factoring company, financial service, claim, invoice, customer, operating activity, alternative source.

Abstract

Factoring is used for financing operating activity not only in the Czech Republic but it is a popular form of financing all over the world. For the successful business it is vitally important not only to be attractive for the existing business partners, but also to have the ability to gain continually new business partners. If a trader wants to be successful in the competitive market, he should constantly offer favourable trading conditions as well as suitable payment terms.

As a result of the growth of globalization there is intercommunication and access to commercial and economic information about enterprise subjects.

In the advanced world it is becoming more and more popular to supply on trade credit and at the same time not to demand from the business partner any forms of guarantee. Here comes factoring as a very advantageous service, which ensures the combination of a flexible financing together with the protection against the customer's lack of ability to pay.

In this contribution, by comparing the use of this service on each continent, it is shown that Europe has the highest share in the realized factoring transactions and the volume of these transactions is still growing. Further, the turnover of factoring operations in the Czech Republic carried out by the Czech factoring companies in the years 2002 and 2003 has been mentioned. Last but not least advantages, disadvantages and the costs of using this service from the supplier's point of view are also discussed.

E-ZÁSOBOVÁNÍ – PROSTŘEDEK KE ZVÝŠENÍ ZISKOVOSTI PODNIKU

prof. Ing. Jaroslav Jandoš, CSc.
Vysoká škola ekonomická Praha, Fakulta informatiky a statistiky
Katedra informačních technologií
e-mail: jandos@vse.cz

Klíčová slova

E-zásobování, e-procurement, strategické zásobování, MRO, procesy zásobování.

Abstrakt

Od tradičního (tj. ručně prováděného) zásobování se přechází k zásobování podporovanému ITC (Information and Communication Technologies – informační a komunikační technologie). Z ekonomického pohledu přispívá e-zásobování ke snížení nákladů (daného podniku) a tím vlastně ke zvýšení zisku (při daném obratu). V současné době probíhá rozvoj zejména ve využívání v e-zásobování internetových aplikací. Při tom daný podnik si může zvolit, zda využije pouze jednu izolovanou aplikaci či více navzájem integrovaných aplikací pro e-zásobování. Druhým směrem rozvoje je zajišťování e-zásobování nevýrobních prostředků. Dalšímu rozvoji využívání e-zásobování brání též ne dobře dostupný koherentní výklad základního řešení e-zásobování a značná terminologická nejednotnost. Předložený referát se snaží reagovat na tuto situaci tím, že se snaží, jako své jádro, předložit procesně orientovaný konceptuální model e-zásobování a ukázat některé ekonomické přínosy e-zásobování pro daný podnik.

E-procurement – Supporting Business Profitability

Key words

E-procurement, value chain, MRO, procurement processes, e-sourcing.

Abstract

Procurement is traditionally one of basic activities of given enterprise. In value chain it is specified as secondary (i.e. supporting) activity, and it supports both production as well as non-production activities.

From traditional, i.e. manually executed procurement, the trend is towards ICT supported procurement i.e. e-procurement. From the economic point of view the e-procurement supports the decrease of costs (of given enterprise) and by this way also increased profit. At the moment the development is mainly towards use of internet applications for procurement. The enterprise can decide whether to use only one isolated application or more integrated applications for e-procurement. The second direction of development is e-procurement of non-production products/items. Further development in the use of e-procurement is limited by the fact that there is no easily accessible coherent explanation of basic solution of e-procurement and significant mess of terminology. The aim of presented paper is to react on this situation by presenting the process-oriented conceptual model of e-procurement and stress some economic benefits of e-procurement for given enterprise.

EKONOMICKÁ PŘIDANÁ HODNOTA A VYSPĚLÉ VÝROBNÍ TECHNOLOGIE

Ing. Václav Janeček, CSc.
Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie a managementu
e-mail: vaclav.janecek@uhk.cz

Klíčová slova

Ekonomická přidaná hodnota, vyspělé výrobní technologie, výrobní podniky, výkonnost, efektivnost

Abstrakt

Měření, výkonnost a efektivnost výrobních podniků. Systém finančního řízení a technický pokrok jako faktory zvyšování výkonnosti a efektivnosti podniku. Podstata short-termismu, jeho příčiny a základní projevy. Vliv short-termismu na investování do vyspělých výrobních technologií. Ekonomická přidaná hodnota (EVA) jako ukazatel výkonnosti výrobního podniku a základ jeho finančního řízení. Motivační systémy pro manažery založené na ekonomické přidané hodnotě a jejich základní charakteristiky. Způsob fungování motivačních systémů založených na principu EVA v porovnání s tradičními motivačními systémy. Ukazatel EVA jako faktor podporující dlouhodobě úspěšný rozvoj výrobního podniku. Vyspělé výrobní technologie (AMT), jejich základní charakteristika a klasifikace. Dlouhodobost a obtížná měřitelnost některých přínosů investování do AMT. Používání AMT jako faktor vyšší výkonnosti a efektivnosti podniku. Hypotéza – ve výrobních podnicích používajících systémy řízení založené na EVA je příhodnější prostředí pro investování do AMT. Ověření hypotézy pomocí výzkumu ve výrobních podnicích v ČR (předběžné výsledky korespondenčního šetření). Cílem je zjistit, zda skutečně existuje souvislost mezi používáním ukazatele EVA a využíváním AMT v těchto podnicích. Vyhodnocení uživatelů EVA a AMT (respondentů šetření) z hlediska dosahované ROA a ROE ve srovnání s podniky, které EVA a AMT nevyužívají. Jiné faktory výkonnosti a efektivnosti výrobního podniku (velikost, charakter vlastníka apod.) a jejich možný vliv.

Economic Value Added and Advanced Manufacturing Technologies

Key words

Economic value added, advanced manufacturing technologies, manufacturing firms, performance, efficiency.

Abstract

Measurement of manufacturing firms performance and efficiency. Financial management and technical progress the factors of a firm performance and efficiency improvement. Short – termism - essence, reasons and main manifestations. The impact of short-termism on investment into advanced manufacturing technologies. Economic value added [EVA] of manufacturing enterprise performance indicator and the base of its financial management. Incentive compensation systems based on economic value added and its fundamental features. The way of functioning of incentives systems based on EVA principle compared to traditional incentive systems. EVA indicator helps to reach long-term successful development of manufacturing firm. Basic features and classification of advanced manufacturing technologies [AMT]. AMT investment effects have long-term character. Difficulties linked with quantification of some AMT investment benefits. Using AMT leads to firm performance and efficiency improvement. Hypothesis is that there is better atmosphere for investment into AMT in the firms using managerial systems based on indicator EVA. The hypothesis is judged using preliminary results of correspondence survey on Czech manufacturing firms. The purpose is to find if actually exists relationship between using EVA indicator and using AMT in these firms. Evaluation of EVA and AMT users according to reached ROA and ROE compared with firms non-users of EVA and AMT. Other factors affecting firm performance and efficiency [firm size, character of ownership etc.]

POJETÍ ZISKU V PODNIKÁNÍ FYZICKÝCH OSOB

Ing. Pavel Jedlička, CSc.
Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie a managementu
e-mail: pavel.jedlicka@uhk.cz

Klíčová slova

Podnik, podnikání, fyzické osoby, zisk, efektivnost.

Abstrakt

Při hodnocení efektivnosti podnikání fyzických osob narážíme na problém vypovídací schopnosti dosaženého zisku, resp. rozdílu mezi příjmy a výdaji. Pokud podnikatel vede pouze daňovou evidenci je nutné rozdíl mezi příjmy a výdaji upravit o odpisy dlouhodobého majetku, event. o časové rozlišení nákladů či výnosů. Daleko větším problémem v hospodaření fyzické osoby, ať už vede daňovou evidenci nebo účetnictví je problematika odměny, resp. mzdy samotného podnikatele. Fyzická osoba si podle platných zákonů nemůže vyplácet mzdu, ale jejím příjmem je až zisk, resp. rozdíl mezi příjmy a výdaji. Ten je po zákonných úpravách i základem pro daň z příjmů. Je tedy zřejmé, že nelze takovýto zisk, resp. rozdíl mezi příjmy a výdaji použít při výpočtu těch ukazatelů výkonnosti či efektivnosti hospodaření, které se ziskem pracují. Je tedy nezbytné zisk před jeho využitím pro účely finanční analýzy upravit o mzdu či odměnu samotného podnikatele. Zjevně nelze tento úkon ponechat na subjektivním rozhodnutí podnikatele, ale je nutné najít nějakou objektivní veličinu, nejlépe stanovenou zákonem, která by umožnila převést zisk z podnikání fyzických osob na v zásadě srovnatelnou základnu. Těchto veličin se nabízí několik – minimální mzda, minimální základ daně, průměrná mzda a vyměřovací základ pro zdravotní a sociální pojištění. Autor v článku analyzuje nejprve jejich podstatu a zákonnou úpravu a poté zkoumá jejich možné využití v úpravě zisku, resp. rozdílu mezi příjmy a výdaji při hodnocení výkonnosti podniku fyzické osoby.

Conception of Profit in One-Man Business

Key words

One-man business, entrepreneurship, entrepreneur, profit, efficiency.

Abstract

This text deals with chosen aspects of profit correction. It concentrates on this problem from the point of view of measuring of efficiency in one-man businesses. In solving the problem the author goes out from current financial legislative. Accounting (formerly double-entry accounting) and tax accounting (formerly single-entry accounting) can be used in that type of entrepreneurship. We can calculate the profit of one-man business as a difference between receipts and expenses, in case that the tax accounting is used, but we must modify this variable of accrued costs and receipts, as a depreciation. But the profit of one-man business include wage of that entrepreneur (no matter which accounting is used), which height is determinate subjective. The aim of solving is to find the objective variable, which makes the transposition of the profit on a comparable base possible. We can use minimum wage, exactly twelve multiple of that variable, which is given by law of minimum wage. So that we can use average wage, exactly twelve multiple of that variable or minimum bases of assessment, which is defined as a six multiple of average wage, which is given by law of income-tax. At last we can use the base of social insurance, which is used for calculation of social security tax. That variable is given (for this years) as a 45% of difference between receipts and expenses. Arguments for various possibilities of solving are analyzed and compared.

CALL CENTRA A IP TELEFONIE

Ing. Vojtěch Jindra
Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie a managementu
e-mail: vojtech.jindra@uhk.cz

Klíčová slova

Call centrum, IP telefonie, podnikový informační systém, telefonní ústředna, modelová situace.

Abstrakt

Call centra jsou specializovanými pracovišti, kde operátoři vyřizují telefonáty a e-maily. Uzavírají některé druhy pojištění (cestovní pojištění), s tím, že zákazník provede platbu pojistného. Pokud zákazník projeví zájem operátoři jej zaregistrují do systému a zprostředkují informační materiály. Další velkou skupinu tvoří registrace škodních událostí. Při využití IP telefonie je hlas přenášen společně s dalšími informacemi, jakými jsou například e-mailové zprávy. Běžný uživatel nepozná rozdíl mezi klasickým hovorem prostřednictvím telefonické sítě a IP hovorem. IP telefonie poskytuje celou paletu služeb, které přinášejí další rozšíření možností Call center, která je užívají, šetří náklady a zvyšují efektivitu operátorů. Call centrum využívá od roku 1999 Generali Pojišťovna a.s., je řízeno aplikací OpenMinder 2.0. Po nasazení modernější technologie se zkvalitnil servis klientům a odstínily se nežádoucí hovory, kterými se již nemuseli zabývat odborní pracovníci likvidace. Také bylo propojeno Oblastní ředitelství Praha a střední Čechy nově vzniklou linkou pro hlášení škodních událostí.

Call center and IP telephony

Key words

Call center, IP telephony, business information system, telephone exchange, model situation.

Abstract

Call Centers are specialized workplaces where operators manage phone calls and e-mails. They arrange some types of insurance (travel insurance) and a customer makes an insurance payment. If a customer is interested, operators register him/her in the system and provide information materials. Another large group is formed by registrations of damage events. If an IP telephony is used, the voice is transmitted together with further information such as e-mail messages. A current user cannot find a difference between a normal call using the telephone net and an IP call. The IP telephony provides a whole scale of services which bring a further extension of possibilities of the Call Centers which use them; they save costs and increase the efficiency of operators. A Call Center is used by the Generali Insurance Company, Inc., from 1999; it is directed by the application OpenMinder 2.0. After the installation of the modern technology, the services provided to customers were improved and undesirable calls were shaded off; professional workers of the liquidation did not have to be engaged in them. Also, the Regional Headquarters Prague and Central Bohemia was connected with a newly formed line for reporting damage events.

DŮCHODOVÁ REFORMA V ČR

Ing. Robin Jirásko
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra pojišťovnictví
e-mail: robin.jirasko@vslib.cz

Klíčová slova

Vlastní návrh důchodové reformy, kritika alternativních návrhů, lobbying, drancování státního rozpočtu, špatná důchodová reforma na Slovensku.

Abstrakt

Stárnutí populace vlivem snižující se porodnosti a prodlužování délky života způsobuje krizi současného důchodového systému.. Demografická prognóza, schodky účtu starobních důchodů a klesající náhradový poměr vybízí k reformním krokům, které již nelze oddalovat. Navržený scénář musí zachovat stávající kupní sílu důchodu při minimálních transformačních nákladech státního rozpočtu. Transformační náklady minimalizuje model, který zapojí do fondového financování pouze pětatřicátníky a mladší. Starší ročníky mohou být i nadále vypláceny z průběžného systému. K dalšímu poklesu nákladů povede zavedení transparentního a povinného fondového financování – nulové získávací náklady (reklama atd.) Výše příspěvku do fondového systému bude v absolutní výši. To znamená, neopakovat slovenský způsob důchodové reformy v ČR. Nesouhlasím ani s návrhy politických stran: ČSSD, KDU – ČSL, KSČM, ODS, US – DEU a firem: ING. Nezbytné nutné zapojení do fondového systému bude kompenzováno rozsáhlými změnami v průběžném systému: zrušení předčasných odchodů do důchodu, zvýšení plateb OSVČ, snížení výše vdovských a vdoveckých důchodů, snížení důchodového věku a změny ve valorizaci důchodů. Správnost uvedených opatření potvrzuje prognóza starobních důchodů do roku 2060.

Pension Reform in the Czech Republic

Key words

My own project of a pension reform, the criticism of alternative projects, the plundering of a state budget, a wrong pension reform in Slovakia.

Abstract

The ageing of a population, owing to the decline of a natality and the extension of a lifetime, causes the crisis of a contemporary old age pension scheme. Demography prognosis, the negative balance of a pension scheme and the fall of the proportion between a rent and a pay justify a reform, which could not be removed. The proposal must maintain the recent purchasing power of rents and also minimize the transformation costs of a national budget. Transformation costs minimize a proposal, which gears only the thirty-five-years-olds and the younger. The older generation could be paid out by a pay-as-go pension scheme in the future. A new funding pension system must be transparent and obligatory – no advertising expenditures etc. A funding benefit will be fixed. These expectations mean to not repeat the Slovak pension reform in the Czech Republic. I also don't agree to the proposals of the parties: ČSSD, KDU – ČSL, KSČM, ODS, US – DEU and the firm: ING. The necessary contribution to a funding pension system will be made up for substantial alterations in a pay-as-go pension scheme: the abolishing of a premature retirement to an old age pension scheme, the increase payment of OSVČ, the reduction of widow's and widower's benefit, the decrement of a retirement age and modifications in the valorisation of pensions. The prognosis of old age pension scheme to the year 2060 certifies the rightness of explicit measurement.

ÚLOHA AGRÁRNÍHO SEKTORU V EKONOMICKÉM RŮSTU

doc. Ing. Božena Kadeřábková, CSc.
Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta
Katedra ekonomických teorií
e-mail: kaderabkova@pef.czu.cz

Klíčová slova

Dlouhodobý udržitelný růst, alokace práce, přírodní zdroje, inovace, past životního prostředí.

Abstrakt

Příspěvek se zabývá úlohou agrárního sektoru v ekonomickém růstu v minulosti i v současnosti. Rozvoj tohoto sektoru umožnil rychlý ekonomický růst. Realokace práce ve prospěch neagrárních sektorů vede k růstu agregátní produktivity. Nové teorie endogenního ekonomického růstu jsou založeny na endogenně určených inovacích a lidském kapitálu. Takto koncipovaný růst umožňuje zachování či růst spotřeby při rostoucí populaci díky trvalému růstu intenzity kapitálu a tím produktivity. Výnosy z rozsahu, které byly v dosavadních teoriích považovány za klesající, jsou v teoriích endogenního růstu konstantní či rostoucí. Ani endogenní teorie růstu však neuvažují možnost omezení růstu ze strany vyčerpanosti či znehodnocení přírodních zdrojů. Zachování a šetrné užití přírodních zdrojů bude pro další ekonomický růst limitující. Právě v této souvislosti má agrární sektor nezastupitelnou roli. Ve vyspělých ekonomikách nespočívá úloha agrárního sektoru v zemědělské produkci ale právě v řadě jiných funkcí jako je funkce krajinyotvorná a environmentální aj. Pozitivní externality, které produkuje zemědělství mají rostoucí význam a některé lze označit jako veřejné statky. Tyto statky jsou zabezpečovány soukromými subjekty - zemědělci. Tyto veřejné statky spoluurčují blahobyt. Vyčerpání či devastace přírodních zdrojů může být bariérou ekonomického růstu. Proto i vhodná hospodářská politika a kvalitní instituce jsou důležité faktory ovlivňující růst. Z uvedených důvodů roste význam agrárního sektoru i přesto, že jeho podíl na HDP a zaměstnanosti klesá.

The Role of Agrarian Sector in Economic Growth

Key words

Long-term sustainable growth, allocation of labour, natural resource, innovations, environment trap.

Abstract

The article is interested in the role of agrarian sector in economic growth in past and present. Development of this sector made fast economic growth possible. Labour reallocation in favour of non agrarian sectors leads to an increase in aggregate productivity. New theories of endogenous growth are based on endogenous innovation and human capital. The growth of this kind favours constant or growing consumption, while population is increasing thanks to constant increases in capital intensity and productivity. While all existing theories consider the economies of scale decreasing, the endogenous growth theory considers them as constant or increasing. Not even the endogenous growth theory considers the possibility of growth reduction caused by exhausted or devastated natural resources. Friendly approach use of natural resources will be limiting for future economic growth, and at this point I can see the most important role of agrarian sector. In developed economies, the role of agrarian sector is not in agrarian production any more, but, on the contrary, in environment and countryside conserving. Positive externalities, which are produced by agriculture, play a growing role, and some of them became public goods. These goods are produced by private subjects – farmers. Our welfare is influenced by these public goods. Exhausting or devastation of natural resource might become the barrier of economic growth. Convenient economic policy and good quality of institutions are main factors to influence growth. For this reason the role of agriculture is still important despite of falling share of agriculture in GDP and employment.

URBANIZACE A PŘÍRODNÍ KATASTROFY: RIZIKA ROZVOJE VELKÝCH MĚST V KONTEXTU GLOBALIZACE

Ing. Naděžda Kaňáková, Ph.D.
Vysoká škola báňská – Technická univerzita v Ostravě, Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace
e-mail: nadezda.kanakova@vsb.cz

Klíčová slova

Urbanizace, velká města, megaměsta, přírodní katastrofy, globalizace.

Abstrakt

Globalizace je významným faktorem rozvoje všech regionů světa. Příspěvek se zaměřuje na dva globální trendy, které významně propojují regionální a globální rovinu rozvoje společnosti. Prvním trendem je urbanizace a rozvoj velkých měst. Okolo 48% světové populace žilo v roce 2003 ve městech a podle odhadů bude žít ve městech v roce 2007 polovina světové populace. Rozvoj velkých měst (města s více než 1 milionem obyvatel) a megaměst (města s více než 10 miliony obyvatel) sehrávají v tomto trendu urbanizace specifickou roli. Velká města se stávají ústředními body globální společnosti, stejně tak se stávají místy s vysokou koncentrací lidí, hodnot a infrastruktury. Druhým trendem je nárůst dopadů přírodních katastrof. Počet hydrometeorologických katastrof narůstá, stejně tak i sociálně-ekonomické ztráty. Velká města jsou místy s vysokou zranitelností vůči přírodním katastrofám. Příspěvek se věnuje faktorům urbanizace, které zvyšují zranitelnost velkých měst: riziková poloha velkých měst, vysoká koncentrace lidí, hodnot a infrastruktury, vysoká závislost na infrastruktuře, změny přirozeného prostředí v důsledku rozvoje velkých měst a s nimi spojený vznik nových nebo zvyšování existujících environmentálních rizik, chudoba významné části městského obyvatelstva v rozvojových regionech a nedostatečné kapacity v oblasti prevence a mírnění důsledků přírodních katastrof.

Urbanization and Natural Disasters: Risks of Big Cities Development in Globalization Context

Key words

Urbanization, big cities, megacities, natural disasters, globalization.

Abstract

Globalization is a significant factor of development of all world regions. The article focuses on two global trends, which meaningfully interconnect regional and global level of society development. The first trend is urbanization and big cities development. About 48 per cent of world population lived in urban areas in 2003, and it is estimated, that 50 per cent of world population will live in urban areas in 2007. An expansion of big cities (cities with more than 1 million inhabitants) and megacities (cities with more than 10 million inhabitants) plays specific role in this urbanization trend. Big cities are becoming central point of global society, as well as they are becoming places with high concentration of people, values and infrastructure. The second trend is an increase of suffering from the effects of natural disasters. The number of hydrometeorological disasters has increased, as well as socio-economic losses have increased. Big cities are places with high vulnerability to natural disasters. The article aim to factors of urbanization escalating vulnerability of big cities: risky locations of big cities, high concentration of people, values and infrastructure, high dependence on infrastructure, the expansion of big cities changes environment and create or increases existing environmental risks, poverty of meaningful part of city population in developing region and insufficient capacity to prevent and mitigate natural disasters impacts.

REGENERACE OBJEKTU TYPU BROWNFIELD V PODMÍNKÁCH MSP

Ing. Jan Kellner, Ing. Julie Volfová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: kellner@nextradsl.cz, julie.volfova@centrum.cz

Klíčová slova

Brownfield, deprimující zóny, rekonstrukce, MSP, Ústecký kraj, dotace,

Abstrakt

Vznik brownfields je běžný jev, který představuje permanentní hrozbu pro každou urbanizovanou oblast. Potřeba systémového přístupu k tomuto negativnímu jevu dala vzniknout v ČR i ve světě řadě institucí, které se zabývají vytvářením preventivních opatření vzniku těchto tzv. „deprimujících zón“, nebo alespoň snižováním záporné hodnoty brownfields již existujících. Konečným výstupem všech podpůrných činností je primárně začlenit prevenci vzniku brownfields do regionální politiky a v případě selhání pak vytvořit pro potenciální investory takové podmínky, které u brownfields vyrovnají relativně vyšší náklady na regeneraci. Jednou z možných koncepcí, kterou prezentuje následující příklad, je zapojení lokální soukromé sféry, malé a střední podnikatele. U těchto subjektů pak lze očekávat specifický druh motivace vzniklé spojením zájmů místního podnikatele a zároveň místního obyvatele v jedné osobě.

V roce 2002 byl v Litoměřicích ve veřejné dražbě zakoupen soukromým investorem (FO) areál bývalého výrobního družstva Lípa. Areál byl fakticky nepoužívaný od roku 1998, tudíž byl v době koupě značně zanedbalý a částečně zdevastovaný vandaly. Celý areál byl jakousi deprimující zónou, která byla pro své okolí i poměrně nebezpečná. Investor zvažoval několik možností využití areálu, jako nejschůdnější byla nakonec vybrána varianta vytvoření obchodně-výrobní zóny. V současné době je areál již téměř celý obsazen, v roce 2004 se podařilo získat dotaci na rekonstrukci z programu ekonomického rozvoje Ústeckého kraje a v současné době se dokončuje první fáze rekonstrukce.

Brownfield Regeneration in Conditions of Small and Medium Enterprises

Key words

Brownfield, regeneration, grant, Ústecký region, small and medium enterprises

Abstract

The existence of brownfields is an old phenomenon that represents permanent threat for every urbanized area. A need of systematic approach to this negative effect has resulted in founding of several institutions in the Czech Republic as well as around the world. The aim of these institutions is to take precautions against issue of „the depressing zones“, or to lower the negative value of already existing brownfields. The final outcome of all these supporting activities is primarily to include the precautions into regional politics and then in case of failure to create acceptable conditions for possible investors. One of the practicable conceptions, which is presented in this text, is to attract and involve the local private sphere, small and medium sized enterprises. There could be expected a specific type of motivation based on connection of the roles of entrepreneur and local inhabitant in one person.

In year 2002 a private investor bought a mall in center of Litoměřice. Former owner was „Výrobní družstvo Lípa“ which bankrupted in year 2000. The mall has been out of use from 1998 and in the year 2002 was relatively neglected and affected by vandalism. Whole mall was for its neighbourhood dangerous Brownfield. Investor considered several variants of revitalization, finally was selected variant which'd to create commercially-manufacturing zone. Actually the mall is almost occupied. In year 2004 a grant from program of economic development of Ústecký region was obtained and nowadays ran a first part of reconstruction.

EUROPEAN INNOVATION, COMPETITIVENESS AND PERFORMANCE IN HUMAN LANGUAGE TECHNOLOGIES

Brian Kenny, Julia Meaton
Centre for Enterprise, Ethics & the Environment, HUBS
University of Huddersfield, United Kingdom
e-mail: b.kenny@hud.ac.uk, j.meaton@hud.ac.uk

Key words

Social Innovation; Human Language Technology; Europe; Competitiveness.

Abstract

The term Human Language Technologies (HLT) covers the group of software components and applications that process natural, human language. As a preparatory exercise for analysing the nature of social entrepreneurship, the paper examines national policy initiatives in HLT development following a Euromap country benchmarking exercise in 1998, together with market transfer aspects and the subsequent diffusion of innovation (a small selection of supplier case studies is presented to reflect application and entrepreneurship). Benchmarking factors include depth and breadth of HLT research funding commitments by both the public-sector and industry and the breadth of language coverage in research and products. There appears to be no direct link between robustness of the HLT research effort in any particular language community and actual effectiveness of transfer to market. Finland in particular has developed a strong research base in language technology and has a well established funding structure for HLT technology transfer assistance. The complexities of the Finnish language are attributed to the nation's focus on theory in HLT research, giving it valuable potential for developing advanced HLT solutions in many languages. The evidence suggests that Finland has become a leading competitive nation through balancing commercial innovativeness and social welfare.

Evropské inovace, konkurenceschopnost a výkon v lidských jazykových technologiích

Klíčová slova

Společenské inovace, lidské jazykové technologie, Evropa, konkurenceschopnost.

Abstrakt

Pojem lidské jazykové technologie (HLT souvisí se softwarovými komponenty a aplikacemi, které vytváří přirozenou lidskou řeč. Jako přípravné cvičení pro analýzu původu společenského podnikání zkoumá příspěvek iniciativy národní politiky podporující rozvoj HLT podle benchmarkingu provedeného v zemích Euromap v roce 1998, společně s aspekty týkajícími se tržních změn a rozptylu inovací (malá část případových studií je uvedena proto, aby dokumentovala vztah aplikací a podnikání. Faktory benchmarkingu zahrnují hloubku a šířku HLT výzkumu financovaného veřejným sektorem a průmyslem a šířku jazykového pokrytí ve výzkumu a produktech. Výsledky prokazují nepřímé spojení mezi rozsahem HLT výzkumných aktivit v jakékoli jazykové společnosti a konkrétní efektivností v přesunu na trh. Např. Finsko rozvinulo silnou výzkumnou základnu v jazykových technologiích a má velmi dobře vystavěnou strukturu, jak finančně podporovat přenos těchto technologií. Komplexnost finského jazyka je přisuzována faktu, že se ve Finsku věnují výzkumu v oblasti teorie HLT a vytváří tak hodnotný základ pro možný rozvoj HLT v dalších jazycích. Data dokládají, že Finsko se stalo vedoucí zemí s velkou konkurenční výhodou z hlediska komerčních inovací a společenského bohatství.

PROBLEMATIKA KONKURENCESCHOPNOSTI FIREM A ROZVOJ KARIÉRY

PhDr. Iva Kirovová, Ph.D.
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta
Katedra managementu
e-mail: iva.kirovova@vsb.cz

Klíčová slova

Konkurenceschopnost firem, rozvoj kariéry, nová psychologická smlouva, zaměstnavatelnost, rozvoj kompetencí.

Abstrakt

V současné době konkurence v globální ekonomice ovlivňuje všechny typy organizací a takřka každého jedince, ať přímo nebo nepřímo. Organizace nemají na výběr: je třeba se přizpůsobit globálním perspektivám a požadavkům na firemní konkurenceschopnost. Je mnoho problémů konkurenceschopnosti, které působí na většinu organizací. Jejich řešení ovlivňuje jejich konkurenceschopnost. Problematiku firemní konkurenceschopnosti je možno analyzovat, zkoumat a objasňovat mnoha přístupy. Jeden z nich je zaměřen na lidské zdroje, na jejich strategické řízení a rozvoj. Jestliže lidské zdroje jsou příčinou jejich trvale udržitelné konkurenční výhody, pak jsou rozvíjeny, integrovány a motivovány vzhledem k externímu konkurenčnímu prostředí. Klíčový přínos strategie řízení lidských zdrojů je podpora firemní konkurenceschopnosti. Konkurenceschopnost se stává odpovědností každého, ne pouze managementu. Tento přístup souvisí s pojetím nové psychologické smlouvy a současnými přístupy k rozvoji kariéry. Nová psychologická smlouva nabízí jistotu zaměstnavatelnosti, růst a rozvoj konkurenceschopných dovedností a kompetencí je vyměněn za flexibilitu a odpovědnost zaměstnanců. Současný význam rozvoje kariéry je spojen s rozvojem kompetencí, kontinuálním profesním a osobním rozvojem. Objevují se nové problémy a otázky: Jaké jsou klíčové kompetence organizací? Jak lze měřit kompetence? Jak motivovat lidi k rozvoji kompetencí?

The Issue of Business Competitiveness and Career Development

Key words

Business competitiveness, career development, new psychological contract, employability, competence development.

Abstract

Competing in a global economy currently affects all types of organisations and affects almost each individual, directly or indirectly. Organisations have no choice but to adopt to global perspectives and business competitiveness requirements. There are many competitive challenges which affect the majority of organisations. Their resolutions influence their business competitiveness. The issue of business competitiveness is possible to analyse, research and explain by many approaches. One of them is focused on human resources, their strategic management and development. If human resources are a source of sustainable competitive advantage, they are developed, integrated and motivated in the light of external competitive environment. A key contribution of HR strategy is to facilitate business competitiveness. Competitiveness becomes everyone's responsibility, not that just of management. This view is connected with the meaning of a new psychological contract and contemporary approaches to a career development. A new psychological contract offers employability security, growth and development of competitive skills and competencies are exchanged for employee flexibility and commitment. A contemporary meaning of a career development is connected with competency development, continuous professional and personal development. There are emerging new problems and questions: What are the core competencies in organisations? How to assess competencies? How to motivate people to develop competencies?

KDYŽ CHARITA NESTAČÍ

Ing. Aleš Kocourek
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: ales.kocourek@vslib.cz

Klíčová slova

Rozvojové cíle milénia, rozvojová pomoc, rozvojové země, vyspělé ekonomiky, mezinárodní obchod, protekcionismus.

Abstrakt

V minulých měsících se světové velmoci spojily nejen v boji proti terorismu, ale nově také – na popud britského premiéra Tonyho Blaira – v boji proti chudobě. Se zpožděním pěti let tak vyspělé země konečně – byť se značným humbukem – reagují na Rozvojové cíle milénia vyhlášené na Summitu tisíciletí v New Yorku v září 2000 v rámci tzv. Miléniové deklarace. Podle ní má být do roku 2015 splněno sedm hlavních cílů (1. Odstranit extrémní chudobu a hlad, 2. Dosáhnout základního vzdělání pro všechny, 3. Prosazovat rovnost pohlaví a více posílit roli žen ve společnosti, 4. Snížení dětské úmrtnosti, 5. Zlepšení zdraví matek, 6. Bojovat s HIV/AIDS, malárií a dalšími nemocemi, 7. Zajistit udržitelný stav životního prostředí), osmý cíl jako jediný (tzn. Budovat světové partnerství pro rozvoj) nemá konečný časový rámec pro své splnění stanoven.

Článek shrnuje aktuální situaci rozvojových zemí a odpovídá na základní otázku, co by měly udělat vyspělé ekonomiky a co by měly naopak podniknout rozvojové země, aby společně dosáhly rozvojových cílů. Příspěvek na pozadí řady leckdy absurdních statistik dokumentuje nedostatečnou vůli vyspělých ekonomik podstoupit riziko konkurence s rozvojovými zeměmi a odhaluje řadu protekcionistických praktik vedoucích k omezování volného mezinárodního obchodu.

When Charity Is Not Enough

Key words

Developing Countries, Millennium Developing Goals, Official Developing Assistance, Advanced Economies, International Trade, Protectionism.

Abstract

In recent months the great powers of the world joined not only in the fight against terrorism, but newly also – after impulse from the British Prime Minister Tony Blair – in the fight against poverty. With delay of some five years the world's most advanced countries finally respond – though with a loud bunkum – to the Millennium Development Goals manifested at the Millennium Summit in New York in September 2000 in the framework of so called Millennium Declaration. According to this Declaration by the year 2015 seven major goals should have been met (1. Eradicate Extreme Poverty and Hunger, 2. Achieve Universal Primary Education, 3. Promote Gender Equality and Empower Women, 4. Reduce Child Mortality, 5. Improve Maternal Health, 6. Combat HIV/AIDS, Malaria, and Other Diseases, and 7. Ensure Environmental Sustainability), while the eighth goal (Develop a Global Partnership for Development) is the only one without clear and exact time frame for its meeting.

The article summarizes current situation of the developing countries and tries to answer the basic question, what the advanced countries should do and what should be done by the developing economies to achieve the Millennium Goals together. The report on the background of many sometimes absurd statistic data proves the insufficient will of the developed countries to face the risk of competition with the developing economies and discloses a series of protectionist practices leading to restricting the free international trade.

PŘÍMÉ ZAHRANIČNÍ INVESTICE V ČESKÉ REPUBLICE

Ing. Helena Kopalová
Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta podnikohospodářská
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: kopalova@vse.cz

Klíčová slova

Přímé zahraniční investice, podnik, EBIT, produktivita práce, výzkum.

Abstrakt

Přímé zahraniční investice představují proces, kdy rezidenti jedné země požadují podíl na majetku podniku v jiné zemi za účelem kontroly produkce, distribuce či zajištění dalších aktivit. Charakteristickým rysem PZI, s ohledem na jejich srovnání s ostatními formami mezinárodních kapitálových toků, je prvek kontroly nad chodem podniku. Význam přímých zahraničních investic a jejich role ve světové ekonomice je dnes více než jasná. Výzkumy, které popisují dopady PZI na ekonomiku země, se zaměřují zejména na všeobecné pochopení důvodu investování zahraničních společností. Důležitým prvkem jsou přímé i nepřímé efekty – jejich stupeň a struktura. Článek se zabývá analýzou vybraných aspektů PZI na českou ekonomiku. Důraz je kladen na mikroekonomické dopady, kdy jsou zkoumány změny, které nastanou po vstupu zahraničního investora do českého podniku. Výsledky byly zjišťovány pomocí dotazníkového šetření, které obsahovalo tři základní části a každá z nich se zaměřovala na určitou oblast podnikání. V první části odpovídaly respondenti na základní údaje o podniku včetně charakteristik zahraničního investora. Druhá a stěžejní část obsahovala dotazy na změny, které nastaly po vstupu investora. Týkalo se to zejména oblasti produktivity práce, zisku, pracovní síly a rentability vlastního kapitálu. Ve třetí části známkovali respondenti obecné podnikatelské prostředí v České republice.

Foreign Direct Investment in the Czech Republic

Key words

Foreign direct investment, enterprise, EBIT, labour productivity, research.

Abstract

Foreign direct investments is the process whereby residents of one country acquire ownership of assets for the purpose of controlling the production, distribution and other activities of a firm in another country. Thus, the distinguishing feature of FDI, in comparison with other forms of international investment is the element of control over management policy and decisions. Many firms are unwilling to carry out foreign investment unless they have one hundred per cent equity ownership and control. It is more than likely that foreign direct investment has been playing an important role in the world economy. Any assessment of the impact of foreign direct investment on the economic welfare of host countries requires some understanding of the reasons why the investors undertake FDI, and also the policies pursued by the host countries which, directly or indirectly, may affect the level and composition of that investment. This article analyses some effect of FDI on the Czech economy and it is specialized to the microeconomics costs and benefits for the Czech enterprise. Information about the enterprise was finding thru the question-form, which was lot to the three parts. In the first part, there were the questions about identification of the enterprise and investors. The second part was the most important part and involves the questions about the changes in the Czech enterprise after the entry of foreign investor. In the third part was the questions about corporate environment.

SYSTÉM PRO TVORBU A VYHODNOCOVÁNÍ TESTŮ NA HOSPODÁŘSKÉ FAKULTĚ TECHNICKÉ UNIVERZITY V LIBERCI

Ing. Tomáš Koudelka, Ing. Dana Nejedlová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra informatiky
e-mail: tomas.koudelka@vslib.cz, dana.nejedlova@vslib.cz

Klíčová slova

Testování, otázky, informatika, skener, vyhodnocení.

Abstrakt

Prověřování znalostí je potřebné nejen na vysokých školách, ale i v podnikové praxi. Především velké firmy provádějí školení svých zaměstnanců a potom zaměstnance testují. Tento článek popisuje systém pro tvorbu a vyhodnocování testů, který vyvíjejí v rámci interního grantu na HF TUL od roku 2001 dva řešitelé Tomáš Koudelka a Dana Nejedlová.

Hlavní znaky tohoto systému jsou:

- Testy jsou v papírové podobě a vyhodnocují se skenerem.
- Každý test je unikátní kombinací otázek a odpovědí.
- Odpovědi na otázky v testu jsou typu „multiple choice“ (Student vybere právě jednu z N možností).
- Výsledky je možné statisticky vyhodnotit.

Systém se skládá z databáze otázek a odpovědí, které vypracuje zkoušející, systému pro generování testů, skenovacího systému a databázového systému pro vyhodnocení odpovědí.

Systém byl dosud použit pro potřeby Katedry informatiky HF a potřeby přijímacího řízení na Hospodářské fakultě a Fakultě pedagogické.

Systém by bylo možné rozšířit o zadání typu „multiple check“ (k otázce existuje 0 až N správných odpovědí) a zpracování netextových informací jako jsou matematické vzorce a obrázky.

System for Creation and Evaluation of Tests at the Faculty of Economics of the Technical University of Liberec

Key words

Testing, questions, informatics, scanner, evaluation.

Abstract

Testing of knowledge is necessary not only at universities but also in business. Above all large companies train their employees and then test their knowledge. This article describes system for creation and evaluation of tests that is being developed within the framework of internal grant at the Faculty of Economics of the Technical University of Liberec by Tomáš Koudelka and Dana Nejedlová since 2001.

Main features of this system are:

- Final tests are in paper form and are evaluated with the use of scanner.
- Each test is a unique combination of questions and answers.
- Answers to the questions in test are of “multiple choice” type. (Student must choose exactly one of N choices)
- The results can be statistically evaluated.

The system consists of database of questions and answers made by examiners, system for generation of tests, scanning system, and database system for the evaluation of responses.

The system has been so far used in the Department of Informatics at the Faculty of Economics and for the entrance trials at the Faculty of Economics and the Faculty of Education.

The system can be augmented by “multiple check” type of questions and answers (each question has from 0 to N correct answers) and processing of non-text information like mathematical formulas and pictures.

NĚKTERÉ DŮSLEDKY RESTRUKTURALIZACE EKONOMIK NA PŘÍKLADU ČR

prof. Ing. Jiří Kraft, CSc.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: jiri.kraft@vslib.cz

Klíčová slova

Brownfields, tržní ekonomika, negativní externalita, ztracená příležitost, pozitivní externalita, izokvantová analýza.

Abstrakt

Brownfields jsou především důsledkem restrukturalizace vyspělých tržních ekonomik. Existence brownfields s sebou přináší celou řadu negativních externalit, které ale jsou odstranitelné např. stanovením tzv. záporné Pigouovy daně. Na brownfields se váže též fenomén ztracené příležitosti nabývající podobu dvou základních dimenzí. Ke zkoumání tohoto problému lze použít izokvantovou analýzu.

Úspěšné vyřešení problému brownfields eliminací negativních externalit a fenoménu ztracené příležitosti může znamenat nejen očekávané přímé efekty, ale i tzv. pozitivní externalita, tedy efekty, kterých - díky řešení brownfields - bylo dosaženo, aniž by bylo nutné vynaložit přímé finanční náklady na ně. Problém Brownfields lze řešit jak prostřednictvím státních zásahů, tak i tržně. Právě tržní varianta řešení je lákavá v souvislosti s neustále probíhajícím procesem relativního útlumu tvorby HDP v primárním a sekundárním sektoru ve prospěch sektoru terciárního ve vyspělých integrujících se ekonomikách, mezi které ekonomika ČR patří. Stát tak stojí před novým úkolem, a to vytvořit takové tržní prostředí, v rámci kterého se problém Brownfields bude řešit spontánně, bez jeho přímého zásahu.

Some Impacts of Transformation of Economies on Example of the Czech Republic

Key words

Brownfields, market economy, negative externality, lost opportunity, positive externality, iso-quant analysis.

Abstract

"Brownfields" – negative externalities, lost opportunity and positive externalities

Brownfields arises as a result of restructuring in advanced market economy. An existence of Brownfields bears a great deal of negative externalities. However, they are removable e.g. through an assessment of so-called negative Pigou's tax. A phenomenon of lost opportunity going into two basic dimensions is connected with Brownfields as well. Isoquant analysis can be used to research of this problem.

A successful solution of the Brownfields problem through an elimination of negative externalities and lost opportunity can mean not only expected direct effects, but also so-called positive externalities - thus effects that are achieved thanks to the Brownfields solution without expending direct financial costs on them. The Brownfields problem could be solved by applying state and market measures. The market variant solution is tempting due to the coinciding process of relative GDP recession in the primary and secondary sector in favour to the tertiary sector in advanced, integrating economies, which the Czech Republic is a part of. The state is facing a new task - to create a market environment that will encourage a spontaneous solution of the Brownfields problem without a state intervention.

VÝUKOVÉ MODULY – NÁSTROJ ZVÝŠENÍ KVALITY VÝUKY

prof. Ing. Křikač, DrSc.
Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická
Katedra ekonomiky podniku a účetnictví
e-mail: krikac@keu.zcu.cz

Klíčová slova

Výukový modul, specializované disciplíny, podnikání, regionální management, finanční řízení a účetnictví

Abstrakt

Obsahem příspěvku je stručná informace o vytvořených výukových modulech. Prvé dva moduly jsou zaměřeny na rozvoj metodicko-praktických aplikací pro malé a střední podnikání a na podmínky regionální ekonomiky zejména v příhraničních oblastech. Tyto moduly je možné zařadit jak do bakalářského tak i magisterského stupně studia v rámci učebních plánů ekonomických i technických fakult. Další specifický modul je věnován prohloubení znalostí v oblasti mezinárodních účetních standardů a je významnou průpravou pro získání uznávané kvalifikace v oblasti finančního řízení a účetnictví (ACCA). Tento modul je vyučován v anglickém jazyce a určen především studentům ekonomických fakult magisterského stupně a může být využit i v rámci doktorského studia. V závěru příspěvku je též doporučení pro využití těchto vypracovaných modulů pro různé formy dalšího vzdělávání odborníků zejména z podnikatelské sféry.

Teaching Models – Instrument of Quality Increase in Education

Key words

Teaching modules, specialist disciplines, entrepreneurship, regional management, financial management and accounting.

Abstract

The article briefly presents newly created teaching modules. The first two modules are aimed at the development of methodologically-practical applications for small and middle-sized enterprises and also for conditions of the regional economy especially in the cross-border areas. These modules could be implemented into both Bachelor and Master degrees of study, within the study plans of economic and technical faculties. Another specific module is focused on deepening of knowledge in the area of international accounting standards and serves as an important preparatory course for gaining worldly recognised qualifications in the area of financial management and accounting (ACCA). This module is taught in the English language and available to students especially of faculties of economics on the Master level of study or within the doctorate programme. The article ends with a recommendation on how to use these modules in other forms of education for specialists recruited from the entrepreneurs.

NOVÝ REGIONALISMUS JAKO FENOMÉN SVĚTOVÉ EKONOMIKY

PhDr. Irah Kučerová, Ph.D.
Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd
Institut politologických studií
e-mail: kucerovi@mbox.fsv.cuni.cz

Klíčová slova

Regionalismus, regionalizace světové ekonomiky, ekonomická a institucionální globalizace, liberalizace mezinárodního obchodu.

Abstrakt

Ekonomický, resp. geografický regionalismus je spojen s procesy ekonomické integrace po druhé světové válce. Období 40. – 80. let 20. století je spjato s tzv. první fází regionalizace světové ekonomiky, pro niž je typické uzavírání regionálních dohod o liberalizaci vzájemného obchodu, popřípadě korunované posílením kooperace i v jiných oblastech. Současně se ale posiluje unilateralismus vedoucí např. k jednáním v rámci GATT.

V druhé polovině 80. let dochází ke kvalitativním změnám v mezinárodních vztazích, jež si vynutily nástup druhé etapy regionalizace. Ta je doprovázena novým regionalismem, tzn. přehodnocením stávajících teoretických východisek a formulováním modifikovaných modelů mezinárodní kooperace.

Tato druhá fáze regionalizace je bytostně spjata s procesy ekonomické a institucionální globalizace. Dochází k zajímavému posunu, kdy vedle geografického regionalismu se rozvíjí onen nový regionalismus, tzn. kooperace na základě jisté konvergence v institucionální rovině, akcentace politicko-strategických aspektů, jež mohou překračovat regionální vymezení. Chování ekonomických i politických subjektů tak reaguje na změny globálního světa, na jedné straně se přizpůsobuje novým poměrům, na straně druhé samo přináší změny a mění tak zažité procesy rozhodování.

Nový regionalismus můžeme chápat jako renesanci přirozených vazeb na základě maximalizace užítku pro většinu participujících, kdy jde o efektivnější využívání disponibilních zdrojů.

New Regionalism as a World Economics Phenomenon

Key words

Regionalism, regionalisation of the world economy, economic and institutional globalisation, liberalisation of the international trade.

Abstract

The economic, in respect of geographical regionalism, it is connected with the processes of the economic integration after WWII. The time since 40's to 80's is characterized by so-called first period of the regionalisation world economy with typical regional agreements about trade liberalisation, potential with capping more strongly cooperation in the other spheres. Simultaneously the unilateralism is fortifying, e.g. it is encouraging to many negotiations in the framework of GATT.

The qualitative changes of the international relations are coming in the second half 80's and in its causes starts the second phase of the regionalisation. This is accompanied by a new regionalisms, it means overweighing up the current theoretical basis and formulating the modification models of the international cooperation.

The second period of the regionalisation is tightly connected with the economic and institutional globalisations processes. It directed at interesting move, when by the geographical regionalism is evolving this new regionalism, it means cooperation on the basis specific institutional convergence, underlining politic and strategic aspects top the regional definition. The behaviour of the economic and political subjects react on the global changes.

The new regionalism we can interpret as a rebirth of natural relations on the basis of the maximum profit for the participants majority, in cause more efficient utilization disposal sources.

K SOUČASNÝM OTÁZKÁM DOZORU NAD FINANČNÍMI TRHY V ČESKÉ REPUBLICE

prof. Ing. Anděla Landorová, CSc.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví

Klíčová slova

Dohled, dozor, regulace, finanční trhy, kapitálové trhy, cenné papíry, Komise pro cenné papíry, bankovní dohled, kolektivní investování, dluhopisy, burza cenných papírů, investiční společnosti, investiční fondy, investoři, emitenti.

Abstrakt

V klimatu globalizující se ekonomiky mezi nejdůležitějšími a nejdynamičtějšími činiteli jsou finanční toky. Finanční trhy proto hrají nezastupitelnou úlohu v globalizačním procesu. V této souvislosti jsou ovšem zapotřebí národně organizované regulace a dozory finančních trhů v každé moderní ekonomice. V České republice je více druhů regulátorů a dohledů, které mají být integrovány v roce 2006.

Esej je zejména věnována jedné z českých autorit vykonávajících státní regulaci a dozor nad kapitálovými trhy, Komisi pro cenné papíry. Tento orgán je správním úřadem státního dozoru nad činností investičních společností, investičních fondů, obchodníků s cennými papíry, registrovanými investičními zprostředkovateli a emitenty kótovaných cenných papírů týkajících se jejich informačních povinností. Vykonává též dozor nad činností burzy cenných papírů, mimoburzovního trhu a ostatních subjektů kapitálového trhu. Spolupracuje též s ostatními správními úřady.

Towards Temporal Issues of Financial Markets Supervision in the Czech Republic

Key words

Supervision, regulation, financial markets, capital markets, securities, Securities Commission, Banking Supervision, mutual investment, bonds, Stock Exchange, investment companies, investment funds, issuers.

Abstract

In the climate of a globalising economy among the most important and dynamic factors are financial flows. Therefore financial markets as their intermediaries are playing an irrepable role in the globalisation process. In this connection, however, the national organized financial markets regulation and supervision is necessary in every modern economy. In the Czech Republic there are more kinds of regulators and supervision, which are to be integrated in the 2006 year.

The essay is especially devoted to one of the Czech authorities carrying out the capital market state regulation and supervision, the Czech Securities Commission. This body is an administrative agency exercising state supervision over the activities of investment companies, investment funds, securities dealers, brokers, registered investment intermediaries, and over the issuers of registered securities with regard to the fulfilment of their disclosure duties. It also exercises supervision over the Stock Exchange, over the off-exchange market, and over other entities on the capital markets. It cooperates with other administrative authorities and institutions, as well.

INFRASTRUKTURA REGIONÁLNÍ SPOLUPRÁCE – ÚZKÝ PROFIL ČESKÉHO MANAGEMENTU

Ing. Petr Lebeda, CSc.
Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická
Katedra managementu, inovací a projektů
e-mail: petr.lebeda@fek.zcu.cz

Klíčová slova

Management, regionální manažerská spolupráce, manažerská infrastruktura.

Abstrakt

Dnešní podnik již není k modernizaci svého řízení postačující jednotkou. Modernizace prováděna jen uvnitř jeho samého stále častěji současné ani budoucí problémy vlastníků a manažerů principiálně neřeší. Nadto je v takto izolované podobě stále dražší a hlavně méně účinnou. V managementu se stávají stále více určujícími omezení vnější, mimopodnikové povahy, která je třeba s těmi vnitropodnikovými řešit společně, jako jeden celek. Aktuální úlohou je optimalizace celku, mj. i cestou utváření nové, protože co možná nejúplnější, manažerské infrastruktury a spolupráce v kraji. Je to další možná forma eliminace slabých stránek podniků i významná podpora těch silných. Aktuální stav je ale zatím takový, že podniky v krajích, až na čestné výjimky nespolupracují a fungují velmi nezávisle. Společnými nedostatky tak ale potom trpí všechny. Ve vyspělém světě je tomu jinak: spolupráce podniků v regionu, hlavně podniků jinak „konkurenčních“, může být zdrojem řady důležitých marketingových výhod, a proto i předmětem soustavného a cíleného zájmu podnikatelů. U nás máme v tomto směru zpoždění a zatím o růstových faktorech tohoto druhu dostatečně důrazně nemluvíme. Situace se po našem vstupu do Evropské unie, a tím i do stále více se globalizujícího světa, bude v našem vlastním zájmu měnit, a na to bychom měli být připraveni. Příspěvek nabízí analýzu problému a návrh možné podoby regionální manažerské infrastruktury.

Regional Cooperative Infrastructure – Bottleneck of the Czech Management

Key words

Management, regional management cooperation, management infrastructure.

Abstract

Today's firm is not a sufficient unit for modernization of its own management. Increasingly, modernization cannot solve current, let alone future problems of its owners and managers if done purely within the firm's confines. Moreover, isolated approach to management modernization becomes more costly and less effective. External limitations become ever more important. It is key that problems both inside and outside the firm are solved hand in hand – as one whole. One of the avenues of enhancing the whole managerial system can be found in developing complex new management infrastructure and regional cooperation. Such cooperative infrastructure also provides companies with another instrument of eliminating their weaknesses and cultivating their strengths. In reality, however, Czech firms do not cooperate in the regions and operate largely isolated. Common problems than challenge all of them. Developed countries offer different model: cooperation among firms in the region, in particular cooperation among firm otherwise in competition, may bring a range of important marketing benefits. That is why cooperation efforts receive sustained attention from entrepreneurs. Such developments are delayed in the Czech Republic. Growth factors of this kind are under discussed. The situation is bound to change as Czech Republic enters the European Union – and thus the increasingly globalized world. But we need to be prepared. This paper analyses the issue and suggests a possible model for regional management infrastructure.

VÝVOJ VEŘEJNÝCH FINANČÍ V ČESKÉ REPUBLICE V KONTEXTU JEJÍHO ČLENSTVÍ V EVROPSKÉ UNII

Ing. Marian Lebieczik, Ph.D.
Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Katedra ekonomie
e-mail: lebieczik@opf.slu.cz

Klíčová slova

Česká republika, Evropská unie, Evropská hospodářská a měnová unie, maastrichtská konvergenční kritéria, veřejné finance.

Abstrakt

Česká republika se společně s dalšími devíti státy střední, východní a jižní Evropy stala 1. května 2004 členskou zemí Evropské unie. Členství v EU s sebou pro českou ekonomiku přináší na jedné straně celou řadu výhod, na straně druhé však také určitá rizika. Daná rizika vyplývají především z její nižší ekonomické úrovně a případné vnitřní či vnější nerovnováhy. Jednotný vnitřní trh, jak to vyplývá i ze zkušenosti zemí, které vstoupily do EU v dřívějších letech, má tendence, pokud tyto nejsou eliminovány vnějšími (často administrativními) zásahy, tyto nerovnováhy dále prohlubovat. Jedním ze základních ukazatelů charakterizujících vnitřní nerovnováhu ekonomiky je také deficit veřejných rozpočtů, jenž se následně promítá do veřejného zadlužení země. Celá řada členských zemí se již s problémy deficitu a veřejného zadlužení potýká celou řadu let, což dokazuje složitost řešení daného problému. K těmto zemím se řadí i Česká republika, jejíž ambice zapojit se v dohledné době do Evropské hospodářské a měnové unie, a tedy zavést jednu měnu, musí vést v souladu s maastrichtskými konvergenčními kritérii nutně k úvahám o možnostech redukovat především rozpočtový deficit a tím snížit tempo růstu veřejného dluhu. Hlavním cílem příspěvku bude zhodnocení úrovně deficitu veřejných rozpočtů a veřejného dluhu ve vztahu k ostatním členským zemím Evropské unie, identifikace rizikových faktorů na vývoj deficitu a dluhu vyplývajících z členství v EU a nastínění možnosti řešení tohoto problému v příštích letech.

Development of the Public Finance in the Czech Republic in the Context of its Membership in the European Union

Key words

Czech Republic, European Union, European economic and monetary union, Maastricht convergence criteria, public finance.

Abstract

The Czech Republic along with other nine Central-, Eastern- and Southern-European countries became a European Union member on 1 May 2005. On the one hand, the membership in the EU brings about a number of advantages for the Czech economy; on the other hand, there are certain risks to bear in mind. The given risks are derived from its lower economic standard and potential internal as well as external unbalance. The common internal market, as it is apparent on the basis of the experience of other countries which had entered into the EU in the previous years, tends to deepen the unbalance unless they are eliminated by external interferences (commonly of administrative nature). One of the fundamental indicators characterizing the internal unbalance of the economy is deficit of the public budgets, which is subsequently reflected in the public indebtedness of the country. A number of the member countries have already been facing the problems of public deficit and debt for many years, which demonstrates the complexity of solution to the particular problem. The Czech Republic has been one of such countries, whose ambitions to integrate into the European economic and monetary union in the near future, and consequently introduce the single currency, must lead, in accordance with the Maastricht convergence criteria, unavoidably to considerations of possibilities to reduce the budgetary deficit and so slow down the rate of the public debt growth. The major aim of the article shall consist in evaluation of the public budgets deficit and public debt in relation to other European Union member countries, identification of risk factors in the deficit and debt development resulting from the membership in the EU and suggestion of possible solutions of this problem in the future.

DETERMINANTY A MIERY MARKETINGOVEJ ÚSPEŠNOSTI V STRATÉGIÁCH KONKURENCIESCHOPNOSTI

prof. Ing. Dagmar Lesáková, CSc.
Ekonomická univerzita v Bratislave, Obchodná fakulta
Katedra marketingu
e-mail: lesakova@euba.sk

Kľúčové slová

Indikátory marketingovej úspešnosti, vzťahový marketing, CRM koncepcie, lojalita zákazníka, interakcia so zákazníkom.

Abstrakt

Predmetná stať, ktorá je prezentovaním výsledkov grantového projektu VEGA 1/1231/04 („Determinanty a miery marketingovej úspešnosti v stratégiách konkurencieschopnosti“) sa zaoberá problémami skúmania metód a postupov dosiahnutia lojality zákazníka ako najvyššej miery úspešnosti podniku z hľadiska koncepcie spoločensky prospešného marketingu. Identifikujeme determinanty a miery marketingovej úspešnosti z hľadiska konkurenčnej pozície podnikov v odvetví, ako aj z hľadiska vnímania zákazníka. Predmetom skúmania je nový postoj v tvorbe konkurenčných stratégií, v rámci ktorého už podniky nesegmentujú trhy na homogénne abstraktné jednotky, ale zoskupujú svojich „klientov“, s ktorými vybudovali dlhodobé vzťahy, do podobných portfólií. Výsledkom je zmena zo zákaznícky pasívneho (alebo dodávateľsky aktívneho) vzoru správania sa na „klientsky aktívny“ vzor správania, kde klient pomáha výrobcovi inovovať a vyvíjať nové produkty a aplikácie. V závere state vymedzujeme priority podnikov pre zakomponovanie manažovania zákazníkmi (ako protiklad ku manažovaniu zákazníkov) do marketingových stratégií.

Indicators and Measures of Marketing Success in Competitiveness Strategies

Key words

Marketing success indicators, relationship marketing, CRM concept, consumer loyalty, interaction with a customer.

Abstract

The paper, which is a short presentation of the Grant VEGA 1/1231/04 („Indicators and measures of marketing success in competitiveness strategies“) is aimed on analysing methods and instruments of developing customer loyalty – one of the most prominent measures of company performance, based on the concept of society oriented marketing. We identify indicators and measures of marketing performance from the view of company's competitive position, as well as position perceived by customers. The core of our paper is a new approach towards competitive strategies, where the companies do not more segment the markets into abstract homogenous units, but they summarize their long-term „clients“ into similar portfolios. The result is a shift from the customer's passive (or supplier's active) mode of behaviour into „client's active“ mode of behaviour, where client helps the producer to innovate and to develop new products and applications. In the conclusion of the paper we define the company's priorities for including the management by customers (as a contradiction of management of customers) into marketing strategies.

ÚLOHA VEŘEJNÉ POLITIKY PŘI REGENERACI BROWNFIELDS

Ing. Miroslava Lungová, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: miroslava.lungova@vslib.cz

Klíčová slova

Brownfields, regenerace, greenfields, územní plánování, kontaminace půdy, environmentální dopady.

Abstrakt

Výsledkem strukturálních změn v národním hospodářství a v městských oblastech je existence tzv. dříve urbanizovaného území, nazývaného brownfields. Změny v průmyslové praxi a v hospodářské aktivitě ústí v dědictví opuštěných, zchátralých budov či jiných objektů a přilehlých ploch, které jsou ekonomicky nedostatečně efektivně využívány, popř. nejsou využívány vůbec. Ponechají-li se takové objekty ladem delší dobu, vede to logicky k trvalému zhoršování možností jejich budoucího využití.

Během uplynulých desetiletí se problematika brownfields stala předmětem diskusí zejména v tradičních průmyslových regionech Evropy. Jejich existenci je v současnosti postížena celá řada evropských měst. I přes rozdílné podmínky v jednotlivých zemích, které vedly ke vzniku rozdílných strategií a programů k podpoře regenerace brownfields, je možné nalézt určité společné rysy a typické nástroje využitelné i v podmínkách České republiky.

V zásadě existují dva základní přístupy, jimiž může veřejná politika podpořit zájem soukromých investorů o uváděné typy areálů a ploch. Prvním typem je politika, která usiluje o snižování nákladů rozvoje brownfields. Na druhou stranu se pak lze zaměřit na zvýšení hodnoty daného území po úspěšné regeneraci.

Uváděné politiky lze realizovat na základě celé řady individuálních opatření, jejichž cílem je zvýšení tempa řešení stávajících brownfield, popř. redukce tempa tvorby nových.

The Role of Public Policy in Supporting Brownfields Regeneration

Key words

Brownfield sites, regeneration, greenfields, spatial planning, land contamination, environmental damages.

Abstract

A significant proportion of previously developed land is a product of a past structural change within the economy and the urban areas. Changes in industrial practice and the pattern of economic activity result in a heritage of vacant and derelict sites for which there is currently no productive or beneficial use. Furthermore, certain of these sites have remained vacant and unused for considerable periods of time, and provide a considerable backlog of under utilised land.

Over the past decades the „Brownfield“ issue has been a particular topic of discussion in the traditional industrial regions of Europe. Today many European cities are affected. Although the underlying conditions are different, which have led towards different strategies and programmes to support redevelopment, some typical policy options can be identified and characterised, which can be implemented in the Czech Republic also.

Fundamentally, there are two basic approaches by which public policy can encourage the private sector to take forward a greater number of Brownfield sites. On the one hand, policy can seek to manage down the costs of development of a particular brownfields or, on the other hand, steps can be taken to increase values from the development at that location.

Given policies can be carried out by a broad range of individual measures that can be used to increase the pace of take up of Brownfield sites, or to reduce the pace of creation of brownfields.

PERSPEKTIVY PLNĚNÍ FISKÁLNÍCH KONVERGENČNÍCH KRITÉRIÍ NOVÝCH ČLENSKÝCH ZEMÍ EVROPSKÉ UNIE NA PŘÍKLADU ZEMÍ VISEGRÁDSKÉ ČTYŘKY

Ing. Ingrid Majerová, Dr.
Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
Katedra ekonomie
e-mail: majerova@opf.slu.cz

Klíčová slova

Visegrádská čtyřka, fiskální konvergenční kritéria, deficit veřejných rozpočtů, veřejný dluh, Pakt stability a růstu, reforma veřejných financí, Evropská měnová unie.

Abstrakt

Konvergenční kritéria, nutná pro vstup členské země Evropské unie do Evropské měnové unie (EMU), jsou rozdělena na oblast monetární a fiskální. K té fiskální patří dlouhodobý nízký deficit veřejných rozpočtů v maximální výši 3 % HDP a veřejný dluh maximálně ve výši 60 % vytvořeného HDP (dle Paktu stability a růstu). Příspěvek se zabývá komparací a plněním, resp. perspektivami plnění, fiskálních kritérií čtyřech nových členských zemí EU sdružených do ekonomického seskupení Visegrádská čtyřka. Článek analyzuje výchozí podmínky, popisuje současný stav a pokouší se, prostřednictvím deskripce reformních kroků, nastínit možnosti zavedení EURO jako národních měn ve výše uvedených ekonomikách. Ačkoliv si jednotlivé členské státy V4 si stanovily různá období pro přijetí EURO jako národní měny, v současnosti se jeví splnění tohoto cíle dosti nereálné – všechny země Visegrádské čtyřky nedosahují sice referenční hodnoty 60 % dluhu vůči GDP (nejlépe je na tom Česká republika, nejhůře Maďarsko), ale vývoj rozpočtového deficitu přesahuje u všech ekonomik referenční hodnoty (nejlepší výsledky vykazuje Slovensko, nejhorší Česká republika). Z hlediska udržitelnosti fiskálního vývoje by tak v současnosti neuspěla ani jedna členská země. Cílem článku je tedy také zhodnotit realnost předpokladu vstupu do EMU, i v rámci úpravy výše uvedeného Paktu stability a růstu.

The Perspectives of Fiscal Convergence Criteria by the new EU-Members as Standard of Visegrád Group Countries

Key words

Visegrád Group, convergence criteria, deficit of public budget, public debt, stability and growth pact, European monetary union.

Abstract

The convergence criteria necessary for the entrance of EU-member to European Monetary Union are divided to monetary and fiscal area. To fiscal criteria (after Stability and Growth Pact) belong the low long-run deficit of public budget in the maximum 3 % of GDP and maximal public debt 60 % of GDP. The article is dealing with comparison, filling or perspectives of fiscal criteria's filling in all of four new EU-members associated in Visegrád Group. It describes initial and present conditions and tries through reform steps' description outlines the named countries' possibilities for EURO establishment as the national currencies. Although the member countries of V4 determined various period for EURO accepting, nowadays filling of this goal appear as unreal – all the countries of Visegrád Group don't reach the reference value 60 % debt of GDP though (the best situation is in the Czech Republic, the worst in Hungary), but development of budget deficit exceeds in all economics determined reference value 3 % of GDP (the best value has Slovakia, the worst Czech Republic). From the view of maintainable fiscal development no named country would be successful. The goal of this article was real rating of entrance presumption to EMU including reform of Stability and Growth Pact as well.

STATISTICKÉ OVĚŘENÍ LINEÁRNÍ ZÁVISLOSTI POMĚROVÝCH UKAZATELŮ FINANČNÍ ANALÝZY

Ing. Olga Malíková
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví
e-mail: olga.malikova@vslib.cz

Klíčová slova

Finanční analýza, poměrové ukazatele, testování statistických hypotéz, regresní a korelační analýza, lineární model.

Abstrakt

Příspěvek vychází z participace Katedry financí a účetnictví Hospodářské fakulty Technické univerzity v Liberci na řešení výzkumného záměru této fakulty zpracovávaného na téma „Ekonomické problémy transformace hospodářství ČR s přihlédnutím ke specifickým Euroregionu Nisa“. Cílem části výzkumu Katedry financí a účetnictví bylo statisticky ověřit obecný předpoklad závislosti mezi jednotlivými poměrovými ukazateli finanční analýzy pomocí jednoduché lineární regrese a korelace. První část článku stručně vystihuje význam finanční analýzy, charakterizuje jednotlivé poměrové ukazatele, jejichž závislosti byly ověřovány, a to jmenovitě ukazatele rentability (rentabilita úhrnného vloženého kapitálu a rentabilita vlastního kapitálu), ukazatele likvidity (běžná, pohotová, okamžitá), ukazatele aktivity (doba obratu zásob a doba obratu pohledávek) a ukazatele dluhové schopnosti (ukazatel celkové zadluženosti a ukazatel úrokového krytí) a formuluje obecné souvislosti mezi těmito ukazateli. Druhá část příspěvku přináší výsledky statistické analýzy, jež spočívala v testování hypotézy o lineární nezávislosti mezi poměrovými ukazateli proti alternativní hypotéze o lineární závislosti mezi těmito ukazateli. Za závislou proměnnou byl volen jednak ukazatel rentability úhrnného vloženého kapitálu, jednak ukazatel rentability vlastního kapitálu, nezávislými proměnnými jsou ostatní jmenované ukazatele. V duchu výzkumného záměru byly zkoumané podniky rozděleny na ty, které se nacházejí v Euroregionu Nisa a mimo Euroregion Nisa.

Statistical Verification of the Linear Dependence of the Financial Analysis Ratios

Key words

Financial analysis, ratio analysis, verification of statistical hypothesis, regression and correlation analysis, linear model.

Abstract

The article reports the partial result of research of the Faculty of Economics, the Technical University of Liberec, under title „Economical Problems of the Transition of the Czech Republic Economy from the View of the Euroregion Nisa“, which the Department of Finance and Accounting has participated within the years 1998 – 2004. The partial research of the Department of Finance and Accounting was focused on verification of the general supposition of dependence between the individual ratios by application of the linear regression and correlation model. The first part of the article briefly deals with the magnitude of financial analysis, characterizes individual ratios of which the dependence was verified, namely profitability ratios (ROA – return on assets, ROE – return on equity), liquidity ratios (current, quick and cash ratio), activity ratios (average inventory turnover period, average collection period) and leverage ratios (total debt ratio and times interest earned) and formulates general conjunctions between these ratios. The second part of the article carries out a result of the statistical analysis which was grounded on verification of hypothesis of linear independence between ratios against alternative hypothesis of linear dependence of these ratios. The ratios of return on assets and of return on equity were selected as a dependent variables and another ratios named above were selected as a independent variables. In the scope of the meaning of research and scientific intention of the faculty, analysed enterprises were separated to firms operating in Euroregion Nisa and firms operating outside the Euroregion Nisa.

INVESTIČNÍ TRENDY V ČESKÉ REPUBLICE A JEJICH DOPAD NA INFORMAČNÍ SPOLEČNOST

Ing. Eva Marhoulová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: eva.marhoulova@vslib.cz

Klíčová slova

Internet, technologie, informační společnost, investice, konkurenceschopnost.

Abstrakt

Podle vicepremiéra Martina Jahn je česká ekonomika v dobré kondici. Čtyřprocentní ekonomický růst odráží výhody plynoucí z loňského rozšíření Evropské unie. Na druhé straně se objevují obavy o konkurenceschopnost české ekonomiky, která je oslabena silnou měnou a rychlým růstem mezd, který neodpovídá růstu produktivity práce. José Barosso zdůrazňuje zvyšování zaměstnanosti a nárůst investic do technologií. Objem investic v České republice však nezávisí jenom na atraktivitě investičních pobídek, ale také na výši daňové sazby, na politické stabilitě, dostupné infrastruktuře i kvalifikované pracovní síle a stupni byrokracie. Má-li Česká republika patřit k konkurenceschopným vysoce rozvinutým ekonomikám, je třeba v blízké budoucnosti provést mnoho reforem. Klíčovým pojmem by mohla být informační společnost – vysoce rozvinutá, přizpůsobivá, vzdělaná a dobře informovaná společnost. Internet je právem považován za výzvu současné společnosti, neboť technologie výrazně mění stávající procesy. Aby česká ekonomika dosáhla žádoucí konkurenceschopnosti, měly by významné investice plynout především do infrastruktury a služeb, které se prostřednictvím internetu budou nabízet. Investice do informačních a komunikačních technologií vyžadují rovněž odpovídající znalosti, které jsou nezbytné pro jejich praktické využití. A právě proto roste význam vzdělávacích aktivit v této oblasti. Nicméně k dosažení synergie mezi výzkumem, vzděláním a podnikáním by podnikatelská sféra měla především být v kontaktu se sférou akademickou.

The investment trends in the Czech Republic and their impact on the information society

Key words

Internet, technology, information society, investment, competitiveness.

Abstract

According to the vice-chancellor Martin Jahn, the Czech economy is in a good condition. The economy is growing by four per cent and the market benefits from the EU enlargement. On the other hand, there are worries about Czech competitiveness, which is weakened by strong currency and fast increase in wages. José Barosso highlights the employment and the investment in technologies. The amount of money invested in the Czech Republics depends not only on the attractiveness of investment incentives but also on tax rate, political stability, infrastructure, qualified labour force and bureaucracy rate. Shall the Czech Republic belong to competitive high developed economies, many reforms need to be made in the nearest future. The key word could be information society - high developed, adjustable, educated and knowledgeable society. The technology changes the processes significantly and that is why the internet is regarded as a challenge for the society. To reach the coveted competitiveness of the economy, the major investments should flow into infrastructure as well as the services, which will be offered. Essentially, the investments in information and communication technologies require the knowledge and skills necessary for its use. That is why the importance of education and training in this branch gains importance. However the businesses necessarily need to be in contact with academics to provide the synergy between research, education and business.

OBNOVA STARÝCH TEXTILNÍCH TOVÁREN VE VELKÉ BRITÁNII – UNIVERZITA V HUDDERSFIELDU

Ing. Kateřina Maršíková, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: katerina.marsikova@vslib.cz

Klíčová slova

Univerzita v Huddersfieldu, univerzitní areál, textilní továrna, registrované budovy, rekonstrukce.

Abstrakt

Česká republika je na začátku dlouhé cesty, jak nakládat s nevyužívanými a často zchátralými objekty, které dříve sloužily nejrůznějšímu účelu. Inspiraci na řešení revitalizace objektů je dobré hledat i v zahraničí. Rekonstrukce budov bývalé textilní továrny v centru Huddersfieldu ve Velké Británii je příkladem úspěšného projektu, který zachránil část regionálního průmyslového dědictví. Historie tohoto projektu sahá do roku 1991, kdy univerzita koupila tři prázdné budovy textilní továrny velmi blízko původního areálu univerzity (Queensgate), pocházející z roku 1865. Cílem univerzity bylo koncentrovat veškeré akademické aktivity do jednoho místa. Právě z toho důvodu se nabízela možnost koupit a využít budov dřívější textilní továrny, nacházející se v bezprostřední blízkosti nověji vybudovaných prostor univerzitního areálu a umožňujících rozvoj univerzity v rámci jednoho komplexu. Výhodou pro univerzitu byla bezesporu poloha těchto objektů, nevýhodou pak jejich poměrně zchátralý stav a navíc omezení, která se vztahovala na jejich rekonstrukci. V Anglii existuje řada objektů, které jsou z důvodu historického či technického významu pro britskou společnost chráněny (registrovány) a vztahují se na ně restriktce při jejich demolici či rekonstrukci. Zrekonstruované prostory bývalé textilní továrny v Huddersfieldu poskytly univerzitě jedinečné zázemí pro velké množství studentů. Díky flexibilitě prostor a volnosti při jejich upravování vznikly prostory jedinečné svým charakterem a velmi zajímavé z hlediska využití. Celkové náklady na rekonstrukci všech výše zmiňovaných objektů zakoupených univerzitou činily asi 15 milionů liber. Přínosem bylo získání více než 15500 m² kvalitních a vysoce moderních prostor a vytvoření uceleného komplexu univerzity v samotném srdci Huddersfieldu.

Redevelopment of Old Mills in Great Britain – University of Huddersfield

Key words

University of Huddersfield, university campus, mills, listed buildings, refurbishment.

Abstract

The Czech Republic has to find a way how to re-use industrial and non-industrial buildings for some other purpose. As an inspiration we can take refurbishment of buildings abroad. An example of a successful project of a mills refurbishment we can find at the University of Huddersfield in the Great Britain. The university there bought an old woollen mill (3 buildings) and in the period of 10 years accomplish them to refurbish to beautiful very well equipped buildings – seats of three faculties. It saved a part of the regional technical heritage. The buildings are efficient to operate and maintain and offer an internal environment of quality with character. The university gained like this a unit complex of buildings with the campus. The advantage was a location of these building, the disadvantage than poor conditions in which were some of the buildings or their parts. Moreover these mill were listed what limited strictly their conversion (could not be simply demolished or changed). Refurbished buildings are no a unique background for number of students at the university of Huddersfield. Due to the open plan nature of the original structures, the space produced is flexible and will withstand internal churn. The total costs for redevelopment of mills bought by the university were about £15M. The benefit was also 15500 m² quality and advanced space and a single academic space in the heart of the town.

EKONOMICKÉ ASPEKTY POJIŠTĚNÍ Z POHLEDU PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU

Ing. Dana Martinovičová, Ph.D.
Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská
Ústav financí
e-mail: martinovicova@fbm.vutbr.cz

Klíčová slova

Finanční zdroje, riziko, pojištění, pojistná ochrana, pojistné, škodní průběh.

Abstrakt

Finanční krytí rizika podnikatelských subjektů představuje vytvoření finančních zdrojů, které se použijí na odstranění ztrát způsobených neočekávanou událostí konkrétního rizika. Očekává se, že náklady vynaložené na minimalizaci rizika budou přiměřené hodnotě aktiv, případně hodnotě škod vzniklých dopadem hrozeb. Za jednu z cest financování protikrizových opatření je považováno pojištění. Velké společnosti, a zejména ty se zahraniční účastí, mají dnes běžně kryta svá rizika pojištěním. Tato situace je podpořena poměrně vysokou škodovostí, kterou vyvolávají nová výrazněji se projevující rizika, vyšší frekvence škod a rovněž růst kriminality a vandalství. Pojistná ochrana se stala významnou součástí firemní politiky těchto společností. Drobní podnikatelé se však tohoto kroku zdráhají. Zpravidla je hlavním důvodem nedostatek pohotových finančních prostředků a někdy také neochota vyplácet peníze tehdy, pokud to situace nutně nevyžaduje. Příspěvek si klade za cíl ukázat problematiku pojištění firem z pohledu podnikové ekonomiky. Důraz bude kladen na pojistné (jako jednu z možností snižování firemních nákladů), na pojistné plnění (jako náhradu za vzniklou škodu) a na škodní průběh (jako škodovost pro dané riziko, místo a čas). Dílčím cílem bude také srovnání pojištění s jinými způsoby finančního krytí rizik, a to zejména z vlastních zdrojů.

Economic Aspects of Insurance in View of a Business Entity

Key words

Financial sources, risk, insurance, insurance protection, insurance premium, loss experience.

Abstract

Financial backing of risk of business entities represents generating financial sources that can be used for elimination of damage caused by unexpected event of a particular risk. It is assumed that the costs of risk minimization are appropriate for the value of assets or the value of damage caused by the impact of threats. Insurance is thought to be one of the ways of preventing risk. Large businesses, especially international, often have their risks backed by insurance. Such situation is set by relatively high rate of damage, which is caused by new and more evident risks, high frequency of damage and also increasing rate of crime and vandalism. Insurance backing has become a substantial part of corporate policy of these companies. Private companies though defer to do so. Generally the main reason is insufficient liquid means and also reluctance to spend money when it is not absolutely necessary. The paper intends to present the issue of insurance from the perspective of corporate economy. It focuses on insurance as a possibility of lowering total costs in a business, insured benefit as a compensation for inflicted damage and damage procedure as rate of damage for particular risk, place and time. An interim aim is also to compare insurance with other ways of financial backing, particularly from own sources.

UNIVERZITY – ZDROJ INVENCÍ INTELIGENTNÍCH FIREM V ERUPČNÍCH KLASTRECH

doc. Ing. Zdeněk Mikoláš, CSc.
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta
Katedra ekonomiky a podnikání
e-mail: zdenek.mikolas@vsb.cz

Ing. Marcela Papalová
Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta
Katedra managementu
e-mail: marcela.papalova@vsb.cz

Klíčová slova

Invence, inovace, inteligentní firma, přidaná hodnota, univerzita, erupční klastř.

Abstrakt

Velké podniky jsou schopny pomocí současné technologie zkrátit čas inovace, ale malé a střední firmy toho nejsou schopny dosáhnout. Přesto malé a střední podniky mohou nadnárodními korporacím konkurovat. Nekonkurují v objemu přidané hodnoty, ale v oblasti dynamiky podnikání a rozvoji regionů. Pozoruhodný inovační potenciál mohou vnést do malých a středních firem univerzity.

Schopnost učit se, akumulovat znalosti, uspořádat informace nezaručuje uvědomělý a cíleně orientovaný proces podnikového rozvoje. Vývojový proces podniků a organizací současné společnosti je kompletní v tzv. inteligentních firmách. Inteligentní společnost dosahuje pozitivní synergický efekt, přidanou hodnotu, z organického spojení jednotlivých funkčních prvků své inteligence. Tato forma podnikatelského pohybu není typická pro všechny současné firmy.

Univerzity a vysoké školy v regionu musí vytvořit konceptorské centrum, které bude garantovat sledování světového rozvoje v oborech a vyhledávat studenty-inovátory. Pokud je rozvoj malých a středních podniků spojen s aktivitami univerzit (zvláště technického a přírodovědeckého zaměření) v příslušném regionu, je dosažitelná inovace a následný rozvoj „erupčních inovačních klastřů“.

Universities – Invention's Source of Intelligent Firms in Eruptional Clusters

Key words

Invention, innovation, intelligent enterprise, value added, university, eruptional cluster.

Abstrakt

Corporations are able to apply the contemporary technology that reduces innovation time but neither small nor medium sized firms are not able to achieve it. Although the small and medium sized firms can compete with the multinational corporations. However they can not compete in a volume of value added but in the field of entrepreneurship dynamization and development of regions. The remarkable innovation potential could be brought into the small and medium sized firms through universities.

The ability to learn, accumulate the knowledge, process information does not guarantee the conscious and target oriented process of the firm's or company's development. The evolution process of enterprise and organisations of present society is completed with so called *intelligent firm*. Intelligent company achieves a positive synergic effect, added value, from the organic integration of separate functional segments of its intelligence. This form of entrepreneurial movement is not typical for all contemporary firms.

Universities and colleges of the region must create a *Conception Centre of the Eruption Innovative Cluster*, which will guarantee monitoring of the worldwide development in the fields and searching for students-innovators. If the development of small and medium sized entrepreneurship is connected with activities of universities (especially with technical and science scope) in the appropriate region, the creation and subsequent development of „an Eruption Innovative Cluster“ is possible.

METODY ŘÍZENÍ NÁKLADŮ A EFEKTIVNOST PODNIKU

Ing. Hana Mikovcová, Ph.D.
VŠE Praha, Fakulta podnikohospodářská
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: mik@vse.cz

Klíčová slova

Metody řízení nákladů, Target Costing, ABC, ABM, efektivnost podniku.

Abstrakt

Příspěvek naznačuje problémy, kterým bude mimo jiné věnována pozornost v rámci výzkumného záměru „Ekonomika a management organizací – nová teorie ekonomiky“ Fakulty podnikohospodářské VŠE Praha.

Celosvětová globalizace vyvolává stále rostoucí konkurenční tlak na podniky, z tohoto důvodu je nutí soustavně budovat konkurenční výhodu i v oblasti nákladů. Na tuto situaci musí reagovat a transformovat se i klasické nástroje, používané při řízení nákladů. Nelze tedy vystačit se standardním řízením nákladů a je nutno používat takové metody řízení, které drží krok s dynamicky se vyvíjející ekonomikou.

Řada firem v ČR pružně reaguje na podmínky tzv. nové ekonomiky aplikací nejnovějších metod řízení. Dále existuje mnoho podniků pociťujících potřebu změn, přesto se však nedokáže jejich management novým podmínkám včas přizpůsobit. Bohužel lze najít i mnoho podniků, jejichž management na vznik a vývoj nových metod řízení téměř nereaguje a tyto neaplikuje.

Posledním dvěma skupinám podniků by mělo být ze strany teorie nabízeno instrumentarium technik či metod, jejichž aplikace pozitivně ovlivňuje růst efektivnosti podniku. Základními možnostmi, které se v oblasti řízení nákladů nabízí, jsou přístupy TC (Target Costing) a ABM (Activity Based Management). Oba přístupy, ačkoli jsou jinak principiálně rozdílné, mají základní společný rys – zdrazňují vazbu na strategii podniku a analýzu a řízení nákladů provádějí ve vztahu k vývoji trhu.

The Methods of the Driving of Costs and the Effectiveness of the Enterprise

Key words

The methods of the driving of costs, Target Costing, Activity Based Costing, Activity Based Management, the effectiveness of the enterprise.

Abstract

The paper is focused on issues related to our research plan „Economy and Management in Organizations - New Theory of Economy“ at the Faculty of Business Administration of Prague University of Economics.

Worldwide globalization creates ever accelerating pressures on the competitiveness of companies which forces them to be competitive even in the cost area. Usual approaches of cost management therefore have to adapt to this situation. The usual methods of cost management prove to be insufficient within the environment the companies operate and better ones have to be applied which keep up with the trends in the economy. A range of Czech companies flexibly response to the conditions of new economy by applying up-to-date management processes. Another range of companies is well aware of all the recent and possible future changes but the ability of their management to react effectively is restricted. However there are as well companies where their management has been completely intact and remains acting as if no changes have occurred. Especially for the lastly named groups of companies a bunch of tools and techniques should be recommended which would enforce and revitalize their effectiveness. Among these recommending approaches I would rank TC (target costing), ABM (Activity Based Management). In spite of the differences between these two approaches there is one common feature they share – both emphasize the link from strategy to cost management with current market development in the context.

THE INTEGRATED SYSTEM OF KNOWLEDGE AND INFORMATION MANAGEMENT

dr Mieczysław Morawski
Wrocław University of Economics
Faculty of Regional Economics and Tourism in Jelenia Góra
Department of Enterprise Sciences
e-mail: knop@oscar.ae.jgora.pl

Key words

Information management system, knowledge employees management system, enterprise processes.

Abstract

A modern enterprise ought to create the integrated system of knowledge and information management. The information management system and knowledge employees management system are two basic components. The meaning of these systems depends on the main role ascribed in organizations. According to this statement created system will be concentrated more on enterprise processes and information availability or processes of knowledge creation and sharing. Nowadays enterprises have to create integrated management systems in order to manage effectively information and knowledge resources simultaneously. During the creation of these systems it is necessary to remember about differences between information and knowledge because both mentioned non-financial resources determine different attitude to management processes. The information and knowledge management must be perceived as a complex management idea containing (in vertical system) the concept (philosophy) and its development in basic methods and techniques (ways) which allows to execute chosen functions and processes in organizations.

Integrovaný systém znalostí a informační management

Klíčová slova

Informační systém řízení, systém řízení znalostí zaměstnanců, podnikové procesy.

Abstrakt

Moderní podnik by si měl vytvořit integrovaný systém znalostí a informační management. Systém řízení informací a systém řízení znalostí zaměstnanců jsou jeho dva základní komponenty. Význam těchto systémů záleží na hlavním zaměření organizace.

Dle toho bude systém vybudován a zaměřen více na podnikové procesy a dostupnost informací či znalostní procesy, jejich vytvoření a sdílení. V současné době musí podniky vytvářet integrované systémy řízení z důvodu řízení informací efektivně a současně s tím i řízení znalostních zdrojů. Během tvorby těchto systémů je důležité uvědomovat si rozdíl mezi znalostmi a informacemi, protože oba zmiňované nefinanční zdroje určují směr manažerských procesů.

Řízení informací a znalostí musí být chápáno jako jednotná myšlenka obsahující ve vertikálním systému filozofii a rozvoj v základních metodách a technikách, které umožňují provést vybranou funkci a proces v organizaci.

VÝVOJ ZEMĚDĚLSTVÍ V LIBERECKÉM KRAJI OD ROKU 1993

Ing. Iva Nedomešlová, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: iva.nedomešlova@vslib.cz

Klíčová slova

Trh zemědělské produkce, transformační proces, důchody zemědělců, přímé důchodové platby, společná zemědělská politika, struktura zemědělského půdního fondu, struktura chovu hospodářských zvířat, struktura zaměstnanosti.

Abstrakt

Zemědělská výroba resp. trh zemědělské produkce vykazuje řadu významných specifíků, což je důvod pro realizaci specifických hospodářsko politických opatření. České zemědělství za posledních patnáct let prošlo složitým transformačním procesem, který zahrnoval kvalitativní změny ve věcné a majetkoprávní koncepci, jež musela pružně reagovat na situaci a podmínky rozvíjejícího se domácího i zahraničního trhu. 1. května 2004 vstoupila Česká republika do Evropské unie, z čehož vyplývají další velmi podstatné dopady na české zemědělce, a to v souvislosti s aplikací jednotlivých nástrojů společné zemědělské politiky EU. Obsah příspěvku je zaměřen na zkoumání dopadů těchto změn na zemědělství v Libereckém kraji. Pozornost je věnována především struktuře zemědělského půdního fondu, struktuře chovu hospodářských zvířat, struktuře zaměstnanosti, struktuře zpracovatelského průmyslu, struktuře podpor agrárního sektoru a také neproduktivní a multifunkční funkci zemědělství ve sledovaném kraji. Cílem budoucího vývoje je trvale udržitelný rozvoj zemědělství a venkova. Jako nezbytná se jeví neustálá obnova technického vybavení, zvýšení technologicko-technické konkurenceschopnosti zemědělského sektoru a zpracovatelského průmyslu, zlepšení odbytu a zvyšování přidané hodnoty zemědělských produktů, zajištění dostatku pracovních příležitostí na venkově i mimo agrární sektor, zajištění odpovídající dopravní obslužnosti a infrastruktury. Všechny tyto snahy by měly vést ke zlepšení věkové struktury pracovníků v zemědělství a k omezení tzv. procesu „vylidňování“ venkova.

The Progression of Agriculture in Liberec Region Since 1993

Key words

Agricultural production market, transformation process, agricultural revenues, direct payments, common agricultural policy, structure of the farming land, structure of domestic animal breeding, structure of employment.

Abstract

Agricultural production respectively the agricultural production market exactly shows a wide variety of significative specifics. This is a reason for implementing specific economic and political remedies. Czech agricultural sphere has been transformed in the last fifteen years, which involved quantitative changes in property concept. These were in reaction to the situation and conditions of the expansionary national and international market. May 1st, the Czech Republic joined the European Union. Its enlargement influenced Czech farmers to a great extend in relation with the European common agricultural policy and its implementation. The contribution focuses on impact analyses of above mentioned changes on agriculture in Liberec region. Particular attention is paid to the structure of the farming land, structure of domestic animal breeding, structure of employment, structure of manufacturing industry, support of agricultural sector and also nonproductive and multifunctional role of agriculture in the analyzed region. The aim of the future is a sustainable development of agriculture and country. It seems necessary to renew the technical facilities, raise technological competitiveness of the agricultural sector and manufacturing industry, improve the sales conditions and increase the agricultural products value added, make available sufficient job positions in the country not only in the agricultural sector and provide infrastructure and public transport services. All the attempts should improve the structure of the ageing groups of employees in agriculture and reduce depopulating of the country.

NOVÉ TRENDY V POJIŠŤOVNICTVÍ

Ing. Markéta Paulasová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra pojišťovnictví
e-mail: marketa.paulasova@centrum.cz

Klíčová slova

Pojišťovací skupina, finanční konglomerát, státní dozor, solventnost I a II, IFRS.

Abstrakt

V květnu tohoto roku oslaví Evropská Unie rok svého rozšíření o státy střední a východní Evropy. Přistoupení ČR do EU přineslo zásadní změnu pro český pojistný trh, který se tak stal součástí jednotného evropského pojistného trhu. První část příspěvku je proto věnována rozboru nové legislativy v pojišťovnictví, kterou došlo k ukončení implementace evropského pojistného práva do národní legislativy. Od prvního května 2004 nabyla účinností novelizace zákona o pojišťovnictví, čímž byly upraveny podmínky podnikání v pojišťovnictví s ohledem na svobodu usazování a volného poskytování služeb. Do souladu s právem EU byla uvedena pravidla pro provozování zprostředkovatelské činnosti v pojišťovnictví. Důležité změny přinesla pro motoristy novelizace zákona o pojištění odpovědnosti z provozu motorového vozidla. V rámci modernizace českého právního řádu v pojišťovnictví byl nově vytvořen zákon o pojistné smlouvě, kde je zakotvena základní terminologie, práva a povinnosti účastníků pojištění.

Protože však proces legislativních změn stále pokračuje, bude se příspěvek zabývat také nově připravovanými právními normami, které významnou měrou ovlivní české pojišťovnictví v budoucnosti jako např. integrace dozorových orgánů nad pojišťovnami, bankami, cennými papíry a kampeličkami, podmínek podnikání a dohledu nad finančními konglomeráty. V krátkosti se budeme věnovat problematice projektu solventnost II, IFRS v pojišťovnictví.

New Trends on the Insurance Market

Key words

Insurance groups, Financial conglomerate, Supervision, Solvency I and II, IFRS.

Abstract

In May the EU celebrates one year anniversary of enlargement to 25 countries. The accession of the Czech Republic to the EU has caused significant changes on the Czech insurance market. Our market became the integral part of unified European insurance market. First part of the report deals therefore with the new legislation which was the last point in codification of European insurance legislation. We have mainly focused on amending of Insurance Act which enacted the „right of establishment of branch offices“ and „freedom to provide services“ at the Czech insurance market. Newly was established an insurance groups supervision. The correspondence with the EU law in the field of Insurance Intermediaries and Independent Loss Adjusters was also codified. Major attention is aimed at the client protection and overall awareness. The Insurance Contract Act was legislated under circumstances of modernization of Czech insurance legislation.

Since the legislation process never ends we deal with upcoming acts that affect Czech insurance, e.g. financial market supervision consolidation, supervision of financial conglomerates, solvency II, IFRS in accounting of insurance companies. With our accession to EU, Czech insurers and Czech Insurance Association are allowed to participate on the creation of all these directives.

ČASOVĚ OMEZENÝ ROZVOZNÍ PROBLÉM

prof. RNDr. Jan Pelikán, CSc.
Vysoká škola ekonomická, Fakulta informatiky a statistiky
Katedra ekonometrie
e-mail: pelikan@vse.cz

Klíčová slova

Úloha obchodního cestujícího, celočíselné programování, heuristické metody.

Abstrakt

Rozvozní problém je klasickou úlohou operačního výzkumu, spočívající v optimalizaci rozvozních tras v komunikační síti obsahující místo začátku všech tras a daný počet míst, která je nutno zahrnout do rozvozních tras. Stejný problém a model lze formulovat pro optimalizaci svozových tras. Příspěvek obsahuje rozvozní problém, u kterých je časově limitována doba rozvozu (resp. svozu). Problém neobsahuje kapacitní omezení vozidel. Je navržen matematický model založený na Miller-Tucker-Zemlin formulaci úlohy obchodního cestujícího. Protože časově omezený rozvozní problém je NP obtížný, výpočet modelu nemusí skončit v přijatelném výpočetním čase, jsou navrženy pro tento problém tři heuristické metody vycházející z heuristik užívaných pro problém obchodního cestujícího: metoda nejbližšího souseda, metoda vkládací a metoda výhodnostních čísel. Vše je ilustrováno na řadě číselných experimentů využívajících problém svozu ze 17 měst. Jsou ukázány výsledky všech navržených metod a srovnán jejich výsledek. Úloha časově omezeného rozvozu je založena na případové studii z praxe.

Time Limited Vehicle Routing Problem

Key words

Operations research, mathematical modeling, vehicle routing problem, integer programming, heuristic methods.

Abstract

Vehicle routing problem is a classical problem in operation research, it consists in delivery routes optimization in communications network containing initial city of all routes and a given number of places, which is necessary to include in delivery routes. The demand of all cities is given and the condition is that the sum of demands of the cities on the route should be less or equal the capacity of vehicle.

The paper deals with a new modification of the vehicle routing problem in which the capacity of vehicle is not limited but the time of delivery to all cities are limited by a given value. Similar problem and model is possible to formulate for optimization pick-up routes with pick-up time limited, so that both problems can be formulated and solved by the same way. The mathematical model for the problem is proposed, the model is based on Miller-Tucker-Zemlin formulation of the travelling salesman problem. As the time limited vehicle routing problem is NP hard, for the large problem the solution of the model must not be obtained for the no acceptable computer time consumption. Therefore three heuristics, which are known for the travelling salesman problem, for hereof problem are modified. There are the following heuristics: nearest neighbourhood method, insert method and savings method. All methods are illustrated on numerical experiment. The difference of the results obtained by those methods is shown on the small problem of 17 cities. Time limited vehicle routing problem is based on a case study from practice.

REGIONÁLNÍ ROZVOJOVÉ AGENTURY

JUDr. Ing. Miloslav Preininger
Česká zemědělská univerzita v Praze, Provozně ekonomická fakulta
Katedra práva
e-mail: horejsi@pef.czu.cz

Klíčová slova

Evropská unie, strukturální fondy, regionální politika, finanční prostředky, kohezní fond, rozvojová strategie, vzdělávací činnost, finanční služby.

Abstrakt

Regionální rozvojové agentury (RRA) jsou v EU standardním nástrojem podpory rozvoje na regionální úrovni. Úspěšnost činnosti RRA závisí značnou měrou na významu, který jim vládní instituty jednotlivé země připisují. Nejsilnější postavení mají RRA v členských zemích EU, kde je založil a financuje stát. Prostředky regionální politiky v rámci pomoci EU do ČR se poskytují ze strukturálních fondů pro programy PHARE, ISPA, SAPARD. Prostředky z těchto fondů ovlivňují vypracování národního rozvojového plánu a zřízení regionálních řídicích výborů. Hlavním nástrojem regionální strukturální politiky jsou strukturální fondy a fond soudržnosti - kohezní fond. V české republice jako nástroj regionálního rozvoje vznikly také regionální rozvojové agentury a byly potvrzeny ministerstvem pro místní rozvoj. Na základě projednání národního rozvojového programu s orgány Evropské komise je vypracován dokument „Rámec podpory společenství“, který bude mít charakter smlouvy mezi vládou státu přijímacího pomoc a Evropskou komisí.

Regional Development Agencies

Key words

European Union, structural funds, regional policy, coffers, cohesive fund, developing policy, educational activity, financial services.

Abstract

Regional developing agencies (RRA) are in EU standard tool for support development on a regional level. Fruitfulness activities RRA depend considerable on meaning, which those government institutes in individual countries impute.

The strongest position has RRA in member countries EU, where they were founded and are financed the state. The resources of regional policy in term of assist EU to the Czech Republic comes from structural funds for programmes PHARE, ISPA, SAPARD. The resources of these funds interference the elaboration of national development plan and system establishment regional steering committees. The main tool of regional structural strategy are structural funds and fund cohesion - cohesive fund.

CAFETERIA SYSTÉM JAKO PROSTŘEDEK ZVYŠOVÁNÍ KONKURENCESCHOPNOSTI FIRMY

Ing. Martina Prskavcová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: martina.prskavcova@centrum.cz

Klíčová slova

Cafeteria systém, zaměstnanecké výhody, benefity, personální management, konkurenceschopnost.

Abstrakt

V dnešním prostředí neustálých změn a stále vyšších požadavků na flexibilitu, větší samostatnost atd. se mění i struktury zavedených postupů v podniku. Je potřeba zefektivňovat nejen oblasti výroby, ale také ostatní procesy, které se v podnikovém prostředí objevují a mají nemalý vliv na jeho budoucí vývoj. Jednou z těchto oblastí je i systém odměňování pracovníků v podniku. Oproti prvním porevolučním roům, kdy bylo běžné, že délka zaměstnání pracovníka u jedné společnosti se pohybovala okolo 10 let i více, je situace v dnešní době mnohem složitější. Udržení klíčových zaměstnanců se stává nezbytnou nutností, která v dlouhodobém horizontu zaručuje firmě konkurenceschopnost na svých trzích. Personální manažeři se snaží najít pro své firmy ty nejlepší způsoby, dalo by se říci procesy, programy, jak udržet právě tyto klíčové zaměstnance. V posledních dvou letech zaznamenáváme citelný nárůst poptávky po motivačních složkách odměn a to jak finančních - ve formách různých výkonnostních bonusů, tak nefinančních - benefity, neboli zaměstnaneckých výhod. Následující článek se bude zabývat problematikou cafeteria systému, který usiluje o náhradu systému plošného poskytování benefity za pestrou a vyváženou skladbou benefity, které si může zaměstnanec sám vybrat, podle svých potřeb. Cílem tohoto procesu poskytování benefity v podniku je snížit fluktuaci, zvýšit atraktivitu firmy, snížit pracovní neschopnost, zvýšit pracovní spokojenost a ochotu k výkonu a tím zvyšovat konkurenceschopnost firmy jako celku. Článek se bude zabývat charakteristikou tohoto systému poskytování benefity a vymezením kladů a záporů jeho využití v praxi.

Cafeteria-style System as Means for Raising of Competitive Strength of Firm

Key words

Cafeteria-style system, Employees Benefits, Human Resources Management, Competitive Advantage.

Abstract

Inside of today's word of continuous changes and higher needs on flexibility and bigger independence is needed to change old systems in our company. Not only production area can make competitive advantage in the market. There are more areas in our company which are able to make our product more successful. One of these areas is Human Resources Management, in the concrete: The system of Employees Benefits. There is a growing interest in a cafeteria-style system of welfare provisions as a possible option. A cafeteria-style system is one in which employees can select what they need from a menu of welfare provisions prepared by the company. Employees are given a list of benefits they can select from, such as supplementary pension insurance, or education etc. In the system, everyone is given a fixed annual budget and can allocate their benefits. This system is more effective. From an employers' side, the system is valuable not only in cost savings but also for tracking purposes. The company then know which benefits are important to people and which are not. The aim of the cafeteria-style system in company is reducing of turnover, raising of competitive advantage in the market, reducing of working inability and raising of working satisfaction. The article deals with specifications of cafeteria-style system in company and there is written about advantages and disadvantages of this system in practice.

STATISTICKÝ POHLED NA LIBERECKÝ KRAJ A ODHAD JEHO BUDOUCÍHO VÝVOJE

Ing. Martina Prskavcová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: martina.prskavcova@centrum.cz

Klíčová slova

Statistická data, časové řady, popis trendu časové řady, extrapolace, vývoj Libereckého kraje.

Abstrakt

Článek se zabývá zhodnocením Libereckého kraje v horizontu osmi až čtrnácti let za pomoci využití vybraných ukazatelů uspořádaných do časových řad. Liberecký kraj tvoří jen 4,0 % území celé České republiky. S výjimkou hlavního města Prahy je kraj se svými 3 163 km² nejmenším v republice. Článek je rozdělen do dvou hlavních částí, kdy první část se zabývá popisem Libereckého kraje v těchto oblastech – Makroekonomické ukazatele (Hrubý domácí produkt, hrubý domácí produkt na obyvatele, míra nezaměstnanosti atd.), obyvatelstvo (počty obyvatel ve věkových skupinách 0 - 14 let, 15 - 64 let a 65 let a starší), průmysl (počet registrovaných ekonomických subjektů) a ostatní charakteristiky (cestovní ruch, lékařství, kriminalita, dopravní nehody). V dané části jsou uvedeny konkrétní zjištěné hodnoty v rozmezí let 1990 – 2003 a jejich interpretace doplněná o grafický přehled. Druhá část již obsahuje vybrané ukazatele, u kterých bylo provedeno popsání trendu časové řady a extrapolace vývoje v budoucích pěti letech. Konkrétně se jedná o následující ukazatele: Vývoj hrubého domácího produktu, vývoj hrubého domácího produktu na obyvatele, vývoj míry nezaměstnanosti, vývoj počtu příjemců důchodů a vývoj počtu zjištěných trestných činů. Odhad budoucího vývoje Libereckého kraje zjištěný z minulých dat nemusí odpovídat následné realitě, ale pokud se zaměříme na vytvoření extrapolace z dostupných časových řad, zjistíme, že určitý trend dané funkce vykazují. V závěru je provedeno zhodnocení vývoje Libereckého kraje a zhodnocení odhadovaného vývoje.

Statistical View of Liberec Region and Estimation of His Future Development

Key words

Statistical Data, Time Series, Description Trend of Time Series, Extrapolation, Development of Liberec Region.

Abstract

The article deals with estimation of the Liberec Region in backdrop during eight or fourteen years. The Liberec Region is in Northern Czech Republic with a total area of 3 163 km². The Region occupies 4% of the area of the Czech Republic, making it the second smallest in the country after Prague. The article is divided into two parts. First part deals with time series which contain key macroeconomic indicators (GDP - Gross Domestic Product, Gross Domestic Product per capita, Unemployment etc.), Population (Age division of inhabitants – 0 - 14 years, 15 – 64 years and 65 years and more), Industry (Number of registered economic subject) and other characteristics (tourist traffic, criminality, traffic accidents etc.) In this part of article are mentioned concrete data from 1990 to 2003 for Liberec Region. Second part of the article deals with forecasting of time series. The forecast is made for five years. This forecast was made for these indicators for Liberec Region: GDP – Gross Domestic Product, Gross Domestic Product per capita, Unemployment, Recipients of Income, Criminal Cases. Development of Liberec Region ascertained from past data does not need to answer to reality, but if we aim to extrapolation from accessible time series we can find out that there have been some trends of development of Liberec Region. At the close of the article is effected estimation of development of Liberec Region.

PROGNÓZA VÝVOJE KURZU CZK/USD NA ZÁKLADĚ VÝVOJE FORWARDOVÉHO KURZU

Ing. Jitka Ptatscheková, Ph.D.
Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu
Katedra ekonomie a managementu
e-mail: jitka.ptatschekova@uhk.cz

Klíčová slova

Forwardový kurz, předpověď měnového kurzu, kurz CZK/USD, měnové riziko, testování prognózy.

Abstrakt

Firmy vstupující na zahraniční trhy si často kladou otázku, jaký bude vývoj měnového kurzu například za dva, tři nebo šest měsíců. Euro a americký dolar patří objemově z pohledu českého zahraničního obchodu k nejvýznamnějším měnám, proto se jeví jako nezbytné zabývat se vývojem pohybu české koruny vůči těmto měnám. Vývoj měnového kurzu české koruny vůči euru a americkému dolaru v posledních letech se nechá charakterizovat vysokou volatilitou. Z tohoto důvodu se do popředí opět dostává otázka správné prognózy vývoje měnového kurzu. Předkládaný příspěvek se zabývá možnostmi prognózy vývoje měnového kurzu na příkladě kurzu CZK/USD. Předmětem zájmu je metoda prognózy měnového kurzu prostřednictvím forwardového kurzu. Uvedená metoda představuje jednu z nejpoužívanějších metod, které se využívají k prognózám spotového kurzu. Hlavní předností je snadné získání údajů o forwardovém kurzu. Úvodní část příspěvku představuje teoretická východiska. Kromě jiného se zabývá metodologií prognózování. V první části příspěvku je pozornost věnována měnovému riziku. V druhé části příspěvku jsou publikovány výsledky testování prognózy měnového kurzu na základě metody forwardového kurzu. Testy byly prováděny na časové řadě údajů měnových kurzů CZK/USD z let 1996-2003. Úspěšnost uvedené metody byla zkoumána prostřednictvím absolutních a relativních odchylek. V závěru příspěvku je zachycena diskuse nad výsledky testování prognózy. Zároveň je zde zachycena polemika nad vypovídací schopností zkoumané metody forwardového kurzu.

Příspěvek byl zpracován v rámci řešení grantu GAČR č. 40270470642

Forecast of the Foreign Exchange Rate CZK/USD Based on Forward Rate Development

Key words

Forward rate, forecasting exchange rates, exchange rate CZK/USD, currency risk, the test of forecast of future spot rate.

Abstract

Many of the owners of companies involved in the foreign trade who must guess what the exchange rate will be in two, three, or six months. The euro and dollar are the most important currencies in the Czech Republic for foreign trade. Consequently it is necessary to forecast exchange rates for the Czech Crown and United States Dollar and euro. In the past few years there has been a high fluctuation in this area.

A very popular way of forecasting the future spot rate is by using the forward rate. This method is very easy. What makes this method easy is that it simply means looking up the forward rate on the computer. The present article *Forecast of the foreign exchange rate CZK/USD based on forward rate development* deals with forecasting exchange rates: the first part considers the reasons for currency risks; the second part tests a method of forecasting future spot rates. The analysis is based on exchange-rate CZK/USD-data from 1996 to 2003 and the results give both absolute and relative divergencies.

ANALYSIS OF FACTORS AFFECTING THE COMPETITIVENESS WITHIN THE RETAIL SECTOR

Ing. Šárka Rahmanová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: rahmanova@centrum.cz

Key words

Competitiveness within the retail sector, factors affecting competitiveness, strategy of the retail company, management of the retail company, innovation management of the retail company.

Abstract

After a determination of terms a retailing sector and competitiveness within a retail sector, individual process steps are shortly described which represent components of a complex analysis of a competition situation in the retail sector. This article is especially oriented on a topic of the analysis of factors affecting directly the competitiveness within the retail sector. The attention is paid to factors working on a micro level. These factors can be divided into several groups. One of them is represented by factors influencing individual internal and the second one by factors influencing external retail company's processes. In particular a selected strategy, a quality of an operational management and an innovation management of retail companies are noticed beside others as the most decisive factors affecting individual internal retail company's processes. In the context of the analysis of external operational retail company's processes, especially factors affecting processes between the retail company and producers appearing like suppliers and the retail company and customers are accentuated. The attention is also paid to abilities of the retail company to create competitive advantages in a framework of internal and external retail company's processes. Their importance for a peculiar analysis of the competitiveness of retail companies within the retail sector is accentuated. Areas are stated thanks to the East Model established by Wallard N. Ander and Neil Z. Stern, in which retail companies can reach competition advantages. Also the importance of the application of the modified model describing forces affecting the competition in the retail sector in process of the determination of the above-mentioned factors are regarded and emphasized in this contemplation.

Analýza faktorů ovlivňujících konkurenceschopnost uvnitř retailingového odvětví

Klíčová slova

Konkurenceschopnost uvnitř retailingového odvětví, faktory ovlivňující konkurenceschopnost, podniková retailingová strategie, management retailingové firmy, inovační management retailingové firmy.

Abstrakt

Po vymezení pojmů retailingové odvětví a konkurenceschopnost uvnitř retailingového odvětví jsou v příspěvku krátce popsány jednotlivé procesní kroky, které jsou součástí komplexní analýzy konkurenční situace retailingového odvětví. Příspěvek je především věnován problematice analýzy faktorů ovlivňujících konkurenceschopnost uvnitř retailingového odvětví. Pozornost je zaměřena na faktory působící na mikroúrovni. Tyto faktory lze rozdělit do několika skupin. Jednou z nich jsou faktory ovlivňující vlastní vnitropodnikové procesy, druhou pak faktory ovlivňující vnější podnikové procesy. Jako rozhodující faktory jsou v rámci faktorů ovlivňujících vlastní vnitropodnikové procesy vymezeny a charakterizovány mimo jiné zvolená podniková strategie, kvalita podnikového managementu a inovačního managementu retailingové firmy. V rámci vnějších podnikových procesů jsou vyzdvíženy především faktory ovlivňující procesy mezi retailingovou firmou a producenty v roli dodavatelů a retailingovou firmou a zákazníky. Pozornost je také zaměřena na problematiku vytváření konkurenčních výhod retailingovými firmami v rámci vlastních vnitropodnikových a vnějších podnikových procesů a jejich význam pro analýzu konkurenceschopnosti retailingových firem. Oblasti, ve kterých mohou retailingové firmy dosahovat konkurenční výhody, jsou vymezeny pomocí East Modelu, jehož tvůrci jsou Wallard N. Ander a Neil Z. Stern. V průběhu příspěvku je také osvětlen význam aplikace modifikovaného modelu sil ovlivňujících konkurenceschopnost retailingových firem pro vymezení výše uvedených faktorů.

ZÁKLADNÍ PRINCIPY BANKOVNÍHO DOHLEDU

Ing. Helena Rybková
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra financí a účetnictví
e-mail: helena.rybkova@centrum.cz

Klíčová slova

Bankovní dohled, základní principy efektivního bankovního dohledu, Česká národní banka, Basilejský výbor, úvěrové a tržní riziko.

Abstrakt

Základní principy efektivního bankovního dohledu, které vydal Basilejský výbor pro bankovní dohled v roce 1997, obsahují 25 principů. Tyto principy mají velký význam pro vytváření institucionálních, legislativních, personálních, technických i dalších předpokladů pro zajištění efektivnosti dohledu v jednotlivých zemích i pro rozvíjení mezinárodní spolupráce regulátorů.

Core Principles mají charakter doporučení pro národní regulátory a obsahují základní zásady, na nichž by měla být regulace příslušného finančního sektoru postavena. Často jsou používány jako kritéria pro srovnání regulací v jednotlivých zemích a vyhodnocení jejich kvality, slouží jako tzv. benchmark.

Principy se týkají zejména následujících oblastí: postavení a základní kompetence bankovního dohledu, udělování licencí, pravidel obezřetného podnikání a systémů řízení rizik, systémů vnitřní kontroly, metod výkonu bankovního dohledu, spolupráce s externími auditory, požadavky na zveřejňování informací, pravomoci dohledu ukládat nápravná opatření a působení bank v zahraničí.

I Česká republika, resp. Česká národní banka se snaží těchto 25 principů naplňovat. Úroveň souladu Základních principů efektivního bankovního dohledu se situací v ČR provedla v roce 2001 Světová banka a Mezinárodní měnový fond a v roce 2003 sama Česká národní banka. Jak dopadlo hodnocení bankovního dohledu v této souvislosti se pokouší nastínit následující příspěvek.

Core Principles for Effective Banking Supervision

Key words

Banking supervision, core principles for effective banking supervision, Czech National Bank, Basel Committee, credit and market risk.

Abstract

Core Principles for Effective Banking Supervision created by the Basel Committee on Banking Supervision in 1997. They contain the 25 principles. These principles are significant for making institutional, legislative, personal, technical and other conditions for guarantee the effective of supervision in particular countries and for development of international regulator co-operation.

Core Principles have the recommendation status for national regulators and contain the core principles that should be the base of every financial sector. They are often used to confront the regulations in particular countries and to appreciate their quality, e.g. the benchmark.

The principles involve these sections: the preconditions for effective banking supervision, the licensing process, the arrangements for ongoing banking supervision, risk in banking and risk management, the information requirements of banking organisations, the formal powers of supervisors, the cross-border banking etc.

The Czech National Bank is also trying to achieve these 25 principles. The World Bank and the International Monetary Fund realized the valuation of harmony in Financial Sector Assessment Program in 1997. The Czech National Bank realized also such a valuation in 2003.

This contribution is trying to show the harmonization level of these core principles in the Czech Republic.

ANALÝZA NEPRŮMYSLOVÝCH DEPRIMUJÍCÍCH ZÓN VE VAZBĚ NA HOSPODÁŘSKY SLABÉ OBLASTI LIBERECKÉHO KRAJE

Ing. Petra Rydvalová, Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: petra.rydvalova@vslib.cz, miroslav.zizka@vslib.cz

Klíčová slova

Deprimující zóna, typ zóny, vlastnictví, technická infrastruktura, dopravní napojení, omezení výstavby, revitalizace, hospodářsky slabá oblast.

Abstrakt

Příspěvek prezentuje výstupy řešení projektu zaměřeného na regeneraci neprůmyslových deprimujících zón. Pojem neprůmyslová deprimující zóna se označují pozemky a objekty uvnitř urbanizovaného území i ve volné krajině, které ztratily svoji původní funkci a ekonomicky i fyzicky deprimují své okolí. Zároveň nejsou vzhledem ke své rozloze zajímavé pro velké investory a ani vhodné pro rozsáhlou průmyslovou činnost. Tyto plochy se často nacházejí v hospodářsky slabých oblastech, zejména na Frýdlantsku a Podralsku, které byly v uplynulých patnácti letech nejvíce postiženy strukturálními změnami v české ekonomice. První část příspěvku podává přehled o neprůmyslových deprimujících zónách na území Libereckého kraje z hlediska jejich lokalizace, vlastnictví, typologie, dostupné technické infrastruktury, dopravního napojení, stáří a omezení výstavby. Druhá část příspěvku charakterizuje metodiku používanou pro vymezení hospodářsky slabých oblastí v České republice a Libereckém kraji. Třetí část příspěvku se zabývá korelací mezi hospodářsky slabými oblastmi a lokalizací neprůmyslových deprimujících zón. Poslední část je věnována problematice revitalizace deprimujících zón včetně hledání možností pro financování regenerace (dotace ze státního rozpočtu, z rozpočtu obcí, strukturální fondy, spolupráce veřejného a soukromého sektoru). Rovněž je zkoumána připravenost obcí podílet se na revitalizaci deprimujících zón. Příspěvek byl zpracován s podporou Ministerstva pro místní rozvoj České republiky – projekt WB-13-04.

Analysis of Non-Industrial Brownfield Sites in Connection with Economically Weak Areas of the Liberec Region

Key words

Brownfield site, type of brownfield site, ownership, technical infrastructure, transport connection, limitation of construction, revitalization, economically weak area.

Abstract

The paper presents partial results of the project focused on regeneration of non-industrial brownfield sites. Under the term non-industrial brownfield sites are denoted properties and real estates inside the urbanized territory or in the open countryside that lost their original function and depress economically and physically their vicinity. With regard to their extent they are not interesting neither for big investors or suitable for a large industrial utilization. These sites are often located in economically weak areas of Liberec region, mostly in the areas of Frýdlant and Podralsko, which were strongly involved in structural changes of the national economy during last fifteen years. The first part of the article gives a survey of non-industrial brownfield sites in the Liberec region from their localization point of view, property rights, typology, accessible technical infrastructure, transport connection, age and limitation of construction. The second part of the article characterizes a methodology which has been used for identification of economically weak areas both in the Czech Republic and in the Liberec region. The third part of the paper deals with a correlation between economically weak areas and a localization of non-industrial brownfield sites. The last part is concentrated on problems of brownfield sites revitalization including possibilities of its financing (state and municipal subsidies, structural funds, public private partnership) as well as the preparedness of municipalities to participate on the process of brownfield sites revitalization. The paper was carried out with the support of the Ministry for Regional Development – project No. WB-13-04.

POROVNÁNÍ TOC S VYBRANÝMI TECHNIKAMI ŘÍZENÍ Z HLEDISKA HODNOCENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI FIREM

Ing. Pavla Řehořová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: pavla.rehoroza@centrum.cz

Klíčová slova

Teorie omezení, controlling, řízení jakosti, konkurenceschopnost.

Abstrakt

Teorie omezení není v naší republice, resp. v našich firmách, příliš známá a rozšířená. Řada manažerů jméno E. M. Goldratta nikdy neslyšela. Všeobecně TOC vychází z faktu, že jestliže chceme zlepšovat, měli bychom umět odpovědět na tyto tři otázky: Co změnit? Na co to změnit? Jak změnu provést? Teorie omezení, resp. úzké místo, má tu vlastnost, že jeho průchodnost určuje celkovou průchodnost podnikem. Jinými slovy to znamená, že pokud by se nám podařilo zvýšit kapacitu tohoto omezení, zvýšíme i průchodnost celého podniku a tím i jeho průtok. Na druhé straně, pokud by došlo k výpadku či přerušení práce v tomto omezení, pak se to projeví v hodnotě nižšího průtoku podniku. Omezení v podniku je tedy oním nejslabším článkem pomyslného řetězu a jeho pevnost určuje pevnost celku. Tento příspěvek porovnává právě tuto teorii s vybranými technikami řízení (controllingem, řízením jakosti, apod.) a snaží se zdůraznit její význam v dnešním konkurenčním světě. Podstatou tohoto článku je tedy analýza provedeného výzkumu technik řízení používaných ve vybraných českých firmách. Tento průzkum je součástí rozsáhlého projektu o systémech podnikového řízení. Cílem bylo zjistit, jaké konkrétní specifické techniky řízení firma využívá, v jaké intenzitě a jaký vliv má zjištěná technika řízení na její konkurenční pozici. Dotazníky byly určeny skupině oficiálně zveřejněných kandidátů na prestižní ocenění „Manažer roku“.

Comparison of TOC with other Techniques of Management according to the Valuation of the Firms' Competitiveness

Key words

Theory of Constraints, controlling, Quality Management, competitiveness.

Abstract

Theory of Constraints isn't in our country, or more precisely in our firms, well-known and extended. A lot of managers haven't heard the name of E. M. Goldratt yet. Generally TOC results from the fact that if we want to improve, then we should know the answers to these three questions: What to change? What to change to? How to change? Theory of Constraints, if you like bottleneck, has the character that its patency determines the total patency of the whole enterprise. Videlicet, if it succeeds us to raise the capacity of this limitation then we increase the patency of the whole firm and also its throughput. On the other side, if the drop out or the interruption of work occurs then it shows itself in the valuation of lower firm's throughput. The bottleneck in the enterprise is the weakest part of the imaginary chain and it determines the fort of the complex unit. This contribution compares just this theory with other techniques of management (controlling, quality management, etc.) and tries to emphasize its importance in nowadays competitive world. The substance of this article is then an analysis of performed research of management techniques used in chosen Czech firms. This survey is a part of the extensive project about the systems of firm management. The target was to find out, what concrete specific techniques of management the firm uses, in which intensity, and what influence has the ascertained technique of management on its competitive position. The questionnaires were placed to the group of officially published candidates to the prestigious appreciation „Manager of the Year“.

KONKURENČNÍ VÝHODA A JEJÍ ZDROJE

doc. Ing. Helena Sedláčková, CSc., Ing. Josef Krause, Ing. Miroslav Javor
Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta podnikohospodářská
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: sedl@vse.cz

Klíčová slova

Konkurenční výhoda, zdroje konkurenční výhody, strategie, konkurenceschopnost, globalizace.

Abstrakt

Příspěvek se zabývá problematikou konkurenční výhody jako nástroje zvyšování konkurenceschopnosti a hodnoty podniku. Presentovány jsou vybrané oblasti zdrojů konkurenční výhody, a to globalizace, odvětví, vnitřní zdroje a schopnosti podniku.

Zdůrazněna je role specifických předností jako významných zdrojů konkurenční výhody podniku.

Pochopení úlohy konkurenční výhody v procesu formulace strategie podniku je velmi zásadní a je jedním z předpokladů formulace úspěšné strategie. Dále jsou uvedena doporučení týkající se tvorby strategie podniku. Pozornost je třeba věnovat globálním vlivům a identifikaci příležitostí a ohrožení. Nezbytným metodologickým nástrojem je zde syntéza získaných poznatků.

V závěru příspěvku jsou vysloveny základní směry analýz pro českou podnikovou sféru, týkající se zdrojů konkurenční výhody a zvyšování konkurenceschopnosti podniků.

Competitive Advantage and its Sources

Key words

Competitive advantage, sources of competitive advantage, strategy, competitiveness, globalisation.

Abstract

The article deals with the issue of the context the competitive advantage as the instrument of the development the firm's competitiveness and the firm's value. The areas for the resources of the competitive advantage are discussed: globalisation, industry, internal resources and capabilities of a firm.

The role of the identification of the core competence and resources of competitive advantage are emphasized. The understanding the role of the competitive advantage in the process of the strategy formulation is very significant.

The global influences and the identification of the opportunities and the threats are highly important from that point of view the process strategy formulation. The synthesis is great methodological strategic instrument.

The recommendations for the strategy formulation are discussed. In conclusion the intended goals for analysis concerning the resources of competitive advantage for the Czech firms are presented.

HODNOCENÍ PROJEKTŮ RIZIKOVÉHO A ROZVOJOVÉHO KAPITÁLU

RNDr. Ing. Hana Scholleová, Ph.D.
VŠE v Praze, Fakulta podnikohospodářská
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: scholl@vse.cz

Klíčová slova

Rizikový a rozvojový kapitál, investiční projekt, výběr projektů, metody hodnocení projektů, čistá současná hodnota (ČSH), vnitřní výnosové procento (VVP), flexibilita, volatilita, reálné opce, index výnosnosti.

Abstrakt

V České republice je mnoho malých a středních firem, které mají know-how, rozvojový potenciál a příležitosti, jsou flexibilní, ale nemají dostatek kapitálu. Mají možnost pro využití svého potenciálu získat rizikový a rozvojový kapitál. Investiční manažeři hodnotí projekty metodami, které berou v úvahu tři faktory - faktor výnosu, času a rizika. Jde o metody čisté současné hodnoty, vnitřního výnosového procenta a indexu ziskovosti, tyto metody ale projekty podhodnocují, protože nepočítají s hodnotou flexibility, která umožňuje využít budoucích příležitostí. Klasické metody odvozují hodnotu projektů od pevné firemní strategie a finančního plánu, ale firmy mají právo měnit svá rozhodnutí a toto právo má také svoji hodnotu. Reálné opce jsou novým nástrojem rozhodování a řízení hodnoty, který je založen na analogiích s finančními trhy. Reálně opční metody přidávají projektům také hodnotu jejich flexibility, která závisí na velikosti volatility vstupujících cash flow. Hodnota flexibility je vyšší a má větší důležitost tam, kde je větší volatilita, což vytváří rozdíl mezi reálně opční a klasickou metodou čisté současné hodnoty (ČSH). Může se stát, že projekt bude zamítnut, protože má nízkou ČSH, což znamená i nízké vnitřní výnosové procento (VVP), jeho skutečná hodnota je však dána nejen ČSH, ale i hodnotou využitelné opce. Relativní ziskovost, která je kritériem investorů rizikového a rozvojového kapitálu, musí brát v úvahu součet ČSH a opční hodnoty. Tento postup je výhodný pro obě strany vstupující do rozhodovacího procesu – pro firmy bez kapitálu i pro investory, kteří chtějí vydělat na správném umístění kapitálu.

Valuation of Venture Capital Projects

Key words

Venture capital, investment project, projects selection, methods of investment valuation, Net Present Value (NPV), Internal Rate of Return (IRR), flexibility, volatility, Profitability Index (PI), real options.

Abstract

In the Czech Republic are lots of little and middle firms with know-how, flexibility, opportunities, but without enough of capital. They have got capability to use Venture Capital. The investment managers value the projects with methods, these depend of three factors – revenues, time, risk. There are the methods Net Present Value (NPV), Internal Rate of Return (IRR) or Profitability index (PI), but these methods undervalue the projects. It doesn't speculate about value of flexibility to use opportunities in the future. The NPV methods determine value of projects or firms with fixed strategy, but the firms have got a flexibility to change their decisions and it means, the flexibility has also some value. Real options are the new instrument applicable for decision making processes and for managing value of companies which idea has an origin in analogy with financial option deals. Real options methods gives value of projects with the flexibility. The value of flexibility depends on volatility of expected cash flows. The value of flexibility is more important for the higher volatility and it can be determined as the difference of real options and the NPV method. It can be, that project will be declined, because it has got low NPV, it means also low IRR. Its value is created not only NPV, but also with the real option value. The relative profitability that is the decision criterion will have to calculate from summation NPV and real option value. This procedure will be fecund for both sides involved in the decision process – for firms without capital and also for investors, these want earn thanks to the right placement their capital.

PROČ NAKUPUJEME V HYPERMARKETECH A OBCHODNÍCH CENTRECH

Ing. Jozefína Simová, Ph.D., Bc. Michaela Jackelová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra marketingu
e-mail: jozefina.simova@vslib.cz, michaelajackelova@seznam.cz

Klíčová slova

Maloobchod, změny, hypermarket, obchodní centrum, výzkum.

Abstrakt

Transformační proces v České republice po roce 1990 radikálně změnil strukturu a vývoj maloobchodu. Zrušení systému centrálně plánované ekonomiky spolu s legislativními změnami v oblasti podnikání, liberalizace obchodu, cenové liberalizace a privatizace přinesly velký rozvoj maloobchodního sektoru, jenž změnil i pozici maloobchodu v celonárodní ekonomice státu. Výrazné změny v maloobchodě nastaly i díky změnám v legislativě, jenž se týkaly vstupu zahraničních maloobchodních řetězců na český trh, což ještě více urychlilo změny maloobchodních struktur a vedlo k vytvoření konkurenčního prostředí. Zahraniční maloobchodní řetězce zlepšily kvalitu prodeje, rozšířily sortiment prodávaného zboží, snížily ceny a zvýšily kvalitu služeb. Pravděpodobně nejdramatičtější změny na českém trhu byly způsobeny otevřením hypermarketů a nákupních center. V posledních letech jsme svědky velké expanze těchto forem maloobchodního prodeje ve všech větších městech České republiky.

Tento článek prezentuje výsledky výzkumu zaměřeného na zjištění nákupního chování zvláště ve vztahu nakupování v hypermarketech a obchodních centrech. Více než 350 zákazníků vybraného hypermarketu a obchodního centra bylo dotazováno za účelem zjištění frekvence návštěv, důvodů jejich návštěv, důležitosti vybraných faktorů a jejich spokojenosti s nakupováním v hypermarketech a obchodních centrech.

Why we Shop in Hypermarkets and Shopping Centres

Key words

retailing, changes, hypermarket, shopping centre, research.

Abstract

The economic transition in the Czech Republic after 1990 has radically changed the structure and development of the entire retail trade. The removal of the centrally controlled trade system accompanied by all legislative changes concerning private entrepreneurial activities, trade and price liberalisation and in particular, privatisation itself, have brought a boost to the evolution of the retail sector and changed its position in the national economy. Remarkable changes in the Czech retailing could also be observed due to legislation concerning the inward movement of foreign retailers. The entry of foreign trade corporations into the Czech market have considerably accelerated the dynamic changes in the retail industry and created a really competitive market environment. Foreign retailers have improved the quality of stores and brought a wide selection of merchandise, lower prices and professional quality of service. Probably the most dramatic changes in the retail development were caused by the entry of hypermarket chains and opening shopping centres in the Czech market. The last years have brought a great expansion of hypermarkets and shopping centres built in large towns in the Czech Republic.

The paper discusses the research findings concerning consumer-shopping pattern, in particular for shopping in hypermarkets and shopping centres. Over 350 consumers were interviewed in a selected hypermarket and shopping centre on their shopping frequency, reasons for shopping in the hypermarket and/or shopping centre, attribute importance and their satisfaction with shopping.

PROBLÉMY MIKROEKONOMICKÉ TEORIE V 21. STOLETÍ. MÁ NEOKLASICKÁ MIKROEKONOMIE BUDOUCNOST?

Ing. Mgr. Marek Skála
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: marek.skala@vslib.cz

Klíčová slova

Neoklasická mikroekonomie, problémy současná mikroekonomická teorie.

Abstrakt

Současná „univerzitní“ mikroekonomie představuje stabilní a konzistentní celek. Konzistentnost je představována solidním propracováním základních témat mikroekonomické analýzy jako jsou chování spotřebitele, teorie firmy, analýza trhů výrobních faktorů a problematika všeobecné rovnováhy včetně tržních selhání. Analýza řeší všechny reálné mikroekonomické problémy. Názorová pluralita – typická pro makroekonomii – není mikroekonomii blízká. Exaktní matematické myšlení současné mikroekonomie ani nemůže vést k odlišným závěrům. Moderní mikroekonomie je postavena na anglické a švýcarské škole (neoklasické mikroekonomii). Paradigmata těchto škol obstály celé století. Na pozadí této „zázračné“ stability (ve srovnání s moderní makroekonomií) je opět přesné matematické myšlení moderní mikroekonomie. Nebezpečím v budoucnosti je rozpor reality a učebnicové teorie. Matematická metoda je přesná, ale jimi popisovaná realita začíná být jiná. Fundamentálně je ohrožena teorie firmy. Objevuje se nové tržní selhání (konkrétně nedokonalá informace) v životě vlastníků a manažerů. V mikroekonomické teorii tuto mezeru doplnil model nájemce–zmocněnec. Současná mikroekonomie musí reagovat, pokud nechce skončit ve vlastní „pasti exaktnosti“.

Microeconomics Theory in 21th Century. Does Neoclassical Microeconomics have Future?

Keywords

Neoclassical Microeconomics, disharmony of contemporary microeconomics and reality.

Abstract

Current main stream microeconomics is a stable and integrated science. It is integrated in the sense that microeconomic analysis covers all microeconomic topics such as Consumer Theory, Theory of Firm, Production Factors Markets and General Equilibrium including Market Failure. The microeconomic science provides answer to all current microeconomic problems. A heterogeneous theoretical spectrum – exemplary for macroeconomics – is unknown to microeconomics. Exact mathematic thinking of current microeconomics can not even lead to diverse conclusions. A contemporary microeconomics builds on Swiss and Cambridge School (Neoclassical Microeconomics). Paradigms of those schools were not questioned for the whole century. Behind this „miraculous“ stability (compared to the contemporary macroeconomics) stands again the mathematics in the modern microeconomics. Disharmony of reality and university textbooks represents a danger for microeconomics in the future. Mathematic methods are exact, however described reality starts to be different. Theory of Firm is threatened. New market failure (in particular imperfect information) occurs in the life of owners and managers. Principal-Agent-Model is an answer to this theoretical gap in microeconomics. The contemporary microeconomics must find the answer to this disharmony, otherwise it will result in „exactness trap“.

AKTUÁLNÍ OTÁZKY REGIONÁLNÍHO ROZVOJE PO ROZŠÍŘENÍ EU

doc. Ing. Karel Skokan, Ph.D.
VŠB-Technická univerzita Ostrava, Ekonomická fakulta
Katedra evropské integrace
e-mail: karel.skokan@vsb.cz

Klíčová slova

Regionální rozvoj a regionální politika, konkurenceschopnost regionů, regionální klastry, systémy inovací a sociální kapitál.

Abstrakt

Rozšíření EU o 10 nových států v roce 2004 má vliv nejen na vývoj ekonomik nových členských států, ale také na rozvoj jednotlivých regionů v těchto státech. Zatímco v dlouhodobém pohledu došlo v EU k postupnému snižování rozdílů mezi státy např. při srovnávání ukazatele HDP/obyvatele a dalších, rozdíly mezi regiony se tak rychle nezmenšují a po rozšíření se z pohledu celé EU zvýšily. Na snižování rozdílů mezi státy i regiony je zaměřená politika sociální ekonomické a územní soudržnosti, která využívá jako základní nástroj strukturální fondy a Fond soudržnosti a v souladu s novou verzí lisabonské strategie má přispívat k podpoře růstu a zaměstnanosti. Řada členských států EU a většina jejich nových členů spojila svou národní regionální politiku s regionální politikou evropskou, tedy regionální politikou EU. Ve státech vyspělých, kde podpora ze strukturálních fondů EU není tak významná, se více uplatňuje národní regionální politika. Nové paradigma v regionálním rozvoji se však neomezuje pouze na vyrovnávání rozdílů, ale preferuje podporu úspěšných regionálních ekonomik. Hlavní témata rozvoje regionálních ekonomik se zaměřují na řešení otázek jako jsou konkurenceschopnost území, společnost resp. ekonomika založená na znalostech, systémy inovací a regionální inovační strategie, průmyslové resp. regionální klastry, učící se regiony, sociální kapitál a partnerství a další. Příspěvek nastiňuje hlavní okruhy problémů, které je třeba řešit v rozvoji regionů s využitím národní i evropské podpory tak, aby docházelo nejen ke snižování regionálních rozdílů, ale také rostla konkurenceschopnost regionů.

Key Issues of Regional Development after EU Enlargement

Key words

Regional development and regional policy, regional competitiveness, regional clusters, systems of innovation and social capital.

Abstract

EU enlargement by ten new member states in 2004 affected not only their national economies but it has also the strong influence upon the regional development in these states. While from the long-term perspective the disparities between the EU member states are decreasing when comparing e.g. the level of GDP per capita and other indicators, the regional disparities are not falling so fast. The aim of EU policy of social, economic and newly also of territorial cohesion is not only to reduce the national and regional disparities, but also to contribute to the new objectives of re-launched Lisbon strategy, i.e. growth and jobs using the Structural Funds and Cohesion Fund. Many EU member states and majority of new members combined their national regional policy with EU regional policy based upon Structural Funds. However there are also the member states with diminishing influence of Structural Funds, which prefer their own national regional policy. The new paradigm in regional development is not restricted to the trade off of regional disparities only, but it prefers the support of successful regional economies too. The main development topics in modern regional policy are regional or territorial competitiveness, society or economy based on knowledge, systems of innovation and regional innovation strategies, industrial or regional clusters, learning regions, social capital and partnership and other. The paper explains the key regional themes and issues which contribute not only to the decrease of regional disparities but also to the growth of regional competitiveness.

PROJEKT REPLIKA JAKO PŘÍKLAD TVORBY DEPOZITÁŘE STUDIJNÍCH PODKLADŮ

doc. Ing. Jan Skrbek, Dr.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra informatiky
e-mail: jan.skrbek@vslib.cz

Klíčová slova

Projekt Leonardo da Vinci, e-learning, depozitář, multimédia, výukové materiály, on-line.

Abstrakt

Projekt Replika vznikl jako společný projekt britských univerzit a vzdělávacích institucí, za řešitelské spoluúčasti Dánska (Odense Technical College), Španělska (Fundación Universidad-Empresa) a České republiky (Technická univerzita v Liberci). Projekt je realizován v rámci programu Leonardo da Vinci. Původní řešitel a kontraktor projektu – organizace Trans HEurope se sídlem na huddersfieldské univerzitě – předal od 1.3.2005 vedení projektu univerzitě v Hullu. Mezi významné britské řešitele projektu patří dále např. EEF Sheffield, Leeds Metropolitan University a Doncaster College. Průkopnickým posláním projektu Replika je využití digitálních depozitářů a příslušných tvůrčích nástrojů, umožňujících oborovým specialistům, lektorům a učitelům vytvářet e-learningové materiály, připravované cíleně pro konkrétní skupiny studentů. Sdílení společných technologií umožní využívat významné množství existujících kvalitních učebních podkladů, jež mohou být konvertovány do materiálů dostupných formou on-line pro všechny partnery projektu. Příklady výborných studijních materiálů existují pro konkrétní oblasti téměř v každé instituci či organizaci; jejich sdílením lze dosáhnout lepších výsledků výuky, což ve svých důsledcích by mělo vést ke zrychlení rozvoje příslušných sektorů. Originální vytvořené prostředí pro tvorbu výukových materiálů, tzv. e-cat, umožňuje i laikům po krátké instruktáži převádět existující textové či multimediální výukové materiály do jednotné podoby prezentovatelné prostřednictvím webovských aplikací ve standardním prostředí nejužívanějších www browserů.

Replika Project as an Example of Creation of Repository of Study Materials

Key words

Leonardo da Vinci project, e-learning, repository, multimedia, learning materials, on-line.

Abstract

The Replika project was designed as a common project of British universities and educational institutions with the partnership of Denmark (Odense Technical College), Spain (Fundación Universidad-Empresa) and Czech Republic (Technical university of Liberec). The project is realized in the frame and with support of Leonardo da Vinci program. Original contractor and coordinator of the Replika project – Trans HEurope (Huddersfield) – hands the leadership over at March, 2005 to Hull University. Among significant British project partners you can find eg. EEF Sheffield, Leeds Metropolitan University, Doncaster College etc. The Replika project has pioneered the use of a digital repository and authoring tools to enable subject specialists, lecturers, trainers and teachers to create e-learning materials, targeted to meet the needs of learners in their care. Sharing through technology is a key objective as we realize the wealth of good quality learning practice ready to be converted to online materials and made available to all across the partnership. Examples of good practice exist in every institution and organization and by sharing, the needs of our learners' are better met, assisting with retention and achievement and accelerating progression across the sectors.

Original productive environment for e-learning materials – e-cat – enables professionals as well as beginners after short instructions convert existed text and/or multimedia learning materials into unified form that is possible to present in the form of web-applications in standard environment of conventional www browsers.

PŘESHraniční informační podpora v rámci Euroregionu Nisa - Chiméra nebo realita?

doc. Ing. Jan Skrbek, Dr.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra informatiky
e-mail: jan.skrbek@vslib.cz

Klíčová slova

Informační podpora, Euroregion Nisa, komunikační infrastruktura, bariéry, rozpoznávání řeči, multimédia.

Abstrakt

Hospodářská fakulta Technické univerzity v Liberci byla v uplynulém období řešitelem významného výzkumného záměru, zaměřeného na ekonomické problémy transformace hospodářství České republiky s přihlédnutím ke specifikům Euroregionu Nisa. Dílčí, nicméně významnou součástí projektu bylo zjišťování informačního zabezpečení podniků a organizací české části Euroregionu. Jedním z poznatků opakovaných průzkumů bylo zjištění, že úroveň informační podpory mezi podniky jednotlivých částí Euroregionu Nisa je téměř zanedbatelná.

Je nicméně zřejmé, že komunikační infrastruktura umožňující realizaci informační podpory existuje ve všech regionech Trojmezí na dostatečné úrovni. Problémem je nalezení vhodné formy aplikací, umožňující efektivní využívání existující infrastruktury. I přes intenzivní odstraňování hraničních omezení se do popředí dostávají další bariéry, jež intenzivnější spolupráci „úspěšně“ omezují. Ty spočívají především v rozdílném kulturně-společenském klimatu, ekonomickém vývoji v posledním období a rozdílném jazyku.

Jako perspektivní možnosti pro rozvoj přeshraniční informační podpory se jeví vhodné aplikace některých moderních technologií, jež jsou významně rozvíjeny i na pracovištích Technické univerzity v Liberci. Jedná se především o oblasti automatizovaného rozpoznávání řeči a generování mluveného slova, automatizované překladače a aplikace multimediálních technologií.

Cross-border Information Support in the Frame of Euroregion Nisa – Chimera or Reality?

Key words

Information support, Euroregion Nisa, communication infrastructure, barriers, speech recognition, multimedia.

Abstract

Faculty of Economics, Technical University of Liberec, solved during 1998 – 2004 an important institutional research project oriented to problems of the transformation of the Czech economy with special stress on the situation and specifics of Euro-region Neisse-Nisa-Nysa. Sectional, however important part of the project was recognition of information support of companies and organizations in the Czech part of Euro-region. In the time – line of results we repeatedly found that the level of information support among firms and companies of individual parts/countries of Euro-region is practically imponderable.

It is nevertheless evident that communication infrastructure as an enabler for realization of information support does exist in all parts of Euro-region in reasonable level. Problem is to find appropriate application forms that allow exploring existing infrastructure.

In despite of intensive dissolving of border constraints we found a growth of other barriers that restrict more intense way of co-operation. They are especially different culture and social atmosphere, differences in development of economy during last fifteen years and different languages.

As perspective possibilities for development of cross-border information support could be used eligible application of modern multimedia technologies that are considerable evolved at departments and laboratories of Technical University of Liberec. They are especially areas of automatic speech recognition and speech generation, translation and application of multimedia technologies.

EKONOMICKÉ DOPADY STRUKTURÁLNÍCH ZMĚN NA LIBERECKU

PhDr. Ing. Lenka Sojková, Ph.D.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: lenka.sojkova@vslib.cz

Klíčová slova

Strukturální změny, malé a střední podnikání, rekvalifikace, průmyslová zóna, zahraniční kapitál, zahraniční investice.

Abstrakt

Liberecký kraj slučuje okresy Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec a Semily. Na území kraje se nachází 216 obcí, z toho je 10 obcí s rozšířenou působností, celkem 36 obcí má statut města. V 90. letech došlo v Libereckém kraji k velmi významným strukturálním změnám. Výrazně klesl podíl výroby v zemědělském sektoru a útlum zaznamenala tradiční zdejší odvětví – průmysl strojírenský a textilní. Pod vlivem mohutného rozvoje automobilového průmyslu v ČR se však na Liberecku rychle rozvíjí navazující odvětví na tento průmysl. Jedná se zejména o odvětví gumárenského a plastikářského průmyslu, výrobu kovových konstrukcí, výrobu elektrických strojů a zařízení a díky mezinárodní společnosti Johnson Controls, šijící potahy do aut a autosedačky, také průmysl textilní. Reakcí na nové tržní podmínky byl zároveň značný rozvoj malého a středního podnikání. Ekonomice Liberecka co do počtu firem dominují ekonomické subjekty zaměstnávající do 20 zaměstnanců, z hlediska zaměstnanosti je ale nejvýznamnější kategorie firem s 50 – 199 zaměstnanci, mající téměř 25% podíl v okrese Liberec. Velký význam pro řešení problematiky nezaměstnanosti (důsledku probíhajících strukturálních změn) má od 2. poloviny 90. let zahraniční kapitál. Jeho větší příliv byl podmíněn zejména výstavbou průmyslové zóny Liberec-Jih. Největšími investory v této zóně jsou Japonci a Němci.

Economic Impacts of Structural Changes in the Liberec Region

Key words

Structural changes, small and medium enterprises, retraining, industrial zone, foreign capital, foreign investment.

Abstract

The Liberec Region includes the districts of Česká Lípa, Jablonec nad Nisou, Liberec, and Semily. In its area there are 216 municipalities, from them 10 are the municipalities with extended agenda and 10 municipalities have the statute of a city.

In 90's important structural changes occurred on the Liberec Region. The share of production in agricultural sector fell dramatically and also the locally traditional segments of industry – machinery and textile industry – noticed particular decline. Under the pressure of booming automobile industry in the Czech Republic the cascading industrial branches have appeared and developed in the region (esp. rubber industry, production of plastics, metal structures, electric machines and plants and – thanks to international corporation Johnson Controls producing seat covers and car seats – also the textile industry).

In reaction to these new and promising market opportunities a large development of small and medium enterprises took place in the region. In the economy of the Liberec region the key role play the enterprises with less than 20 employees, while in the employing capacity the most important group are the companies with 50 to 199 employees (their share in the region is about 25 per cent). A crucial importance in solving the problem of unemployment (consequent to the structural changes) has the foreign capital. Its inflow is catalyzed especially by establishing the industrial zone Liberec-Jih, the biggest investors come from Japan and Germany.

VNÍMÁNÍ PROBLEMATIKY EVROPSKÉ UNIE V EUROREGIONU NISA

doc. RNDr. Pavel Strnad, CSc., Ing. Iveta Honzáková, Ing. Světlana Myslivcová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra marketingu

e-mail: pavel.strnad@vslib.cz, iveta.honzakova@vslib.cz, svetlana.myslivcova@vslib.cz

Klíčová slova

Evropská unie, výzkum, veřejnost, postoje, informace.

Abstrakt

Evropská unie – jsou to dvě slova, která se vkradla do života každého občana České republiky. Téměř rok od vzniku pětadvacetičlenného společenství však stále s sebou přináší řadu otázek a nejasností. Vstup do EU znamenal pro každého z nás změnu ekonomického prostředí. Podniky se octli v nových podmínkách společného trhu, v podmínkách volného pohybu zboží a služeb. Jak tuto změnu vnímali občané, jak vidí své šance na trhu EU bylo cílem dotazníkového šetření. Článek popisuje výsledky výzkumu, který se týkal problematiky Evropské unie a vnímání občanů na území tří hraničních oblastí České republiky, Spolkové republiky Německo a Polské republiky (Euroregion NISA). Všechny tři oblasti spojuje mnoho společných problémů a zájmů, vyplývajících z podobných systémových proměn a z mnohaleté společné historie. Cílem výzkumu bylo zjistit postoje veřejnosti k EU, především znalosti problematiky vstupu a dalšího rozšiřování. Předmětem výzkumu také bylo mapování nálad před i po tomto kroku. Přesto, že vybraný vzorek nebyl reprezentativní (ani nemohl být), je nutno podotknout, že nastíní úroveň informovanosti veřejnosti o problematice EU. Dotazování probíhalo v měsících duben, květen, v pohraničních oblastech všech třech států EU. V dotazníku byly uvedeny otázky zjišťující, jaké znalosti mají respondenti o EU – zda vidí ze svého pohledu tuto situaci spíše pozitivně, neutrálně či spíše negativně. Dále se výzkum zabýval otázkami, jak vnímají občané přístup k informacím o EU, jestli mají informace o Evropské ústavě, o sídle Evropského parlamentu apod.

Perception of the European Union in the Euroregion NISA

Key words

European Union, research, public, attitude, information.

Abstrakt

The European Union - two words that have come into lives of the citizens of the Czech Republic. Almost a year since the European Community of 25 members has been established there are still many questions and confusions among people. The entry of the Czech Republic into the European Union has brought many changes in the economic environment that affected almost everybody. Companies operate their business in the new conditions of the common European market, in the conditions of a free movement of goods and services. The survey that has been carried out focused on people - how they perceive changes in the Czech Republic resulted from the entry of the country to the EU and how they perceive the chances brought by new conditions. The paper discusses the findings of the research that concentrated on the European Union and how people of the three countries - the Czech Republic, Poland and Germany (the Euroregion NISA) perceive the EU. All three countries - their parts in the Euroregion NISA have many common problems and interests related to similar structural changes and history. The objective of the research was to find out the attitudes of people towards the EU, their awareness of the issue of the entry and further expansion of the EU. The purpose of the research was to monitor mood and attitudes of people before the entry of the Czech Republic to the EU and afterwards. Despite the sample not being representative, it is necessary to point out that the research brought a picture about the level of information that people have about the European Union. The data was collected in April and May 2005 in the Czech, Polish and German part of the Euroregion NISA. The questions aimed to find out the knowledge and awareness that people have about the EU - whether they perceive the present situation rather positive, neutral or negative. The questions attempted to find out how people evaluate the possibility to get information about the EU, where they have information about the European Constitution, European Parliament and so on.

OVLIVNÍ PŘIJETÍ EVROPSKÉ ÚSTAVY ČESKÉ PODNIKY?

Ing. Ivana Svobodová
Vysoká škola ekonomická Praha, Fakulta podnikohospodářská
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: ivanasvo@vse.cz

Klíčová slova

Evropská společnost, Evropská ústava, Evropská unie, Evropské hospodářské zájmové sdružení, Evropské družstvo, akciová společnost, fúze, zaměstnanci, monistický systém řízení, dualistický systém řízení.

Abstrakt

Vstupem České republiky do Evropské unie se naše země zavázala uplatňovat Směrnice ES a Nařízení Rady ES v české legislativě. Právní úpravy týkající se některých nových právních forem již byly přijaty. Od roku 2004 může v České republice vzniknout např. Evropské hospodářské zájmové sdružení a Evropská společnost. Další novou právní osobou bude Evropské družstvo, jehož návrh zákona se v současné době připravuje a musí být schválen do roku 2006.

Česká republika, jako členský stát Evropské unie, by měla ratifikovat Evropskou ústavu. Nebudeme-li brát v úvahu současné problémy vzniklé po nepřijetí ústavy ve Francii a v Holandsku, bude Česká republika ratifikovat Evropskou ústavu v existující podobě, a tím přijme mimo jiné i Směrnice a Nařízení Rady ES, která se týkají působnosti již existujících obchodních společností, a to zejména akciových společností.

Všechny akciové společnosti v Evropské unii mají mít zaveden buď dualistický nebo monistický systém řízení. Český obchodní zákoník umožňuje v současnosti pouze dualistickou formu.

Budou se moci uskutečňovat nadnárodní typy fúzí, které až do přijetí zákona o Evropské společnosti české obchodní právo nepovolovalo.

Největší změna se bude týkat účasti zaměstnanců na řízení v rozsahu větším nežli doposud umožňuje český obchodní zákoník. Zaměstnanci volí Výbor zaměstnanců, který se podílí na řízení společnosti.

Will Ratification of European Constitution Influence Czech Enterprises?

Key words

European Society, European Constitution, European Union, European Economic Interest Grouping, European Co-operative Society, joint stock company, merger, employees, Monistic Style Board System, Dual Style Board System.

Abstract

Czech Republic as the European Union member signed to use Directive European Community and Council Regulation European Community in Czech laws. Legal modification of new form of corporate body was accepted. New corporate body like European Economic Interest Grouping or European Society can be founded in Czech Republic since 2004. European Co-operative Society, new corporate body will be available in Czech commercial laws in 2006.

Czech Republic as the European Union member has to ratificate the European Constitution. Ratification of the European Constitution automatically implemented Directive European Community and Council Regulation European Community of all exist business companies, especially joint stock companies.

All joint stock companies in the European Union have to choice between Monistic and Dual Style Board System. Czech Commercial Code allows only Dual Style Board System now.

International types of mergers, witch cannot be established before sign of the European Society law (SE – Societas Europaea), will be allowed.

The biggest change can be more competences for employee. Employees can elect the Special Negotiation Body, witch co determinate with Management Board.

PODMÍNKY VYTVOŘENÉ OBCEMI PRO ČINNOST PODNIKATELSKÝCH SUBJEKTŮ V REGIONÁLNÍM KONTEXTU

Ing. Jaroslava Syrovátková
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: jaroslava.syrovatkova@vslib.cz

Klíčová slova

Obec, katastr obce, obecní zastupitelstvo, sdílené daně, místní poplatky, obecní policie, tržní řád, zadávání veřejných zakázek.

Abstrakt

Příspěvek se zabývá podmínkami, které mohou vytvořit samosprávné orgány pro podnikatelské subjekty, které mají své sídlo na katastru obce. Patří mezi ně takové nástroje, které umožňují různé zákony, ale i takové, které jsou plně v kompetenci jednotlivých obcí a o jejich poskytování rozhoduje nejvyšší orgán obce – obecní zastupitelstvo. Některé takové instrumenty vychází i z kombinace legislativních nástrojů s rozhodnutím zastupitelstva. Patří mezi ně například některé výlučné a motivační daně daně a místní poplatky. Příspěvek se zabývá i dalšími činnostmi, kterými může obec ovlivnit činnost podnikatelů. Zřízením obecní policie se zvyšuje bezpečnost v obci, snížením nebo odpuštěním komerčního nájemného v nebytových prostorech v objektech, které patří obci, vytvořením tržního řádu na obecní tržnici, údržbou komunikací ve vlastnictví obce, zadáváním veřejných zakázek. Ze strany obce mohou být vyhlašovány podpory malým a středním podnikatelům nebo pořádány různě zaměřené místní, regionální nebo i celostátní akce, při kterých jsou přímo i nepřímo vytvořeny podmínky pro zvýšení obrátu místních podnikatelů. Obec také může ve spolupráci s podnikateli financovat prostřednictvím sdružených finančních prostředků různé záměry, může vstupovat do obchodních společností, nebo přímo obchodní společnosti zakládat a působit v nich jako majoritní nebo minoritní vlastník.

Conditions for Business Activities of Subjects Created by Municipalities in Regional Context

Key words

Municipality, land register, shared taxes, local charges, local police, market rules, assignment of public contracts.

Abstract

The paper deals with conditions which can be created by the municipal authorities for business subjects seated in the municipality register. There are included tools like laws but also those which are in competencies of an individual municipality and about their administration decides the highest body of the municipality – local authority. Some of these instruments are a combination of these legislative tools supported by decision of the local authority. There are included shared and motivating taxes and local charges. The paper describes also other activities which can the municipality use to influence activities of entrepreneurs. Setting up of local police increases the security of the locality, the municipality can also decrease or forgive commercial rent in non-residential space in places owned by the municipality, can create market rules for the local market, maintain ways and routes within the locality, assignment of public contract. The municipality can also publish support for small and medium enterprises and can organise variously oriented local, regional or state activities where are directly or indirectly created conditions for increase of turnover of local businessman. The municipality can also finance by the mean of composite financial means different aims together with entrepreneurs, can enter to some business partnership or directly establish trade associations and be there in a function of major or minority owner.

PORTÁLOVÉ ŘEŠENÍ PERSONÁLNÍHO INFORMAČNÍHO SYSTÉMU

Ing. Bc. Jaroslav Šmarda
Vema, a. s.
www.vema.cz
e-mail: smarda@vema.cz

Klíčová slova

Informační systém pro řízení lidských zdrojů, portál, personální samoobsluha, manažerské analýzy, OLAP, dynamická tabulka.

Abstrakt

Informační systémy v podnicích obsahují velké množství údajů z podnikových procesů. S důrazem na lidské zdroje roste význam personálních procesů a jejich informační podpory.

Cílem portálového řešení informačního systému pro řízení lidských zdrojů VEMA je zpřístupnit personální údaje všem, kteří je potřebují, a dosáhnout tak jejich většího využití a korektnosti evidovaných dat. V případě podniku, ve kterém mají všichni zaměstnanci přístup k počítači, umožňuje portál přístup všem zaměstnancům, protože každého zajímají jeho vlastní personální údaje jako je evidence docházky nebo výplatní lístek.

Významné změny v personálních procesech nastávají, pokud informační systém využijeme jako tzv. personální samoobsluhu. Pak vybrané údaje pořizují do informačního systému všichni zaměstnanci. Může se například jednat o doplnění docházkové evidence, údaje o pracovních cestách, aktualizaci vlastních personálních dat apod.

Využití personálního portálu pro manažery podniku je ještě mnohem širší. Agregované personální údaje jsou manažerům dostupné prostřednictvím portálu jako tzv. dynamické tabulky. Tyto tabulky umožňují interaktivní analýzu dat (OLAP), která je základní vlastností manažerských informačních systémů. V dynamických tabulkách jsou běžné údaje v řádcích tabulky doplněny několika údaji, které mohou tvořit dimenze pro OLAP analýzy. Podstatou interaktivní analýzy je práce s dimenzemi. Dynamické tabulky samozřejmě umožňují grafické zobrazení údajů.

The Portal Solution of HR Information System

Key words

HR information system, portal, personnel self-service, executive analysis, OLAP, dynamic table.

Abstract

Information systems in companies contain crowd data from company process. With emphasis on human resources the importance of personnel processes and its information support increase.

The aim of portal solution for HR VEMA is to access personnel data to all who needs them. Due to portal solution we gain better data exploitation. In the case of a company, where all employees can access computers, portal solution permits all employees' access, because they are interested in own personnel data such as attendance data or payroll.

Important changes in personnel processes occur if we use information system as so-called personnel self-service. The chosen data are collected in the database from all employees. That means filling attendance data, business trips data, own personnel data etc.

HR portal utilization by management is much wider. Aggregated personnel data for managers are available through portal as dynamic tables. These tables make possible interactive data analysis (OLAP), which is basic attribute of executive information systems. In dynamic tables common data in table rows are complemented by a few data (columns), which can form dimensions for OLAP analysis. The principle of interactive analysis is manipulation with dimensions. Dynamic tables naturally permit graphic data images.

VÝZNAM PUBLIC RELATIONS PRO ZVÝŠENÍ KONKURENCESCHOPNOSTI UNIVERZITY

Ing. Zuzana Švandová
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra marketingu
e-mail: zuzana.svandova@vslib.cz

Klíčová slova

Public relations, komunikace s veřejností, integrovaná marketingová komunikace, firemní identita, komunikační strategie, nástroje marketingové komunikace.

Abstrakt

Obor „public relations“ v životě organizací, podniků a institucí v ziskové i neziskové sféře ve vyspělých ekonomikách získává stále více na významu. Tento trend souvisí s rychlým rozvojem informačních a komunikačních technologií, což nutí všechny organizace strategicky plánovat své komunikační aktivity. Komunikace se totiž může za jistých podmínek stát zdrojem jedinečné konkurenční výhody. Nejedná se přitom pouze o to, že podnik či instituce včetně vysokých škol musí umět využívat všech informačních zdrojů, mít jasnou vizi o svém působení na trhu, představu o své jedinečnosti a odlišnosti od konkurence. Jde rovněž o provázanost jednotlivých komunikačních aktivit těchto subjektů, která vede ke komunikaci šité na míru jednotlivým zájmovým cílovým skupinám či jedincům. Zdroj jedinečné konkurenční výhody se stále častěji hledá právě v oblasti přidané hodnoty, v komunikaci organizace s okolím, ve vztazích s důležitými cílovými skupinami, v tzv. „práci s veřejností“, která je podstatou public relations. Dá se předpokládat, že v souladu s vývojem v ostatních evropských zemích a se začleněním České republiky do Evropské unie se zostří konkurence i v oblasti vysokých škol. Článek se zabývá začleněním public relations do komunikačních aktivit Technické univerzity v Liberci jako předpokladu zvýšení konkurenceschopnosti univerzity.

Significance of Public Relations for Higher Competitiveness of University

Key words

Public Relations, Public Communication, Integrated Marketing Communication, Corporate Identity, Communication Strategy, Instruments of the Communication Mix.

Abstract

In developed economies, the field of „Public Relations“ gains more and more significance in nowadays life of companies and institutions, both profit-making and non-profit-making. This trend is connected with a rapid development of information and communication technologies, which forces all companies to organize their communication activities in a more strategic way. That is to say that communication can, under certain conditions, be a source of a unique competitive advantage. Not only the company and institution including universities should know how to use all means of communication resources with maximum efficiency, have a clear idea about its functioning on the market, have awareness of its uniqueness and specificity, there are also other factors coming into play. That is, interface of individual communicative activities of these institutions that aim at individual groups or persons. The source of a unique competitive advantage can be found, for example, in the field of added value, communication with other institutions, relation with important target groups, in the so called „work with public“, that forms basis for Public Relations. It is supposed that in accordance with the development in other European countries and with the integration of the Czech Republic into the EU, the competitiveness in the field of university education will increase. The article deals with the place of Public Relations in communicative activities of the Technical University of Liberec as a prerequisite for its higher competitiveness on the market.

ÚSTAVA PRO EVROPU

Ing. Filip Trešl
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra ekonomie
e-mail: filip.tresl@centrum.cz

Klíčová slova

Ústava pro Evropu, Konvent, Evropská Unie.

Abstrakt

Můj příspěvek podává informaci o formování procesu ratifikace Ústavy pro Evropu. Tento dokument, jako základní pilíř Evropské unie, by měly přijmout všechny členské země. V první části popisují smysl a ekonomický rozměr, který Evropská ústava dostává. Charakterizoval jsem problémy, kterým bude ratifikace ústavy čelit. Zmínil jsem smlouvu z Nice, která byla předchůdcem současné Ústavy pro Evropu. V další části jsem podal ucelený přehled o návrhu smlouvy. Zmínil jsem neatraktivnost Ústavy pro obvyčejného evropského občana. Jediné zjednodušení jsem označil homogenní strukturou oproti stávajícím třem pilířům. Poté jsem se soustředil na věcné oblasti návrhu smlouvy. Charakterizoval jsem strukturu, která se dělí na preambuli a čtyři části. V poslední části jsem popsal situaci v České republice. Zmínil jsem neinformovanost české veřejnosti, která brání objektivní klasifikaci Ústavy. Vymezil jsem demografické struktury, které stojí pro přijetí a které naopak bojují proti ratifikaci Ústavy a rozebral jednotlivé aspekty českého postoje k ústavě a k EU obecně.

Constitution for the Europe

Key words

Constitution for the Europe, Convent, European Union.

Abstract

My article gives information about formation of ratification process of European Constitution. This document as basic pillar of European Union should accept all member states. In first section I describe sense and economic dimension, which gets the European. I define problems, which will face up the ratification of European Constitution. I mentioned the Contract from Nice, which was the predecessor of present Constitution. In the next part I offered compact survey about Constitution suggestion. I mentioned unattractive of Constitution for usual European citizen. The only simplification was homogenous structure compared to present three pillars. Then I concentrated on real areas of contract suggestion. I characterized structure, which is separated on preamble and next four parts. In last section I described the situation in Czech Republic. I reported about ignorance of the Czech public, which inhibit to objective Constitution classification. I determined demographic structures, which are for acceptance and which fight against Constitution ratification.

EXTERNALITY LIDSKÉHO KAPITÁLU V PODNIKU

doc. Ing. Václav Urbánek, CSc.
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: vaclav.urbanek@vslib.cz

Klíčová slova

Lidský kapitál, externality, vzdělání, podnik.

Abstrakt

Silný pozitivní vliv individuálního lidského kapitálu na produktivitu práce a na výdělky jedince je spolehlivě prokázán. Existuje rovněž rozsáhlá literatura prokazující společenské externality vzdělání. Tyto externality jsou představovány užitky, které plynou ostatním lidem od jedinců se vzděláním a obvykle jsou měřeny na úrovni celé společnosti, regionu nebo města. Důležité jsou však i externality lidského kapitálu (zejména ve formě vzdělání), které existují v podnikové úrovni, protože produktivita pracovníka závisí mezi jiným rovněž na úrovni lidského kapitálu jeho spolupracovníků v podniku. Tento příspěvek se zabývá problematikou externalit lidského kapitálu na úrovni podniku, jak je zpracována v současné literatuře a výzkumných zprávách. Teoretické modely lidského kapitálu ukazují, že některé užitky z lidského kapitálu si nemohou přivlastnit ve formě vyšších výdělků ti pracovníci, kteří investovali do tohoto vzdělání. Tyto teoretické předpoklady jsou empiricky dokázány tím, že makroekonomické odhady výnosů investice do vzdělání jsou významně vyšší než odhady mikroekonomické. Protože makroekonomické výpočty výnosů investice do vzdělání zahrnují všechny užitky a mikroekonomické odhady počítají jen s těmi užitky, které jsou přivlastněny ve formě vyšších výdělků, rozdíl mezi oběma odhady je interpretován jako míra velikosti externalit – obvykle na úrovni měst nebo regionů. Na úrovni podniků jsou obdobně externality ze vzdělání studovány jako vliv vzdělání spolupracovníků na vlastní výdělky a produktivitu. Navíc může podnik vytvářet více externalit tím, že týmy a skupiny těsněji spolupracují.

Externalities of the Human Capital in the Enterprise

Key words

Human capital, externalities, education, enterprise.

Abstract

Strong positive effect of individual human capital on worker's productivity and earnings is reliably proved. There is also a lot of evidence of social externalities from education. These externalities are benefits from educated people to others, usually measured at the level of all society, region or city. However, the externalities of human capital (mainly in the form of education) at the level of enterprise are important because worker's productivity also depends on the level of human capital of the co-workers within the firm. This paper deals with the estimates of human capital externalities at the level of enterprise in the current literature and research. Theoretical models of human capital show that some of the benefits of education cannot be appropriated by those who undertake the relevant investment, in the form of higher earnings. A key finding supporting this view is that macroeconomic estimates of the returns to education tend to be significantly larger than the microeconomic estimates. Since macroeconomic estimates of returns to education include all output gains and microeconomic estimates only the individual part of such gains, the difference between these figures is interpreted as a measure of the size of externalities – usually at the level of cities or regions. At the level of enterprise, the externalities of education are studied as the effects of co-workers' education on own earnings and productivity. In addition, enterprise can generate externalities through tighter contacts across workers.

RIZIKA V EKONOMICE A POLITICE

doc. Ing. Miloš Vítek, CSc.
PaedDr. Marcela Vítková
Univerzita Hradec Králové, Pedagogická fakulta
e-mail: milos.vitek@uhk.cz

Klíčová slova

Riziko, riziková společnost, bezpečnost, kultura rizika, pedagogika rizika, minimalizace environmentálních škod.

Abstrakt

Systémové pojetí rizik v ekonomice a politice musí vycházet z posledních poznatků o rizikové společnosti (Ulrich Beck, Anthony Giddens, Niklas Luhmann aj.). Jde o konflikt mezi vědeckou znalostí a znalostí laické veřejnosti o nežádoucích důsledcích žádoucího pokroku. Překonává se zjednodušený názor, že rizikům lze čelit novými a nákladnými technologiemi a produkty. Spíše se jedná o kulturu rizika, pedagogiku rizika a politické aspekty znalostí. V tomto ohledu čelíme stanovisku občanů, kteří rozhodování v ekonomice a politice považují za nespravedlivé, nedemokratické a nebezpečné. Nastolení dialogu mezi politiky, ekonomy a veřejností musí předpokládat, že veškerá lidská činnost je riziková a za rizika musí lidé přijmout odpovědnost. Bezpečnost pak znamená minimalizaci nebezpečí v podmínkách, kdy se rizika stále obtížněji zjišťují, socializují se a globalizují. Minimalizace environmentálních škod může být jedním z kritérií posuzování ekonomiky a politiky. Podrobněji rozlišujeme pocit bezpečnosti, ekonomickou bezpečnost, technickou bezpečnost, zdravotní bezpečnost, environmentální bezpečnost, osobní bezpečnost, kulturní bezpečnost, komunitní bezpečnost a politickou bezpečnost. Tyto pojmy zatím nedokážeme formalizovat do podoby měřitelných ukazatelů a zakládáme je spíše na vzájemné důvěře.

Risk in Economics and Politics

Key words

Risk, risk society, safety, culture of risk, pedagogy of risk, minimization of environmental losses.

Abstract

System approach to risks in economics and politics must follow last results about risk society (Ulrich Beck, Anthony Giddens, Niklas Luhmann etc.). The problem is in a conflict between the scientific knowledge and the knowledge of lay public about undesired issues of the desired progress. The simplified opinion about solution of risks by new and costly technologies and products is being criticized. More the culture of risk, pedagogy of risk and political aspects of knowledge are respected. In such a way we face the public opinion that decision-making in economics and politics is unjustified, undemocratic and dangerous. The opening of a dialogue between politics, economics and public must consider every human activity as risk and the responsibility for risks must be accepted. The safety means minimization of danger in conditions, when risks can be stated with growing difficulties, when they are socialized and globalised. The minimization of environmental losses can be recommended as one criterion for evaluation of economics and politics. In more detail, we specify a feeling of safety, the economic, the technological, the hygienic, the environmental, the personal, the cultural, the community and the political security. These concepts cannot yet be formalized into measurable indicators and we build them on mutual trust.

VÝZNAM LIDSKÉHO FAKTORU PRO ÚSPĚŠNOU IMPLEMENTACI E-LEARNINGU V ORGANIZACI

Ing. Mojmír Volf
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra informatiky
e-mail: mojmir.volf@vslib.cz

Klíčová slova

Lidský faktor, e-learning, role uživatele, postupy implementace, mezitýmová spolupráce.

Abstrakt

Trendem konce 20. století byly masivní investice do informačních a komunikačních technologií do všech odvětví lidské činnosti. Zatímco jejich masové nasazení v oblasti výroby, distribuce a plánování bylo přijímáno jako adekvátní, jejich aplikace v oblasti vzdělávání zaostává za očekáváním i technickými možnostmi.

Zaostává nejen implementace komplexních vzdělávacích řešení, ale i dílčí aplikace informačních a komunikačních technologií do procesu vzdělávání a kvalifikace. Jedním z měřítek úspěšné implementace jakéhokoli systému je jeho přijetí běžnými uživateli a začlenění do rutinních pracovních postupů. Ze zkušeností s implementací vyplývá, že kromě nedodržení základních pravidel řízení projektu při samotném vývoji e-learningových produktů je často příčinou neúspěchu i podcenění úlohy lidského faktoru.

Tento příspěvek pojednává o nejčastějších chybách a selháních lidského faktoru při zavádění e-learningu jejichž nevyhnutelným důsledkem je odmítnutí nově uvedeného řešení běžnými uživateli nebo jeho formální přijetí a následné vytvoření pracovních postupů obcházejících procedury vyžadované systémem. Na konkrétních příkladech z praxe informuje o postupech, vycházejících z obecných metod systémové analýzy, umožňujících nedostatky při procesu zavádění e-learningu eliminovat a úspěšně provést jeho implementaci nebo změnu.

Importance of Human Factor for Successful Implementation of an E-learning System in the Organization

Key words

Human factor, e-learning, user role, implementation procedures, interteam cooperation.

Abstract

In the last decade of 20th century large investments in Information and Communication Technologies (ICT) become ubiquitous in every area of human activity. While in business planning, production and distribution are large investments in ICT routinely accepted, Computer Based Training (CBT) applications are significantly behind common expectations and technological potential.

Not only implementation of integrated e-learning solutions lags behind, but even standalone ICT based training products fail to successfully enter everyday training routine. One of the measures of a successful system implementation is its acceptance by common users and its integration in their everyday procedures. Underestimation of the human factor and its role in e-learning and training procedures in general often leads to the implementation failure.

This paper classifies most common errors and human factor failures in process of e-learning implementation resulting in refusal of a newly introduced solution and reasons for user workarounds. Based on factual examples gathers procedures used to avoid inadequate practices in the e-learning system implementation. Also offers process patterns based on system analysis to eliminate failures and successfully accomplish e-learning system implementation or change.

REGIONÁLNÍ ROZVOJ V LIMITÁCH LIDSKÝCH ZDROJŮ

doc. Ing. Helena Vomáčková, CSc.
UJEP Ústí nad Labem, Fakulta sociálně ekonomická
Katedra financí a účetnictví
e-mail: vomackova@fse.ujep.cz

Klíčová slova

Dispozice lidských zdrojů, míra ekonomické aktivity, míra nezaměstnanosti, nejvyšší dosažené vzdělání, regionální srovnání.

Abstrakt

Lidské zdroje zaujímají klíčové postavení jako aktivní výrobní faktor. Jsou nositeli všech forem rozvoje včetně regionálního. Jejich dispozice (sociální, kulturní, ekonomické apod.) se jeví jako určující pro kvalitu, rychlost a nasměrování změn v dané oblasti. V současné době sociologové např. poukazují na možné budoucí společenské a ekonomické důsledky dnešní tzv. druhé sociální revoluce v Evropě. Tato skutečnost se týká i České republiky. Ústecký kraj přitom ve srovnání s ostatními územně správními celky v České republice zaujímá specifické postavení. Dokazuje to např. úroveň požadované restrukturalizace jeho průmyslu, rozsah a charakter migrace obyvatelstva, stav vzdělanosti obyvatel, ale také současný stav a perspektiva dynamického ekonomického rozvoje. Perspektiva rozvoje regionu je do značné míry závislá na úrovni ekonomické aktivity a nezaměstnanosti jeho obyvatel. Obě dvě charakteristiky sleduje dle úrovně dosaženého vzdělání příspěvek. Je prokázáno, že vzdělanost úzce souvisí s mírou ekonomické aktivity (u mužů více než u žen) a že při uplatnění na trhu práce hraje vzdělání klíčovou roli. Míra nezaměstnanosti rovněž koreluje s úrovní dosaženého stupně vzdělání (u žen bývá obvykle vyšší než u mužů stejné vzdělanostní úrovně).

Regional Development in Limits of Human Resources

Key words

Human resources' disposal, economic activity rate, unemployment rate, highest reached education, and regional comparison.

Abstract

Human resources occupy a key position as an active production factor. They carry all the development forms including the regional one. Their disposals (social, cultural, economical etc.) appear to be determining for the quality, speed and routing of the changes in given region. In the present the sociologists i.e. refer to the possible future social and economical consequences of today's so-called second social revolution in the Europe. This fact actually concerns the ČR. Withal Ústí region compared to other territorial units in the ČR ranks a specific status. It is proved by the level of desired industry restructuring, the range and the character of dwellers' migration, state of education, but even the current state and the perspective of the dynamic economic development. The perspective of the region's development is to a considerable degree dependent on the level of the dwellers' economic activity and unemployment. The contribution deals with the both features according to the level of reached education. It is proved, that the education is tightly related to the economical activity rate (within men more than within women) and that the education plays the key role in exercise on the job market. The unemployment rate also correlates to reached education level (within women it is used to being higher than within men at the same educational level).

EXTERNALITY A PRÁVO

Ing. Jan Vorlíček, Ph.D.
Vysoká škola ekonomická v Praze, Národohospodářská fakulta
Katedra hospodářské politiky
e-mail: vorlicek@vse.cz

Klíčová slova

Externalita, (vlastnické) právo, trh, volný statek, sociální sankce.

Abstrakt

Text se nejprve stručně věnuje příčinám externalit. Ukazuje, že spočívají v existenci volných (nikým nevlastněných) zdrojů, tedy v selhání institutu (vlastnického) práva. Odstranění těchto příčin (tj. lepší vymezení práv) je však v některých případech nemožné (např. neexistuje žádný legitimně akceptovatelný způsob privatizace vzduchu) a existence některých externalit je tak principiálně neodstranitelná. Důsledkem existence externalit je pak narušení (neexistence) tržního mechanismu v dané oblasti a tudíž selhání efektivnosti tržní koordinace společenských aktivit a alokace vzácných zdrojů. V těch případech, kdy není možné odstranit externality ex ante (tj. lepším vymezením práv) nezbyvá než uvažovat o nápravě jejich důsledků ex post. Ta však má v praxi smysl pouze tehdy, pokud celkové (společenské) výnosy z odstranění externality jsou vyšší, než náklady, které je v souvislosti s tím nutno vynaložit (což nemůže nastat, je-li suma externích nákladů přibližně rovna sumě externích výnosů). Metoda přímé (ad hoc) státní regulace a zdanění je pak v tomto ohledu značně problematická, protože eliminuje cenové signály nutné k efektivnímu rozhodování a rovněž motivace byrokratického aparátu jsou sporné. Proto je spíše žádoucí vytvořit vhodný institucionální rámec pro uplatnění soukromých vyjednávání a sociálních sankcí (jejichž úloze při korekci externalit se text věnuje v závěru). Jde zejména o právní normy a instituce snižující transakční náklady ve společnosti.

Externalities and Law

Key words

Externalities, (property) rights, market, free goods, social sanction.

Abstract

The text first deals firmly with causes of externalities. It shows they consist in an existence of free goods (resources) - also in a failure of (property) rights system. A removal of that causes (i.e. better definition of the property rights) is impossible in some cases (for exempla exist no acceptable way of a privatization of air). Some of the externalities are unremovable. Consequences of externalities consist then in a breaking of a market in this area and in a failure of an efficiency of a market system of coordination of social activities and an allocation of scarce resources. In the cases the removals of causes of externalities are impossible we can think of a remedy of their consequences. But from the economic point of view the remedy is justified only if whole (social) benefits exceed whole (social) costs. It can not be so if a sum of external benefits and a sum of external costs are roughly equal. A direct (ad hoc) state regulation or taxation is very problematic for this purpose because of missing market signals (necessary as information for an efficient decision making) and a questionable motivation of state bureaucracy for this decision making. It is therefore more suitable to create a good institutional framework for private negotiations and social sanctions (possibilities of using of social sanctions for the remedy of externalities are dealing with in the end of the text). Law and institutions decreasing transaction costs in a society are important above all.

DUE DILIGENCE JAKO ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLAD ÚSPĚŠNÉ INTEGRACE PODNIKŮ

Ing. Jiří Zapletal
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: jiri_zapletal@click.cz

Klíčová slova

Due diligence, koncentrace a kooperace, integrace, fúze a akvizice.

Abstrakt

Jedním z nástrojů zvyšování konkurenceschopnosti firem jsou různé formy koncentrace a kooperace. Zvláště v posledních letech je tato problematika aktuální, a to především s postupující integrací zemí Evropy a hledání nových trhů. Ne každé takové spojení je však ve svém důsledku přínosné pro všechny zúčastněné subjekty. Mnoho jich končí nezdarem, kdy není naplněn hlavní cíl spolupráce - zvýšení konkurenceschopnosti a tím stabilizace nebo expanze na nové trhy.

Nejdůležitější aktivitou v tomto směru je proces due diligence, jehož kvalitní uskutečnění v podniku ještě před případnou fúzí nebo jinou formou integrace na podnikové úrovni je základním kamenem úspěchu pozdější transakce. O co se vlastně jedná?

Obvykle se tento pojem překládá jako hloubková kontrola nebo také daňová kontrola. Celý proces due diligence je však mnohem širší než jen kontrola podkladů pro daňovou kontrolu. Obecně lze říci, že se jedná o proces šetření a kontroly řady aspektů ve firmě a hlavně ujištění, že věci jsou ve skutečnosti takové jak vypadají navenek. Cílem due diligence je tedy zjistit co možná nejvíce o našem objektu zájmu ještě před tím než provedeme plánovanou transakci. Due diligence je důležitá právě v situacích, kdy se jedna firma zajímá o druhou a plánuje její převzetí. Šetření ve firmě, která je objektem zájmu, může odhalit důležité skutečnosti, které mohou mít rozhodující vliv na uskutečnění případné neuskutečnění plánované fúze nebo akvizice.

Due Diligence as a Fundamental Prerequisite for Successful Company Integration

Key words

Due Diligence, Concentration and Cooperation, Integration, Mergers and Acquisitions.

Abstract

Various forms of concentration and cooperation are one of the instruments of how to ensure higher competitiveness. Especially in recent years this topic has been highly discussed, particularly in connection with ongoing integration of the European countries. Not every transaction, however, is in the end beneficial for all the subjects. A lot of them fail and the main goal of cooperation is unsatisfied – increase of competitiveness and thus stabilization or expansion to the new markets.

One of the most important activities in this sense is the process of due diligence. High quality realization of this process before the prospective merger or other type of integration on a company level is the cornerstone for successful transaction. What is actually due diligence about?

This term is usually translated as a deep check-up or audit. But the whole process of due diligence has larger sense than just checking-up the documents for audit. Generally we can say that due diligence is the process of control of many aspects in the company and the affirmation that things are in reality the same as they look outwardly. So the main goal of due diligence is to survey as many facts as possible about our object of interest before we carry out the transaction. Due diligence is important exactly in the situations when one company is interested in buying another company. Due diligence in the target firm can reveal vital information that may influence our final decision on buying the company.

THE VISION OF UBIQUITOUS COMPUTING AND ITS IMPACT ON VALUE CREATION

Dr. Hans-Dieter Zimmermann
University of Muenster, School of Business Administration and Economics
Department of Information Systems
e-mail: zimmermann@wi.uni-muenster.de

Key words

Ubiquitous Computing, Value Creation, Ambient Intelligence, U-Commerce.

Abstract

Without doubt the developments in the field of ICT are the main drivers of the 'Digital Economy'. Options for new forms of value creation provided by ICT means are matching some more general developments in western societies.

Since the emergence of the Internet and its services like the World Wide Web major changes in value creation can be observed manifold. After the introduction of the stationary Internet nowadays ICT is getting more and more mobile, Notebooks, PDA and mobile phone are rather obvious examples. In the context of value creation terms like Mobile Business are being discussed. But there are further developments which are being described through terms like pervasive computing, ubiquitous computing, or ambient intelligence. The underlying technological concepts and ideas comprise huge challenges for organizing our lives. Dedicated devices will disappear more and more, computing power will be integrated into our environment and thus being omnipresent, be it in the business or in the consumer environment.

The presentation will first give an overview about ICT developments and second analyze the impact on value creation starting from the changes on value creation which are evident so far. Issues to be addressed will include value creation structures and the role of the customer.

Vize všudypřítomných počítačů a jejich vliv na tvorbu hodnoty

Klíčová slova

Všudypřítomné počítače, tvorba hodnoty, okolní informace, U-Commerce.

Abstrakt

Není pochyb o tom, že rozvoj na poli ICT je nejdůležitějším prvkem v tzv. "digitální ekonomice". Možnosti pro tvorbu hodnoty novými způsoby poskytuje ICT lze vidět v obecném rozvoji některých západních společností.

Od objevu Internetu a služeb s ním spojených (World Wide Web) jsou změny ve vytváření hodnoty různé. Po představení pevného internetu se v současné době stává ICT stále mobilnější, notebooky, PDA a mobilní telefony jsou jasným příkladem. V souvislosti s tvorbou hodnoty jsou zmiňovány pojmy jako „mobilní obchod“. Pokud se podíváme ještě dál, narazíme na pojmy jako „všudypřítomné počítače“ či „okolní inteligence“. Základní technologie a myšlenky jsou základem obrovské výzvy pro uspořádání našeho života. Vymezené nástroje budou stále častěji mizet a síla počítačových systémů bude integrována svou všudypřítomností do našeho prostředí, ať už podnikatelského, či zákaznického.

Tato prezentace nejprve seznamuje s rozvojem ICT a dále analyzuje jeho vliv na tvorbu hodnoty, vycházející ze změn ovlivňujících právě hodnotovou tvorbu do dnešní doby. Závěry seznamují se strukturou tvorby hodnot a pozicí zákazníků ve vztahu k této problematice.

REVITALIZACE NEPRŮMYSLOVÝCH DEPRIMUJÍCÍCH ZÓN V REGIONU LIBEREC

Ing. Helena Žuková
Technická univerzita v Liberci, Hospodářská fakulta
Katedra podnikové ekonomiky
e-mail: helena.zukova@vslib.cz

Klíčová slova

Revitalizace, neprůmyslová depresivní zóna, regionální rozvoj, brownfields, negativní vliv.

Abstrakt

V souvislosti s restrukturalizací ekonomiky zemí střední a východní Evropy dochází i u nás k uvolňování území, která byla dosud využívána k průmyslové činnosti. Tyto plochy, v mezinárodní terminologii označované jako "brownfields", představují z hlediska vývoje skrytý a dosud nezhodnocený potenciál, neboť se často v důsledku historického vývoje měst a obcí nacházejí v blízkosti cenných území, významných pro zajištění městských funkcí. Brownfields představuje jeden z nejvýznamnějších současných problémů v České republice vzhledem k jejich počtu a k jejich dlouholetému negativnímu působení na fyzické a sociální struktury v jejich sousedství (v některých případech dokonce celá města nebo i regiony). Staré budovy, kontaminovaná území a jejich komplikované vlastnictví způsobují problémy při revitalizaci těchto ploch. Zkušenosti zemí Západní Evropy ukazují na účast veřejnosti jako nezbytný požadavek revitalizace a záruky trvale udržitelného rozvoje těchto území. V tomto příspěvku jsou předloženy studie tří vybraných objektů z Liberce: 1. revitalizace textilní továrny HEDVA na společensko-kulturní Centrum Babylon, 2. Liberecké výstaviště a pokračující destrukce jednoho z jeho pavilonů – Pavilonu A, 3. Liberecké výstaviště a úspěšná revitalizace „Obchodního pavilonu Bytex“ na Golf Club Golfcentrum Liberec, s nově postavenou sportovní halou pro začátečníky i pro pokročilé hráče golfu, včetně simulátorů, trenažerů a dalších přístrojů.

The Revitalization of Brownfields In Region Liberec

Key words

Revitalization, non industrial depressive area, regional development, brownfields, negatively influence.

Abstract

The paper describes a situation, where as a result of the restructuring economy of the Czech Republic and other countries of Central and Eastern Europe, new sites are available which have previously been used for industrial activities. Such areas, in the international terminology known as brownfields, are of hidden and not yet evaluated potential. The matter of research and evaluation here is the brownfields - regeneration experience from the OECD countries. Brownfields represent one of the major contemporary urban problems in the Czech Republic because a number of them may the physical and social structure of surrounding areas for many years (in some cases even the whole city or region). Old buildings, contaminated land and their complicated ownership cause difficulties in the regeneration of these areas. The experience from Western Europe shows that public participation in the urban revitalization is a prerequisite to guarantee the harmonic and sustainable development of the cities and others areas. In this paper there are described chosen case studies from Liberec region: 1. Revitalization from destructive manufacture of textile to new object of regeneration and enjoyment – Centrum Babylon, a.s. 2. Destructive part of the exhibition Centre of Liberec – Pavilion A, 3. Get through regeneration facility of the Exhibition Centre of Liberec from destructive Market Pavilion of Bytex to transfer to Golf Club Golfcentrum Liberec with new sports hall, which is suitable for all golf players- advanced and beginners.